V KOLPORTAŽI STANE TA ŠTEVILKA 10 DIN

Savinjski vestnik

Celje, sobota, 28. novembra 1953

LETO VI. — ŠT. 47 — CENA 10 DIN

Ureja uredniški odbor. Odgovorni urednik Tone Maslo. Uredništvo: Celje, Titov trg 1. Pošt. pr. 12. Tel. 20-97. Ček. račun 620-T-270 pri NB FLRJ v Celju. Tisk Celjske tiskarne. Četrtletna naročnina 100, polletna 200, celoletna 400 din. Izhaja vsako soboto. Poštnina plačana v gotovini.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI MESTA CELJA, OKRAJEV CELJA-OKOLICE IN ŠOŠTANJA

DESET LET nove Jugoslavije

V razvoju narodov je deset let kaj kratka doba. Toda za narode Jugoslavije je v zadnjem desetletju preteklo eno najplodnejših razdobij. Zgodovina bo sodila, ali je bila ta doba najznačilnejša v razvoju ljudstva Jugoslavije sploh. Le redki narodi bi lahko v svoji preteklosti našli primere, ki bi v tako veliki meri vplivali na celotni družbeni razvoj, kot je to slučaj v prvih desetih letih nove Jugoslavije.

Leta 1943 so bili na zgodovinskem zasedanju AVNOJ v Jajcu uzakonjeni prvi temelji družbene ureditve nove Jugoslavije. V teku najhujšega boja za osvoboditev je postal Antifašistični svet narodne osvoboditve Jugoslavije naš prvi parlament, ki je izšel iz ljudstva. Boreče se ljudstvo je pričelo uzakonjevati svojo oblast.

Zmagovit zaključek druge svetovne vojne, osvoboditev Istre, Slovenske Primorske in Trsta, proglasitev republike in njena federalna ureditev, izhajajoča iz v borbi utrjenega bratstva in edinstva vseh jugoslovanskih narodov, nova demokratična ustava, temelj vseh poznejših demokratičnih zakonov, obnova v vojni razrušenih tovarn in domov, podržavljenje proizvajalnih sredstev, agrarna reforma itd. so osnovne karakteristike prvega razdobja in so podlaga za našo socialistično graditev.

Nato napori, premagati gospodarsko zaostalost. Desetine novih elektrarn že žene neusahljiva moč naših rek in ustvarja energijo, življenjski sok novo zgrajene industrije. Giganti težke industrije drug za drugim pričenjajo s proizvodnjo. Po novi avtostradi Bratstva in edinstva se dnevno veča promet motornih vozil iz domačih tovarn. Tisoče kilometrov novih železniških zvez posreduje hitrejšo izmenjavo blaga in zemeljskih bogastev. Razširjena pristanišča in ladjedelnice omogočajo vsak dan močnejše stike s tujimi deželami in narodi.

Silne preizkušnje preteklih let niso omajale zaupanja našega ljudstva v svojo ustvarjalno moč. Napad ruske birokracije je le povečal čut naših narodov za ohranitev svobode in neodvisnosti naše lepe domovine. Nepričakovani imperialistični napad z vzhoda je močno utrdil našo enotnost in še pospešil naš notranji demokratični razvoj. Delavci so postali neposredni upravljalci proizvajalnih sredstev in danes soodločajo o celotnem družbenem razvoju, v vseh zakonodajnih telesih v državi. Dve katastrofalni suši sta nas sicer prisilili, da smo začasno stisnili pasove, kajti prav v tem najtežjem razdobju smo morali tudi opremiti našo Ljudsko armado s sodobnim orožjem in modernimi vojnimi tovarnami, a nista nas zlomili. Kako je bilo to potrebno in pravilno, vidimo prav danes, ko je prav naša Armada eden od odločilnih činiteljev, ki prepričujejo italijanskemu imperializmu novo zasužnjenje tržaškega prebivalstva. Premagajoč zunanje politične in notranje gospodarske težave se je ljudstvo še toliko bolj oklenilo svojega političnega in državnega vodstva, katerega simbol je tov. Tito. Nedeljske volitve so pokazale, kako granitni stebri naše razvijajoče se socialistične družbe so naši delovni ljudje s svojo jekleno zavestjo.

Uspehi in napori za premagovanje težav v preteklem desetletju naj nam bo spodbuda v nadaljnjem delu, lastni uspehi so vedno vsakomur najlepši vzgled in najdražja izkušnja.

Naj živi desetletnica ustanovitve Federativne ljudske republike Jugoslavije!

Letošnje volitve so bile odraz enotnosti in visokega patriotizma delovnega ljudstva

V zvezni ljudski skupščini bo Celje zastopal tovariš Franc Leskošek-Luka

Celje je pri teh volitvah znova pokazalo svoje zaupanje narodnemu heroju in članu Izvršnega sveta FLRJ tov. Francu Leskošku-Luki. Na vseh voliščih je tov. Leskošek dobil veliko število glasov.

Tovariš Franc Leskošek-Luka je bil tudi dosedaj ljudski poslanec mesta Celja v zvezni skupščini in se je vedno zelo zanimal za naše gospodarske in politične probleme. Delavsko Celje je zelo veselo, da bo naše mesto spet zastopal v zvezni skupščini človek, ki ima toliko zaslug v borbi proti okupatorju in v izgradnji naše lepše bodočnosti.

Helena Borovšak je izvoljena za zveznega poslanca Celje-okolica

Na nedeljskih volitvah je bila izvoljena za zveznega poslanca tov. **Helena Borovšakova**, sekretar Okrajnega odbora Socialistične zveze delovnih ljudi. Njena volilna enota obsega 49.060 volilnih upravičencev. Med temi je dobila 40.033 glasov. Poleg tega so jo vojaški obvezniki, ki se nahajajo na mejah naše domovine izvolili s 3261 glasovi. Ta visok odstotek glasov dokazuje, da ima tov. Helena Borovšakova na svoji volilni enoti pri ljudeh veliko zaupanje in da bo kot zvezni poslanec imela v delovnih ljudeh okraja Celje-okolica veliko podporo.

Volitve v zvezni in republiški zbor proizvajalcev

V torek dopoldne so tudi člani okrajnega ter mestnega zbora proizvajalcev prvič v zgodovini volili novo telo zakonodajne oblasti — zvezni ter republiški zbor proizvajalcev.

V veliki dvorani Narodnega doma so se zbrali člani okrajnih zborov proizvajalcev kmetijske skupine iz okrajev Maribor-mesto in okolica, Celje-mesto in okolica, Slovenj Gradec, Šoštanj ter Trbovlje. Vsi ti izvoljeni zastopniki kmetijskih proizvajalcev so izvolili v zvezni zbor proizvajalcev tov. **Eda Zorka**, predsednika OZZ Maribor.

Poleg njega pa bo industrijske proizvajalce celjskega okoliškega okraja zastopal v zveznem zboru proizvajalcev tov. **Jurij Grešak.**

Po končanih volitvah v zvezni zbor so člani zbora proizvajalcev celjskega okoliškega okraja volili še svoje predstavnike v republiki zbor proizvajalcev. Tako bo kmetovalce iz Celja in okolice v tem telesu zastopal inž. **Adolf Tavčar**, dočim bodo imeli industrijski delavci celjskega okraja v njem naslednje poslance: **Ivana Žagar** v 4. volilni enoti, **Štefan Grosman** v 5. volilni enoti ter **Rudi Peperko** v 6. volilni enoti.

V torek so se v sejni dvorani MLO v Celju sestali tudi člani mestnega zbora proizvajalcev ter prav tako izvolili v smislu poprej potrjenih kandidatur zastopnike industrijskih proizvajalcev v zvezni ter republiški zbor proizvajalcev. Tako bo v zveznem zboru celjske industrijske delavce zastopal tov. **Albin Lesjak**, v republiškem zboru pa bodo naslednji poslanci: **Svetek Andrej, Golja Ivan** ter **Milica Omladič.** -mb-

Poslanci mesta Celja v republiški skupščini so Olga Vrabičeva, Albin Medved in Sotler Stane

Celje je z visoko volilno udeležbo izvolilo svoje poslance v republiško skupščino.

V prvi volilni enoti je bil izvoljen tov. **Albin Medved**, predsednik OSS. Na tej volilni enoti je glasovalo skupaj 7754 volivcev. Od teh je dobil tov. Medved 5150 glasov. Njegov sokandidat Jezernik Stanko pa je dobil 2301 glas.

Na drugi volilni enoti je bila izvoljena tov. **Olga Vrabičeva**, sekretar Mestnega komiteja ZKS, ki je med 7967 oddanimi glasovi dobila 4021 glasov, medtem ko je njen sokandidat Božič Stanko dobil 3689 glasov.

Na tretji volilni enoti, ki obsega novo priključene kraje je bil izvoljen tov. **Stane Sotler**, učitelj Industrijske kovinarske šole v Štorah. Med 6319 glasovi je 4044 njegovih, medtem ko je sokandidat Pešak Jože dobil 1949 glasov.

Kako so volili v celjskem okoliškem okraju

Po vedrem razpoloženju, razgibanosti in veliki udeležbi tudi volivci celjskega okraja niso zaostajali na nedeljskih volitvah za zvezno ter republiško ljudsko skupščino. Poleg ugotovitve, da zlasti starejši ljudje niso hoteli zaostajati za mlajšimi volivci in so povsod stremeli za tem, da čim prej opravijo svojo državljansko dolžnost, se je rezultat dobrih priprav na volitve pokazal tudi v izredno zadovoljivi udeležbi že v jutranjih urah. Tako je n. pr. v Lazah (Dramlje) že do pol devete ure 280 volivcev opravilo svojo dolžnost, v Laškem pa so na prvem terenu do 8. ure glasovali že 54%. Isti odstotek udeležbe so v istem času dosegli tudi volivci šestega volišča v Rogaški Slatini, na 5. volišču v Rogaški Slatini pa je do 8. ure oddalo svoje glasove že 178 volilnih upravičencev. Visok odstotek udeležbe so dosegli ob 8. uri zjutraj tudi v Šmarju. Podobno je bilo še na skoraj vseh voliščih širom okraja. Tako je med drugim tudi v Kalobju do pol 9. ure glasovalo od 256 175 volivcev, v Št. Jakobu pa so do tri četrt 9. ure glasovali že 70%. V lepi udeležbi so se izkazali tudi volivci Polja ob Sotli, ki so že do 13. ure glasovali 91%, na enem volišču, in to pri Sedlarjevem pa so v tem času že volili 100%. V celoti sta že v dopoldanskih urah dosegli najboljše rezultate volilni enoti Žalec ter Prebold, ki sta okoli 10. ure zbrala že 73% volivcev. V volilni enoti Vojnik pa je pred vsemi prednjačil trg Vojnik, kjer je do 10. ure od 579 glasovalo 501 volivcev. V celotnem okraju pa so prvi končali z volitvami v Črešnjevcu, kjer so ob 11. uri beležili 100% udeležbo. -mb-

VSEM ČLANOM SZDL IN OSTALIM MNOŽIČNIM ORGANIZACIJAM, DELOVNIM KOLEKTIVOM TER VSEM DELOVNIM LJUDEM ČESTITAMO K PRAZNIKU REPUBLIKE

— 29. NOVEMBRU!

OO SZDL CELJE-OKOLICA — MO SZDL CELJE — OO SZDL ŠOŠTANJ

VSEM NAROČNIKOM, BRALCEM, SODELAVCEM TER VSEM DELOVNIM LJUDEM ČESTITATA K PRAZNIKU REPUBLIKE 29. NOVEMBRU

UREDNIŠTVO IN UPRAVA SAVINJSKEGA VESTNIKA

V okraju Celje-okolica so izvolili 9 poslancev v ljudsko skupščino LRS

Na področju okraja Celje-okolica so pri nedeljskih volitvah izvolili devet ljudskih poslancev v Ljudsko skupščino LRS. Rezultati volitev so bili na voliščih naslednji:

V četrti volilni enoti je bil izvoljen tov. **Cvenk Miran**, predsednik Okrajnega ljudskega odbora. Na tej volilni enoti ni imel nobenega sokandidata. Volilna enota obsega občine Šempeter, Petrovče, Žalec in Polzelo. Med 7429 volivci je dobil 6806 glasov. Od 9228 se je volitev udeležilo 7.492 volivcev.

Na peti volilni enoti, ki obsega občine Gomilsko, Braslovče Prebold, Tabor, Griže in Vransko so kandidirali tov. Natek Norbert, tov. Kotnik Anton in tov. Rančigaj Ivan. Največ glasov je dobil tov. **Rančigaj Ivan**, predsednik Okrajnega cestnega odbora, tajnik Okr. trgovinsko-gostinske zbornice in član gospodarskega sveta OLO. Med 7808 oddanih glasov je bilo 3760 njegovih, Natek je dobil 1372 glasov, Kotnik Anton pa 2374.

Na šesti volilni enoti, ki obsega Vojnik, Strmec, Frankolovo, Dobrno in Vitanje je kandidiral tov. **Šumrada Vinko**, sekretar Okrajnega komiteja ZKS in predsednik Okrajnega odbora SZDL. Med 6117 oddanimi glasovnicami je dobil 5890 glasov.

Na sedmi volilni enoti, ki združuje občine Loče, Konjice in Zreče, je kandidirala tov. **Pokorn Nina.** Dobila je 3896 glasov med 7770 oddanimi listki. Drugi kandidat Mraz Gvido je imel 1804 glasove, tretji kandidat Skrbiš Stane pa 2400 glasov.

Na osmi volilni enoti je bil izvoljen tov. **Avbelj Viktor**, član izvršnega komiteja CK ZKS in predsednik republiškega odbora Zadružne zveze ter član predsedstva Socialistične zveze Slovenije. Ta volilna enota obsega občine Šentjur, Dramlje, Slivnico in Žusem. Udeležba na tej volilni enoti je znašala 6519 volivcev med 8289 volivnimi upravičenci. Tovarišu Avbelju je pripadalo 3646 glasov, medtem ko je Lesjak Stanko kot drugi kandidat dobil 2636 glasov.

Na deveti volilni enoti, ki obsega Ponikvo, Pristavo in Šmarje je bil izvoljen predsednik Okrajne zadružne zveze tov. **Lubej Franc.** Dobil je 7231 glasov od 7322 oddanih volilnih listkov, med 8607 volilnimi upravičenci.

Na deseti volilni enoti, ki jo sestavljata občini Rogaška Slatina in Rogatec, je bil izvoljen podpredsednik Okrajnega ljudskega odbora in predsednik Gospodarskega sveta OLO tov. **Krivec Alojz.** Izvoljen je bil s 5451 glasovi med 5601 oddanimi. Na tej volilni enoti je bila udeležba približno 80%.

Na enajsti volilni enoti, ki obsega občine na Kozjanskem: Polje, Podčetrtek, Planino, Kozje, Lesično in Jurklošter je bila izvoljena tov. **Mica Marinko**, član Republiškega odbora Enotnih sindikatov Slovenije. Volivci na Kozjanskem so jo izvolili s 6324 glasovi med 6500 oddanimi.

Na dvanajsti volilni enoti, ki obsega občine Breze, Rečico, Rimske Toplice in Laško je bil izvoljen predsednik MLO Laško in direktor Pivovarne tov. **Ivan Vodovnik.** Dobil je med 5701 oddanim glasom 3253 glasov, medtem ko je drugi kandidat Grešak Ivan dobil 2048 glasov.

Koroški oddelek v muzeju NOB

Na Dan republike 29. nov. 1953 bo v dvorani muzeja NOB v Celju otvorjen poseben oddelek, posvečen borbam za Slovensko Koroško 1918—1920 in 1941—1945. Ker je prostor tam zelo omejen, bo ta oddelek zaenkrat še prav malo obsežen, vendar se bomo s tem vsaj v neki meri oddolžili spominu na Korotan in žrtve zanj, ki jih je dajalo zlasti tudi celjsko okrožje. Postavili bomo temelj, na katerem bo mogoče pozneje izvesti to zamisel sistematičneje in v večji širini do kraja.

Zaradi pomanjkanja prostora v muzeju bodo slike morale biti zbrane v posebnem albumu. Tu bodo prikazani tov. Leskošek-Luka, ki je bil koroški borec v obeh velikih vojnah, nadalje osvoboditelj Maribora general Maister, junaka Malgaj in Puncer ter vrsta posnetkov iz borb. Tu bo dana na vpogled večina številk v Velikovcu izhajajočega »Jugoslovanskega Korotana«, ki ga je izdajal Malgaj, urejeval pa Puncer, oba rojaka iz celjske okolice Zanimivi bodo rokopisi Malgaja in Puncerja, ki je bil tudi pesnik.

Prevladujejo sicer spomini na Koroško konec prve svetovne vojne, toda tu je treba poudariti, da so prve naše čete na Koroškem tvorili prostovoljci, zapriseženi na Jugoslavijo in slovensko zastavo, ne pa na kralja ali kraljevino, saj je bila ta doba spočetka še v znamenju ljudske revolucionarnosti.

Celjski koroški borci s tov. R. Fajgljem na čelu so s svojimi napori za ustanovitev tega spominskega oddelka v muzeju našli polno razumevanje povsod in tudi pri naših ustanovah in podjetjih, ki so s svojo materialno pomočjo omogočili izvedbo zamisli.

Odkritje spominske plošče

Terenski odbor Zveze borcev Breg—Polule obvešča vse borce in prebivalce mesta Celja, predvsem pa prebivalce Brega, Polul, Zagrada in Pečovnika, da bomo v nedeljo 29. novembra 1953 ob 3 popoldne odkrili spominsko ploščo na hiši »Majer« v Polulah št. 32, kjer so delovali prvi aktivisti OF v letu 1941 v povezavi z Majerjevo družino. Majerjevi so bili zaradi izdajstva v celoti pomorjeni. Odbor ZB Breg-Polule

Celjani so navdušeno izvršili državljansko dolžnost

Letošnje volitve v republiško in zvezno skupščino so bile v Celju živahne kot še nobene doslej. Že na soboto so Celjani okrasili ulice, razobesili zastave in okinčali okna svojih stanovanj z zelenjem, parolami in zastavicami (verjetno bi bilo Celje še bolj okrašeno, če bi bilo zelenje prav čas na razpolago). Že nekaj dni prej in na večer pred volitvami so se pogovori sukali pretežno okoli volitev. Celjani so bili točno obveščeni o vseh podrobnostih n. pr. kje naj vsak volilni upravičenec voli, pod katero številko je vpisan itd. To so bile zadnje predvolilne priprave v okviru predvolilnega političnega dela Socialistične zveze.

V nedeljo zjutraj, ko je bila še tema, so na okoliških hribih odjeknili streli možnarjev, točno ob 6 zjutraj so po mestnih ulicah zaigrale godbe. Mesto je bilo od 6. ure, pa do končanih volitev neprestano ozvočeno. Nekatera volišča oziroma mnoga volišča so volilne komisije odprle že pred 7. uro na željo tistih volivcev, ki so potem odpotovali. Ker pa so bila volišča že odprta, so do 7. ure volili tudi drugi volivci, tako da so ponekod na vsezgodaj imeli kar lep rezultat udeležbe. Tako je okrog 7. ure imelo volišče štev. 5 v Hotelu »Pošta« okrog 42% volilne udeležbe. Kmalu po tem pa je dobila volilna komisija presenetljivo vest, da je Celjska bolnišnica pri teh volitvah bila že zopet med prvimi, saj je do 7. ure volilo okrog 75% volivcev. Lep uspeh so ob istem času zabeležili tudi na volišču pri Putniku (40%) in na prvem volišču (19%).

Na terenu Pečovnik je med prvimi volila Košec Terezija, ki je izjavila takole: — Če bi bila sedaj stara Jugoslavija, bi morala danes beračiti, tako pa vem, da nam bo naša oblast tudi v bodoče zagotovila lepo življenje.

Na volišče v Novo vas so v zgodnjih jutranjih urah prišli volivci s harmonikarjem na čelu. Volili so predvsem starejši ljudje. Zelo živahno je bilo tudi v delavskem Gaberju, kjer so kolektivi postavili slavoloke. Na volišča so prihajali v skupinah, da bi dokazali svojo privrženost Socialistični Jugoslaviji. Enaindevetdesetletna Kuščar Terezija je bila na volišču štev. 4. že ob 5,15, ker je tudi tokrat hotela prva voliti.

STANJE NA VOLIŠČIH DO 8. URE

V prvi volilni enoti je do 8. ure volilo že 2.426 volivcev, kar znaša 28% volilnih upravičencev Na 2. volilni enoti je do istega časa volilo 2.434 volivcev ali 30% upravičencev. V priključenih občinah: Štore, Škofja vas in Šmartno

(Nadaljevanje na 3. strani)

Pogled po svetu

Isti Goethe, ki je v II. delu Fausta prišel do modrosti vseh modrosti, da »bi s prostim ljudstvom stal sredi prostih trat« in času — trenutku ukazal: »Postoj, tako si lep, postoj!«, je politično pesem imenoval »ein garstig Lied« (nagnusno pesem). Premnogi ljudje se z gnusom in grozo obračajo od nje, šklicujoč se na weimarskega olimpijca in na mnoge njegove ne dosti manj imenitne somišljenike. Toda kaj hočemo! Politika je le odraz boja za last in preko nje za oblast, iz tega boja pa človek ne more uiti. Diplomatski dvoboj med Vzhodom in Zahodom zavzema take oblike, da je zažigalne vrvice pod sodčkom smodnika, ki se imenuje Zemlja, vsak dan manj. Ni čuda, če je gledalcem in igralcem pri tej tragikomediji postreženo z mnogimi zelo nečednimi prizori. Kje je človek, ki po Goetheju edini premore nemogoče? Kje je človek, ki »daje večnost trenutku«, ki sme nagrajevati in kaznovati ter vse zmotno in blodno v prid povezati? Menda ga ni.

Prav je zapisal pariški zelo upoštevani list »Monde« (Svet), da je ameriška politika po vsem svetu umazana, reakcionarna v pravem pomenu besede. To je republikanska vlada pokazala v svojih pogajanjih z Japonci, po katerih naj bi Japonci za republikanske načrte na Kitajskem dajali pehoto, to je kri, vsa tehnična sredstva pa bi si pridržali Amerikanci, prav tako, kakor se glase vsi ameriški predlogi pri vseh evropskih vojaških pogodbah. Pogodba s Pakistanom je ogorčila Indijce, prvič zato, ker ne marajo, da bi se Karači naslonil na Washington pri svojem sporu z Indijo v zadevi Kašmirja, drugič pa zato, ker se Nehrujeva politika drži Monroejevega načela: Azija Azijcem!, ker se Nehru noče vezati v amerikanski zunanjepolitični voz. To kaže dalje tudi to, da se je evakuacija kitajskih kuomintanških vojakov iz Burme po volji Amerike spet zataknila. Isto velja za ameriško ravnanje v Perziji, kjer so emisarji republikanske vlade iz ust Mosadikovih slišali marsikako bridko, isto velja za Dullessovo politiko v Prednji Aziji v arabskem svetu. Isto drži za ameriško nečedno pogodbo s Chilejem.

Tudi Evropa je imela zadnje čase priložnost videti, da so Dullesove izjave o svobodoljubnosti Amerike eno, njegova praksa pa drugo. Najbližja priča temu je sklep 8. oktobra glede Trsta in odlaganje pravične in pametne rešitve. Ko to pišemo, se v dobro informiranih ameriških listih piše, da se bo konferenca o Trstu, na katero je tudi Italija pristala, vršila in da bo imela uspeh. Ker so to listi, ki stoje blizu ameriške katoliške akcije, smo upravičeno skeptični, čeprav smo se kunktatorske politike v sedmih tednih že naveličali. Republikanska vlada se verjetno zanaša na čas, ki da melje moko zanjo. Ni rečeno, da se ne bodo ušteli.

V Evropi imajo sicer eksponente, ki delajo zanje. Eden takih je gotovo Bidault. Toda če beremo njegov ekspoze za EOS, hitro otipljemo v njegovih dokazih mehko mesto. Dve sta tu, ki bi jih ZDA rade Evropi prikrile: nejasno angleško stališče, ki ga je moral omeniti in obsoditi tudi Bidault, in napadalno-obkroževalna politika, ki že nima več obrambnega značaja. Pri Angležih, Francozih in Beneluxu se uveljavlja vedno bolj mnenje, da ZSSR po Stalinovi smrti ni več tako pripravljena na skok. To stališče se deloma krije tudi z Rooseweltovimi ljudmi in deloma z demokratsko politiko v Ameriki. Truman je vsemu svetu povedal, da je republikanska vlada iz političnih razlogov popolnoma osvojila makartizem, to se pravi, sistematično zatiranje političnih svoboščin in elementarnih človeških pravic. Njegov obračun z javnim tožilcem Brownellom je obenem z Reutherjevo izjavo, da Mc Carthy še ni glas Amerike, najglasnejši memento iz notranjepolitičnega življenja ZDA. EOS utegne postati SOS demokratične Evrope. Ni mogoče narediti križ kraž čez 1000 let nacionalnega razvoja, posebno pa še ne, če ta križ kraž že skoraj predrzno po svojih emisarjih terja centrumaški führer nove Nemčije od Francije, Anglije in Italije. K sreči se meljejo v tej godlji stara jabolka razdora: Posaarje, Tirolska, pri Angležih pa mornariška ljubosumnost. Ali ni bolj realna naša politika trdnih zvez z najbližnjimi sosedi, brez ozira na to, ali so ali niso člani atlantskega pakta? Podoba je, da bosta Bidault in Réné Mayer težko zvozila s svojim kompromisnim, navidez skrajno realnim stališčem. Realnim pač zato, ker v indokinski vojni plačujejo 40% miljardnih stroškov ravno Amerika! V atlantskem paktu pa je uzakonjen veto. Torej?

Svet je zamotana klopka. Francoski parlamentarci se otepajo s Herriotom in Daladierjem na čelu tistega, kar sami natikajo na vrat svojim kolonijam. Angleži bi se radi držali ob strani in si ne vezali rok, v istem času pa se ne sramujejo 8. oktobra in genocida v Keniji, kjer z bestialnimi sredstvi iztrebljajo Mao Mao in Kikuju, ne sramujejo se Guayane, ki jo blokirajo z brodovjem in za katero bivši predsednik Jagan ni našel razumevanja niti pri prvakih laburistične stranke.

In končno — vsi ti veliki, ki se branijo krvnega davka svet požirajočemu ameriškemu vojnemu stroju, z zadoščenjem spremljajo sodno komedijo v Dvorani zrcal v dvorcu Saltanabad, kjer pasejo svoja maščevanja in upanja polne oči na »smešnem obtožencu v sivi svileni pižami«, na dr. Mosadiku, ki je po drugi svetovni vojni zadal največji udarec britanskemu prestižu z abadansko žalitvijo. Dr. Mosadik pa je svojim sodnikom rekel: »Bolje bi bilo, da se borite proti tujcem, kakor pa proti starcu, kakor sem jaz. Zgodovina bo povedala svoje.« Ne imenujejo ga zastonj novega Kira.

MESTNI LJUDSKI ODBOR CELJE je zasedal z NOVOIZVOLJENIM ZBOROM PROIZVAJALCEV

V četrtek je v Klubu Ljudskih poslancev zasedal Mestni ljudski odbor skupaj z novoizvoljenim Zborom proizvajalcev mesta Celja. Zbor proizvajalcev je imel pred tem svojo prvo svečano zasedanje, na katerem so vsi novi odborniki prisegli in se spoznali z načelnimi nalogami Zbora proizvajalcev.

Dnevni red skupne seje je bil zelo obširen. V prvi točki so izvolili nove odborniške komisije. Pravzaprav so odborniške komisije izpopolnili z novimi člani iz Zbora proizvajalcev, ki so zasedli izpraznjena mesta ali pa zamenjali nekatere odbornike, ki so na lastno željo zaprosili za razrešitev funkcije v teh odborih.

Nadalje so na seji pregledali izvršitev sklepov zadnje seje in ugotovili, da med sklepi nekatere stvari niso bile izvršene, kot na primer sklep o pregledu poslovanja v podjetju Avtoprometa in kolavdacije podstrešnih stanovanj. Razpravljali so o vprašanju Apnenika Pečovnika, pravzaprav o primeru nakupa osebnega avtomobila, ki temu podjetju ni potreben, medtem ko je strojni park v podjetju zelo izkoriščen in potreben popravil. Sklenili so, da bo treba v najkrajšem času dokončno namestiti v tem podjetju direktorja.

V CELJU NAMERAVAJO ZGRADITI ZDRAVSTVENI DOM

Dosedanji predsednik Sveta za zdravstvo in socialno politiko tov. Trofenik, ki je ta dan na lastno željo bil razrešen dolžnosti predsednika, na njegovo mesto pa je bil izvoljen tov. Polajnar Stane, je poročal o razgovorih in prvih ukrepih za zgraditev novega zdravstvenega doma v Celju. Sporočil je Mestnemu ljudskemu odboru, da bi polovico stroškov za gradnjo tega doma bilo pripravljeno nositi Socialno zavarovanje, drugo polovico pa bi moral prispevati Mestni ljudski odbor. Za prvo fazo gradnje bi bilo potrebno 25 milijonov dinarjev.

ZAKAJ V CELJU ŠE NISMO ZAČELI GRADITI ŠOL

Predsednik Sveta za kulturo in prosveto tov. Aškerc je poročal, da je stanje šol v Celju že več kot nevzdržno. Nadalje je povedal kako je z adaptacijo vojaškega skladišča na Ljubljanski cesti za šolo učencev v gospodarstvu. Največje težave so pri tem nastale zaradi odlašanja in odklonitve načrtov s strani Ljubljane, ki se ne strinja s provizorno rešitvijo tega vprašanja. Ljubljana ima v zagovor za svojo odločitev naslednjo utemeljitev: Zgradba na Ljubljanski cesti ni primerna in ne odgovarja sodobnim šolskim potrebam. To se pravi, da zgradba ne bi mogla biti v polni meri ustrezajoča modernemu šolstvu. Predlagajo, naj se mestni ljud. odbor odloči za novogradnjo ali pa zgradbo na Ljubljanski cesti samo provizorično uredi z manjšimi stroški.

Tov. Aškerc je apeliral na odbornike, naj podprejo drugo rešitev. Na novogradnjo šole učencev v gospodarstvu v doglednem času ne bo mogoče niti pomisliti. Tudi ostale šole, osnovne in srednje so prenapolnjene, zato je treba prvotno izpeljati novogradnje šole na Polulah in nekje v Spodnji Hudinji. Vojaško skladišče na Ljubljanski cesti pa bi provizorično preuredili v šolsko poslopje, kar bi bilo vendarle še desetkrat ali pa stokrat bolje kot do sedaj, ko ta šola pod nevzdržnimi pogoji gostuje na vseh koncih mesta Celja.

Nadalje je poročal, da bodo najprej morali začeti zidati šolo v Polulah, kjer je prebivalstvo zelo vneto in pripravljeno pomagati, istočasno pa misliti na gradnjo velike osnovne šole nekje v Spodnji Hudinji, ki bi razbremenila Mestne osnovne šole za število učencev v severnem delu mesta in skrajšala pot učencem okoliških vasi in naselij proti severu mesta.

UPRAVA STANOVANJSKIH HIŠ PREIMENOVANA V UPRAVO NEPREMIČNIN

Da bi dosedanja uprava državnih stanovanjskih hiš lažje izvrševala svojo nalogo, je potrebna reorganizacija tega podjetja. Pod novo Upravo nepremičnin bi poleg državnih stanovanjskih zgradb prišle tudi vse ostale nepremičnine na področju MLO Celje, kakor zemlja, razlaščene parcele itd.

Uprava je lani zelo povečala gradbeno dejavnost in je ustvarila že nekak gradbeni kolektiv, ki pa ne more več ostati v okviru te ustanove. Bodoča Uprava nepremičnin bi obdržala še manjšo remontno ekipo, ki bi sproti in hitreje popravljala razna manjša popravila v hišah družbene imovine. Ostali del pa bi tvoril nekako novo podjetje, ki bi nosilo ime Remontno podjetje. To podjetje pa bi izvrševalo večja gradbena dela, popravila večje vrste, skratka bilo bi to gradbeno podjetje, ki bi izvrševalo vsa gradbena in instalacijska dela, ki jih na primer »Beton«, »Graditelj« in ostala večja podjetja ne bi mogla hitro izvršiti zaradi večjih gradenj.

V DRŽAVNIH HIŠAH BODO VERJETNO USTANOVLJENI HIŠNI SVETI

V velikih stanovanjskih zgradbah, ki so last splošnega ljudskega premoženja je bilo do sedaj zelo težko vzdrževati red, te hiše je bilo težko popravljati bodisi zaradi tega, ker se stanovalci zato niso brigali ali pa zaradi premajhnih dohodkov od pristojbin. V bodoče bodo po takih hišah najbrž ustanovljeni hišni sveti, ki bodo s hišami upravljali, skrbeli sami za red in hišo tudi vzdrževali. Natančnejših podatkov o tem sicer še ni, da bi mogli odgovoriti na vprašanje, ki ga bo verjetno vsak postavil glede finančnega vprašanja. Dobro je znano, da je tudi doslej imela Uprava državnih stanovanjskih zgradb vedno premalo denarja za popravila hiš in kje ga bodo v tem primeru stanovalci vzeli. Kot je tov. Jerman naglasil bo treba tudi v bodoče, dokler se stanje ne izboljša, dajati v te namene sredstva iz proračuna. Odborniki so topogledno opozorili Mestni ljudski odbor na naslednje vprašanje: Če bi zaradi popravila hiš bilo potrebno povišati najemnino, potem bi se zgodilo, da bi ravno tisti, ki imajo slabša stanovanja morali plačati višjo pristojbino od onih, ki stanujejo v novih hišah. No, brez dvoma do takih nerednosti ne bo prišlo. Pravzaprav bi o tem še prezgodaj govorili o podrobnostih.

Mestni ljudski odbor je nadalje razpravljal še o prodaji hiš, ki so last splošnega ljudskega premoženja, pa jih bodoče ne bo več MLO mogel vzdrževati, ker so to pač eno ali dvostanovanjske hiše. O tem vprašanju bomo priobčili poseben članek.

Navedeno poročilo obsega komaj polovico dnevnega reda 11. skupne seje Mestnega ljudskega odbora in Zbora proizvajalcev mesta Celja, ki je tokrat trajala do pozne popoldanske ure.

Vsem svojim strankam čestita k Prazniku republike in se priporoča za nadaljnja naročila

mizarska delavnica
PETER HRASTELJ
Laško, Marijagraška c.

Ignac Javoršek
STROJNA MEHANIKA
CELJE, Aškerčeva ul. 7

čestita delovnemu ljudstvu k Dnevu republike

NAROČNIKI!

Prečitajte tudi tole

Danes smo priložili vsem naročnikom za Celje-mesto položnice. Na naslovni listek štev. 47 našega lista smo naznačili dolžne zneske do konca decembra 1953. Tistim naročnikom, ki dolgujejo naročnino za vse leto 1953 ali celo za lansko leto in se kljub ponovnemu pozivu še niso odzvali in poravnali zaostalo naročnino, jim bomo list ustavili, dolžno naročnino pa bomo SODNIJSKO izterjali.

Naročnina za leto 1953 znaša 400 din, polletno 200 din. Naročnike prosimo, da nam nakažejo še delno naročnino za leto 1954, kakor so to že storili nekateri naši vzorni naročniki.

Poslužite se priloženih položnic in nam ČIMPREJ, NAJKASNEJE PA DO 15. DECEMBRA 1953 nakažite dolžni znesek. Naročnino lahko poravnate tudi v upravi »Savinjskega vestnika«.

Opozorilo naj velja tudi za naročnike iz Celja-okolice, katerim bomo dolžne zneske naznačili v naslednji številki našega lista.

UPRAVA SAVINJSKEGA VESTNIKA

Obrtem podobne gospodarske dejavnosti

Z uredbo o Upravljanju gospodarskih dejavnosti, ki so podobne obrtem je odpravljena občutna vrzel v zakonu o obrtništvu; IV. člen tega zakona namreč določa, da predpiše vlada LRS za katere gospodarske dejavnosti, ki so podobne obrtem, se uporabljajo določbe tega zokna in na kakšen način se te dejavnosti lahko opravljajo. Vendar so od izida zakona o obrtništvu pretekla tri leta, ne da bi dobili tozadevne predpise. Da bi zadostili potrebam, so nekateri okrajni ljudski odbori začasno rešili to vprašanje tako, da so izdali svoje odloke o gospodarskih dejavnostih podobnim obrtem. Seveda je bila to samo prehodna rešitev, kajti nemogoče je, da bi imeli posamezni okraji različne predpise o tem, kaj je smatrati kot obrtem podobne gospodarske dejavnosti in kaj ne. Zaradi takega stanja je bilo nujno, da se v okviru LRS z uredbo enotno uredi to vprašanje.

Uvodoma omenjena uredba našteva 97 gospodarskih dejavnosti, ki se štejejo kot obrtem podobne. Razvrščene so po strokah, ki jih je skupno 10.

Karakteristika obrtne dejavnosti je v tem, da se vrši v manjšem obsegu, pretežno z ročnim delom in brez tehnične delitve dela. V proizvodnem procesu je zajet predvsem obrtnik sam ali pa skupaj z minimalnim številom pomožnega osebja. Proizvodnja je usmerjena pretežno za široko potrošnjo, po individualnih naročnikih. Taka dejavnost je ali obrtna ali obrtem podobna. Razlika med njima je samo v tem, da se za izvrševanje obrti od proizvajalca vedno zahteva določena strokovna usposobljenost, medtem ko se za opravljanje gospodarske dejavnosti, ki niso proglašene kot obrtne dejavnosti, po pravilu ne zahteva dokazila o strokovni izobrazbi.

Uredba določa, da je tudi za opravljanje obrtem podobne gospodarske dejavnosti potrebno obrtno dovoljenje, če gre za zasebnika oz. dovoljenje za delo, če se s tako dejavnostjo bavijo državni uradi, zavodi, podjetja ali zadružne organizacije.

Vse določbe, ki veljajo po zakonu o obrtništvu kot n. pr. o firmi, o registraciji, o poslovnih prostorih, o poslovnih knjigah, kakor tudi kazenske določbe se uporabljajo smiselno tudi za gospodarske dejavnosti, podobne obrtem.

Zasebnik, ki opravlja gospodarsko dejavnost podobno obrtem, mora delati sam; vendar sme državni sekretar za gospodarstvo LRS predpisati za posamezne dejavnosti tudi izjeme. Dovoljena pa je zaposlitev družinskih članov.

Dovoljenje za opravljanje obrtem podobne gospodarske dejavnosti izdaja ljudski odbor občine oz. v mestih Svet za gospodarstvo ljudskega odbora mesta ali mestne občine.

Uredba predpisuje, da se ustanovi pri ljudskem odboru okraja, mesta ali mestne občine komisija za obrtne zadeve. Ta komisija odloča o pritožbah, kjer je bila prošnja za obrtno dovoljenje zavrnjena. Odločitve komisije so po upravni poti dokončne.

Pomembno določilo uredbe je, da morajo biti obrati, delavnice in zasebniki, ki opravljajo podobno gospodarsko dejavnost člani mestne oz. okrajne obrtne zbornice.

Važen je 12. člen uredbe, ki predpisuje, da morajo vsi, ki opravljajo obrtem podobno gospodarsko dejavnost na podlagi dovoljenja pristojnega organa, priglasiti tako dejavnost za registracijo v roku 3 mesecev pod pretnjo, da bodo morali sicer prenehati z njenim opravljanjem. Tudi za one, ki sicer tako dejavnost že opravljajo, nimajo pa zato dovoljenja, je dana možnost, da jo sedaj legalizirajo, če v treh mesecih po uveljavitvi te uredbe zaprosijo za dovoljenje in jim prošnja ne bo odklonjena. Ta rok izteče z 31. dec. 1953.

Oddelek za gospodarstvo in komunalne zadeve pri MLO Celje je pozval s posebnim oglasom v tej številki Savinjskega vestnika na registracijo že izdanih dovoljenj pa tudi vse tiste, ki tako dejavnost že opravljajo toda brez dovoljenja, da pravočasno zaprosijo za dovoljenje v izogib kazenskim posledicam.

TOVARNA NOGAVIC POLZELA

čestita vsem delovnim kolektivom, vsem delovnim ljudem, vsem borcem in aktivistom narodnoosvobodilne borbe k prazniku REPUBLIKE — 29. NOVEMBRU!

S še večjim delovnim poletom se bo kolektiv trudil v skupni borbi naših narodov za neodvisnost, za procvit blagostanja in nedotakljivost naših narodnih interesov
Živel slovenski Trst! Živela FLRJ!

(Nadaljevanje s 1. strani)

Veliko navdušenje pri volitvah v Celju...

v Rož. dolini pa so dosegli nad 25% volilne udeležbe v istem času. Odstotek volilne udeležbe na vseh volilnih enotah je v tem času zelo naglo rastel. Doslej pri nobenih volitvah ni bila ob tem času udeležba tako visoka. Okoli 8. ure je imela Splošna bolnica že 97% volilne udeležbe, čakali so še samo na 5 volivcev. Tudi izven strogega centra so volišča poročala podatke o lepi udeležbi. V Teharjih je do 8. ure obiskalo volišče 55% upravičencev. Industrijska šola v Štorah 39% itd.

BOLNICA JE ZOPET ZMAGALA

V celjski bolnici je tovrstna zmaga postala že kar tradicionalna. Že nekajkrat doslej so na tem volišču bili vedno prvi in vselej nekako ob istem času. Pri teh volitvah so v bolnici dosegli 100% udeležbo ob 8.45.

SVATOVŠČINE NA VOLIŠČIH

Morda ne bo napak, če zabeležimo, da so v Dobravi ta dan prvi volili svatje. To zaradi tega, ker to izpričuje državljansko zavest naših ljudi, ki dolžnost do skupnosti postavljajo pred svojo osebno korist. Tudi na Ostrožnem so prvi volili svatje, na Dobravi pa še ena svatovščina, svatovščina srebrne poroke. Ljudje so prihajali na volišča zelo razpoloženi, volitve so potekale brezhibno, brez neredov in brez zastojev.

OB 10 ŽE NAD 50 ODSTOTKOV VOLILNE UDELEŽBE

Na prvi volilni enoti je do 10. ure volilo 5270 volivcev, na drugi volilni enoti pa 3.147 volivcev. Skupna udeležba volivcev je ob 10 uri znašala že 52%.

V tem času bi morali nekateri »kritiki« iz zahoda pogledati ta vrvež na voliščih, pa bi brez dvoma dobili drugačno mišljenje o naši ljudski demokraciji. Ne vemo, če so kje na Zahodu volivci s takim navdušenjem in s tako resnostjo prihajali na volišča in če je kje v dopoldanskih urah bilo že toliko oddanih glasov.

Poglejmo kako je v tem času izgledalo na posameznih voliščih: Celjska bolnica je zaključila volitve. Mestna hranilnica na Titovem trgu 78%, poslovalnica Putnik 77%, Tovarna emajl. posode 76%, Mestna osnovna šola 76%, Obrtni dom 74%, OSS 72%, Tovarna pohištva 72%, v Klubu državnih uslužbencev 71% itd. V Štorah je do 10. ure volilo že 71% volilnih upravičencev. Tam je bila udeležba najboljša v tistih krajih, kjer stanujejo delavci, medtem ko je drugje bilo malo slabše.

Volilni rezultati so do 12. ure neprestano rastli. Okrog 11. ure je bilo že nad 60% volilne udeležbe povprečno na vseh voliščih.

Ob 12. uri je imelo volišče 4. pri Putniku že 90% volilne udeležbe. Veliko število volišč pa je zabeležilo udeležbo od 70 do 90%.

TREMARJE JE BILO DRUGO

Ob 13. uri so kurirji prinesli iz Tremarij veselo vest, da so tam tudi že zaključili volitve. To je bilo drugo volišče v Celju, ki je pokazalo 100% udeležbo, tretjega pa ni bilo.

Ob 14. uri je bilo stanje na voliščih približno tako: OSS na Šlandrovem trgu 96%, volišče 68 v Lipovcu 94%, volišče 16 v Tovarniški ulici 93%, volišče pri »Jugoslovanu« v Gaberju 94%, volišče pri Putniku 92%, v Obrtnem domu in v Bukovžlaku pa 90%.

Ob tem času je imela prva volilna enota 85% volilne udeležbe. Druga volilna enota 86% udeležbe. Tretja volilna enota pa 73%. Celje v celoti pa je doseglo 83% volilne udeležbe.

V popoldanskih urah je dotok volivcev na volišča začel upadati. Nekatera volišča so čakala le še stare in dobro znane zamudnike, mnogo kje pa so računali že na abstinenco nekaterih, ki so na ta dan znova pokazali svojo sovražno miselnost in skušali na ta način zmanjšati odraz enotnosti naših narodov. No, njihova »nagajivost« je bila kaj klavrna in nepomembna.

Prva seja zbora proizvajalcev celjskega okoliškega okraja

V torek dopoldne so se v sejni dvorani Narodnega doma sestali k prvi seji novoizvoljeni odborniki zbora proizvajalcev celjskega okoliškega okraja. Polnoštevilno zbrane odbornike je na začetku dela pozdavil predsednik OLO Miran Cvenk, za njim pa je najstarejši odbornik Martin Jošt vodil sejo do izvolitve prvega predsednika zbora proizvajalcev. Na to mesto, ki ga bo zasedal tri mesece, je bil izvoljen tov. Marcian. Ob tej priložnosti so odborniki sprejeli sklep, da bodo predsednike zbora volili vsake tri mesece.

Po zaprisegi vseh prisotnih ter po izvolitvi mandatno-imunitetne in komisije za proračun ter družbeni plan, je o delu, nalogah in dolžnostih zbora spregovoril tov. Cvenk. Veliko uspeha pri delu pa je novoizvoljenim odbornikom okrajnega zbora proizvajalcev želel tudi tov. Vinko Šumrada v imenu okrajnega odbora SZDL.

V nadaljevanju prve seje so odborniki na predlog tov. Franca Lubeja sprejeli sklep, da se odobri tekstilni tovarni »Volna« v Laškem za meseca november ter december znižana stopnja akumulacije 484%. Delovni kolektiv te tovarne pa bo za mesece avgust, september in oktober oddal družbi stopnjo akumulacije v višini 875%. -mb-

Obolevanja v oktobru po največjih obratih v Celju in okolici

Komisija HTZ pri ZZSZ v Celju daje prve zaključke proučevanja obolenj in nezgod v mesecu oktobru za večja podjetja v Celju in okolici. V sedem večjih podjetjih v Celju, kjer je bilo zaposlenih v mesecu oktobru 4873 zavarovancev, je bilo v mesecu oktobru 434 primerov obolenj in nezgod, pri čemer so ta obolenja trajala 7360 dni. To pomeni, da je bilo izgubljenih 4,87% delovnih dni ali z drugo besedo, vsak dan je bilo zaradi bolezni doma povprečno 221 delavcev. Največ primerov obolenj je bilo v Tovarni emajlirane posode: 192 primerov obolenj z 2883 bolniškimi dnevi. Za njo pridejo po vrsti Cinkarna, Metka, Beton. Vendar pa je za proučevanje obolenj nepravilno jemati absolutne številke. Za osnovo je treba vzeti število zaposlenih v podjetju in od te osnove dobiti odstotek izgubljenih delovnih dni zaradi obolenj. V tem primeru pride na prvo mesto Cinkarna, kjer znaša odstotek v mesecu oktobru izgubljenih delovnih dni 7,05%, kar pomeni, da povprečno 67 ljudi dnevno ni delalo. Za Cinkarno pride Metka z 6,97% (42 ljudi dnevno ni delalo), nato šele pride Tovarna emajlirane posode s 5,1% (93 delavcev dnevno ni delalo).

Precej podobna slika je za okolico. V 7 večjih podjetjih s 5077 delavci v mesecu oktobru je bilo 549 primerov obolenj in 9353 bolniških dni. Tu je odstotek izgubljenih delovnih dni celo nekaj večji: 5,94% ali 301 zavarovanec dnevno ni bil na delu. Največ obolenj v absolutnem številu ima Železarna v Štorah, ki ima 141 primerov obolenj in 2941 bolniških dni. Glede na število zaposlenih pa ima daleč najvišji odstotek obolenj in izgubljenih delovnih dni Steklarna v Rog. Slatini. To podjetje, ki ima trikrat manj delavcev kot Železarna Štore, ima 71 primerov obolenj in 2219 bolniških dni, kar tvori 12,42% izgubljenih delovnih dni. Čeprav upoštevamo okolnosti, da gre od tega 730 dni na 1 primer TBC, ki se je iztekel v tem mesecu, ostane Steklarna po obolenjih še vedno na prvem mestu. Za njo pride rudnik Laško (7,62% ali 51 delavcev dnevno ni delalo), nato šele Železarna Štore (6,07% ali 95 delavcev dnevno ni delalo). Za temi podjetji pridejo po vrsti Konus Konjice, Beton Štore itd.

Kar se tiče poškodb pri delu, je odstotno na prvem mestu rudnik Laško, kjer je bilo zaradi poškodb izgubljenih 1,88% dni ali 13 delavcev dnevno bolnih. Za njim pridejo Cinkarna (1,36%), Konus Konjice (1,29%), Beton Štore (1,06%) in rudnik Zabukovca (0,88%).

Zanimivo je tudi to, da je obolenj kože in podkožja največ tam, kjer ni urejenih sanitarnih prostorov (n. pr. Konus Konjice, Steklarna Rog. Slatina).

Številke za gornje podatke smo dobili iz naših ambulant. Analizo za oktober je komisija HTZ v teh dneh poslala vsem upravnim odborom važnejših podjetij na teritoriju ZZSZ Celje. Podrobna analiza obolenj in poškodb naj bo vsem podjetjem v opozorilo, naj skušajo na vse mogoče načine najti in odpraviti vzroke obolenjem in nezgodam. Sanitarna in delovna inšpekcija jim bo na razpolago z nasveti, prav tako podpisana komisija. Glavno vlogo pa morajo odigrati obratni zdravniki in obratne HTZ komisije.

Komisija HTZ pri ZZSZ Celje

V TOVARNI PERILA JE KRADEL TEKSTILNO BLAGO

Koštomaj Viljem je bil kot prikrojevalec zaposlen v Tovarni perila v Celju. V tovarni si je od decembra 1952 do začetka julija letos prisvojil najmanj 100 metrov tekstilnega blaga v vrednosti 30.000 dinarjev. Njegova žena Koštomaj Erna je blago dalje prodajala, dasiravno je vedela, da je mož blago ukradel. Oba sta bila obsojena, in sicer Koštomaj Viljem na 6 mesecev zapora, Koštomaj Erna pa na 2 meseca in 15 dni zapora. Slednji se kazen odloži za dobo enega leta.

Dve kulturni stoletnici - odkritje dveh spominskih plošč v Laškem

V nedeljo, 6. decembra bomo ob 11.30 na Glavnem trgu v Laškem odkrili spominski plošči Ignaciju in Francu Orožnu, laškima rojakoma. Ignacij Orožen (1819 do 1900) je pred 100 leti sestavljal svojo pomembno »Celsko kroniko« in je nato poleg krajših zgodovinskih sestavkov napisal osem zgodovinskih knjig, brez katerih ne more izhajati nihče, kdor se zanima za preteklost slovenskega ozemlja na bivšem Spodnjem Štajerskem. Franc Orožen (1893—1912) je bil šolski, zemljepisni in zgodovinski pisatelj, prvi predsednik Slovenskega planinskega društva in Društva slov. profesorjev. Vabljeni so vsi, ki jih zanima naša preteklost.

OBJAVA

Na podlagi Uredbe o opravljanju gospodarskih delavnosti, ki so podobne obrtem (Ur. l. LRS štev. 34 od 6. oktobra 1953)

poziva

oddelek za gospodarstvo in komunalne zadeve pri MLO Celje na registracijo gospodarskih delavnosti iz 2. čl. te uredbe.

Zasebniki, odprte obrtne delavnice državnih uradov, zavodov, podjetij in zadružne organizacije, ki že imajo obrtno dovoljenje oziroma dovoljenje za delo, za katero od gospodarskih delavnosti, naštetih v 2. čl. te uredbe, so dolžni prijaviti tako dejavnost do konec leta 1953 v registracijo, da bi jo lahko opravljali še naprej.

Oni pa, ki so do uveljavitve te uredbe sicer opravljali samostojno katero od gospodarskih delavnosti iz njenega drugega člena, niso pa imeli za to dovoljenje, morajo v istem roku zaprositi za dovoljenje.

Proti kršilcem iz te uredbe se bodo poleg kazni s prenehanjem opravljanja delavnosti uporabili tudi ustrezni predpisi o opravljanju obrti brez obrtne pravice.

KLAVNICA Celje ima možnost nabaviti večje količine debelih prašičev iz Vojvodine. Da po možnosti ustrežemo vsem, ki si želijo nabaviti dobre koline z nad 50% maščobe, prosimo, da se javijo v upravi našega podjetja od 1. do 5. decembra, kjer si določijo čas klanja, težo prašičev in prejmejo pogoje plačanja.

Uprava

Vsem svojim gostom, vsem delovnim ljudem in kolektivom v okraju želi ob

PRAZNIKU REPUBLIKE — 29. NOVEMBRU

DELOVNI KOLEKTIV

GOSTINSKEGA PODJETJA RIMSKE TOPLICE

še mnogo pomembnih uspehov v izgradnji socializma!

Libojski keramičarji v borbi za izgradnjo socializma

Malo kdo, ki se vozi skozi Savinjsko dolino ve, da se tik pod zelenim Šmohorjem v vasi Liboje nahaja tovarna, ki je v letih po osvoboditvi pri dvigu življenjskega standarda naših delovnih ljudi odigrala precejšnjo vlogo. To je Keramična industrija Liboje, ki je v naši državi najstarejša tovarna te stroke. Prvi temelji tej tovarni so bili namreč postavljeni že pred približno 110 leti.

Do osvoboditve je tovarna izdelala letno okrog 500 ton gospodinjske in dekorativne keramike. Danes izdela tovarna okrog 1400 ton različnih keramičnih izdelkov na leto. Med najvažnejšimi izdelki, ki jih je tovarna osvojila v povojnih letih in ki jih izdeluje poleg predvojnih izdelkov, so vsekakor straniščne školjke, umivalne mize do največjih dimenzij, urinali, obložene ploščice in razni drugi izdelki sanitarne keramike. Sanitarna keramika se je v stari Jugoslaviji izključno uvažala. Delovni kolektiv keramične industrije Liboje je torej z osvojitvijo teh izdelkov prištedil našemu gospodarstvu lepe vsote deviz. Pri tem je važno še to, da je tovarna do osvoboditve delala skoraj izključno z uvoženimi surovinami, dočim danes dela v glavnem samo z domačimi surovinami.

Kolektiv, ki šteje skoraj 400 ljudi, je v lanskem in letošnjem letu vložil v investicije od ustvarjenega viška fonda plač okoli 25 milijonov dinarjev. Kolektiv se namreč zaveda, da je danes prosperiteta podjetja odvisna od njega samega in da si s prekomernim izplačevanjem viškov plač ne izboljšuje življenjski standard.

Da kolektiv ne pričakuje pomoči več od drugje, so dokaz tudi obsežna raziskovalna dela, ki jih vrši podjetje v lastni režiji. Tu gre predvsem za nahajališča kvalitetne gline in živca. To so namreč osnovne surovine za to tovarno. Te surovine je tovarna do sedaj dobivala in jih še dobiva iz Srbije in Makedonije. S tem raziskovanjem je tovarna dosegla že znaten uspeh. V celjskem bazenu so bila odkrita nahajališča kvalitetne gline, na Pohorju pa nahajališča kvalitetnega živca. Čim bo tovarna v stanju, in to bo sigurno spomladi popraviti cesto do teh nahajališč, ki so v zelo slabem stanju, bo lahko potrošnike presenetila z res lepimi in kvalitetnimi keramičnimi izdelki — izdelki, za katere se zanima tudi inozemski trg.

Razumljivo je, da je imel in da ima kolektiv te tovarne pri svojem delu tudi številne težave. Precejšnje težave ima s tem, da je tovarna oddaljena od železniške postaje dva in pol kilometra. Tovarna se je dograjevala skozi dolga desetletja, in to iz raznih vidikov. Zaradi tega ima danes kolektiv velike probleme z notranjim transportom. V tem pogledu je že tudi marsikaj pokrenil. Eden izmed teh ukrepov je izgradnja nove strugarnice, ki sicer še ni dokončana in ki nima namena povečati proizvodnjo, pač pa odpraviti preveliki notranji transport. Težave ima tudi z visoko kvalificiranimi kadri. Stanovanjsko vprašanje v tem predelu je zelo pereče itd. No, morda pa še o teh problemih drugič kaj več.

Ob dnevu republike čestita kolektiv Keramične industrije Liboje vsem delovnim ljudem naše domovine.

NAJ ŽIVI 29. NOVEMBER DAN REPUBLIKE!

S proslavljanjem Praznika republike, uvede kolektiv

RESTAVRACIJE „POŠTA“

V SOBOTO, DNE 28. NOVEMBRA

REDNE

vsakosobotne večerne prireditve

IN VSAKO NEDELJO

popoldanske čajanke

GODBA! PLES!

Kolektiv se bo potrudil, da bodo gosti ob vsakokratni prireditvi postreženi na kulturni in sodobni način, vedno z neko novo kulinarično posebnostjo.

Točili bomo pristna vina iz ormožko-ljutomerskega in bizeljskega okoliša po cenah, ki bodo dostopne vsakemu delovnemu človeku.

VLJUDNO VABLJENI!

Kolektiv restavracije »Pošta«

O UREJEVANJU SADOVNJAKOV V CELJSKEM OKRAJU

Mnogo je bilo že pisanega o slabem stanju naših sadovnjakov, o površni obdelavi nasadov in o splošnem zanemarjanju našega sadnega drevja. Spričo dejstva, da so okužbe po ameriškem kaparju čedalje obsežnejše, posledice pa čedalje občutnejše, je nujna rešitev problemov okoli te važne gospodarske panoge. Vsa prizadevanja našega strokovnega kadra so bila usmerjena v to, da se sadovnjaki redno obdelujejo in gnojijo ter da je zaščitna služba prvi pogoj sadjarjenja sploh. Izkušnje so pa pokazale, da ponekod besede in druga prizadevanja niso pomagala prepričati sadjarje o nujnosti čiščenja in škropljenja sadnih dreves. Kljub izdani uredbi o obveznem zatiranju škodljivcev se je to zatiranje več ali manj zelo površno izvrševalo. Iskali smo druge izhode, da bi pridobili širše množice naših sadjarjev za škropilne akcije; ponekod se je to posrečilo, ponekod pa so bili primeri, ko je sadjar ekipo iz sadovnjaka pregnal z grožnjo, čeprav bi mu zadruga škropila brezplačno. Potrebni so energični ukrepi in požtvovalno delo na terenu, ako hočemo doseči množično in učinkovito zatiranje sadnih škodljivcev.

Gospodarski svet pri OLO Celje-okolica je v povezavi s strokovnim kadrom pri OZZ Celje priredil tečaje za sadjarje po terenu, in sicer v obliki predavanj in praktičnih predvajanj. Izgleda, da je zanimanje za ta način pouka veliko, saj so bila predavanja dobro obiskana. Da bi se organizacija zaščitne službe v sadjarstvu izboljšala, je sklenil Sadjarsko vinarski odbor pri OZZ Celje na svoji zadnji seji postaviti sadjarske pomočnike po zadrugah. Ta sklep je našel polno podporo Sveta za gospodarstvo na OLO Celje-okolica. Pri skupnem posvetovanju na okraju je bilo dogovorjeno okvirno delovanje teh sadjarskih pomočnikov. Sadjarski pomočniki bodo imeli nalogo na terenu pregledovati vse nasade njihovega področja, imeli bodo dolžnost nadzorovati vse škropilne in druge akcije v sadjarstvu. Na tak način bi bila organizacija na terenu samem nekako izpopolnjena, sadjarji bi imeli strokovno pomoč pri vseh delih. Vse sadilne akcije bi se v bodoče vršile načrtno in enotno, sadilni material pa bi bil po posebni komisiji pred sajenjem pregledan z ozirom na kvaliteto in na eventuelne okužbe, tako da bi bili uspehi sajenja sigurnejši.

Med prve ukrepe za urejevanje sadovnjakov spada določitev posebne komisije, ki bo sistematično pregledovala sadovnjake v našem okraju in imela dolžnost določati sadna drevesa, ki se naj iz sadovnjakov odstranijo, in sicer zaradi okužbe, starosti ali pa iz katerih koli drugih vzrokov. Ta komisija ima naslov »Okrajna komisija za urejevanje sadovnjakov pri OLO Celje-okolica« in je bila od strani Sveta za gospodarstvo že imenovana, tako da bo z delom pričela že prihodnji teden. Okraj je imenoval naslednje tovariše kot člane komisije: inž. Tavčar Adolf, direktor drž. posestva Konjice, Zupan Ivan, kmetijski referent na OLO Celje-okolica, Korber Franc, kmetijski referent KZ Celje, Lavrenčič Janez, kmetijski tehnik, OZZ Celje, in Videčnik Aleksander, tajnik Sadjarsko-vinarskega odbora OZZ Celje. Omenjeni tovariši bodo dajali na terenu vsa strokovna navodila in določali skupne akcije za čiščenje sadovnjakov. Komisija bo takoj izdala odločbo, s katero bo posameznim sadjarjem določen rok za odstranitev okuženih oziroma propadajočih dreves. Ako sadjar določenega roka ne upošteva, mu bo strojna ekipa Zadružne zveze na njegov račun določena drevesa izpulila. Sadjarski pomočniki bodo v tesni povezavi z okrajno komisijo izvrševali vse potrebne ukrepe za sanacijo sadnih nasadov.

Da bi bili vsi ukrepi v tej smeri enotni, je bil s strani Sadjarsko-vinarskega odbora pri OZZ in Okrajnega ljudskega odbora Celje-okolica prirejen teoretični in praktični šestdnevni tečaj za sadjarske pomočnike na državnem posestvu v Slovenskih Konjicah. Zaradi velikega števila udeležencev smo morali tečaj deliti v dve skupini. Prva skupina 42 udeležencev je pričela s tečajem 16. novembra in ga zaključila 21. novembra, medtem ko se je drugi tečaj pričel 23. novembra in bo zaključen 28. novembra. Na drugem tečaju je 30 udeležencev. V tem skupnem številu tečajnikov so zastopane skoraj vse zadruge v celjskem okraju. Značilno je, da so nekatere zadruge poslale po 4 in še več tečajnikov, kar priča o velikem zanimanju, ki vlada med našimi sadjarji v pogledu prizadevanj za izboljšanje sadjarstva. Tečajniki sami so pokazali veliko zanimanje in disciplino, tako da je vodstvo tečaja, ki ga je prevzel tovariš Korber Franc, z uspehom pouka zelo zadovoljno. Na tečaju so nadalje predavali tovariši: inž. Tavčar, Slapnik Ivan in Videčnik Aleksander. Ob zaključku prvega tečaja je udeležence nagovoril predsednik Gospodarskega sveta OLO Celje-okolica tovariš Lubej Franc. V svojem govoru je posebej poudaril nujnost rešitve vprašanja čiščenja in izboljšanja naših sadovnjakov. Podal je v kratkih besedah smernice bodočega dela sadjarskih pomočnikov in jih pozval, da pričnejo takoj z delom na terenu. Poudaril je, da zahteva ta služba veliko požrtvovalnosti in predanosti ter izrazil upanje, da bodo tečajniki vse pridobljeno znanje prenesli na sadjarje svojega področja.

Z uvajanjem sadjarskih pomočnikov v našem okraju je storjen velik korak naprej. Delo sadjarsko-vinarskih odborov pri kmetijskih zadrugah bo zaživelo, tako da bo v bodoče mogoče izvesti vse potrebne akcije smiselno in enotno. Pričakujemo, da bodo naši kmetovalci z razumevanjem in sodelovanjem dokazali voljo ter da bodo napori, ki jih podvzema naša ljudska oblast na eni strani in strokovni kader na drugi strani, rodili uspeh in pripomogli k dvigu življenjskega standarda na vasi.

S. V.

Vesti iz občine Lesično

Sadna sušilnica v Lesičnem bo po devetih letih s podporo okraja in s prizadevanjem predsednika občine tov. Turnška te dni obnovljena. Letošnja zakasnitev ni dosti škodovala, ker tu ni bilo sadne letine, zato bo pa sušilnica tembolj koristila drugo leto, ko pride naš kraj zopet na vrsto, če ne bo elementarnih nezgod.

Kmetijska zadruga Lesično je letos nabavila traktor, mlatilnico, motorni plug in cirkularko. Zadružniki pa tudi drugi se teh pripomočkov pridno poslužujejo, kar pomeni precejšen skok v napredno obdelavo zemlje. Prav tako je zadruga oskrbela temeljito popravilo tovornega avtomobila, ki bo v neki meri prispeval k dvigu gospodarstva v tem kotu Kozjanskega.

Proučevanje narečij našega naroda je napotilo tov. dr. Tineta Logarja iz Ljubljane tudi na Pilštanj. Tu je stopil v stik s starimi ljudmi in z najmlajšimi pripadniki v šoli, da ugotovi napredek v govorici. Z ljubeznivim profesorjem so se ljudje radi pogovarjali, med starimi ljudmi ohranjeno pilštanjsko narečje pa bo prispevalo nekaj drobtinic k študiju naše prastare, prvotne govorice.

Pred dnevi so ljudje opazovali pred sušilnico v Lesičnem neljub prizor osebnega obračunavanja dveh vidnih funkcionarjev. Če bi sprti stranki vedeli, koliko je v takih primerih med ljudmi škodoželjnosti in skritega posmihanja, bi najbrž ne prišlo do izbruha. Zato se tovariši izogibajte podobnih nastopov, ki vam kratijo ugled.

Iz Šmartnega ob Paki

82-odstotna volilna udeležba

Kakor povsod drugod, tako so tudi pri nas zadnjo nedeljo volitve potekale v miru in redu. Volilna udeležba je bila v Paški vasi in Šmartnem kar zadovoljiva, medtem ko za druga volišča tega ne moremo trditi.

Odborniki občinskega odbora in posameznih vaških odborov SZDL se bodo morali s tem vprašanjem v bodoče malo več pečati, posebno s svojim delom, in poiskati tudi vzroke, kaj je ponekod krivo, da ne gre vse tako, kakor bi moralo iti.

Kino imamo, a ni predstav

Občinski ljudski odbor ima svoj kino v prostorih Prosvetnega doma. Žal pa zeva v teh prostorih že dalj časa praznina, ker ni predstav. Ljudje bi si radi ogledali marsikateri film, a ni nikogar, ki bi razvozljal vozel, da bi stvar stekla, kakor bi bilo želeti. Upamo, da bo uprava kina pokrenila vse, da bomo imeli zopet predstave, kakor je to bilo pred časom.

Javna ambulanta prične z delom

Prvega decembra prične z delom javna ambulanta. Zdravnik bo hodil dvakrat do trikrat tedensko iz Šoštanja. S tem bo ljudem v resnici ustreženo, ustreženo pa jim ni, ker še zobozdravnika sedaj ni in to kljub večkratnim obljubam od merodajne strani. No, pa o tem nekaj več prihodnjič in takrat bolj temeljito...

DELOVNI KOLEKTIV

Avtoobnova Celje

SPODNJA HUDINJA

ČESTITA

DELOVNEMU LJUDSTVU

K DNEVU REPUBLIKE

DELOVNI KOLEKTIV

Volna

LAŠKO

čestita vsem delovnim ljudem

k Prazniku republike

29. novembru

Izdelujemo vse vrste blaga za moške obleke, ženske kostume, hubertuse, blago za moške in ženske plašče, volnene odeje itd.

Znižali smo cene! Prepričajte se o kvaliteti naših izdelkov!

DELOVNI KOLEKTIV

Restavracije „Pošta"

Celje — tel. 23-39

Čestita k Prazniku republike vsem delovnim kolektivom, svojim gostom in dobaviteljem. Priporoča se za nadaljnjo naklonjenost in obisk.

PROJEKTIVNI BIRO CELJE

čestita delovnim ljudem mesta Celja k PRAZNIKU REPUBLIKE ter jim želi pri nadaljnji graditvi blagostanja kar največ uspehov

Živel 29. november!

Oddaja menze v zakup

Gradis IMM Šoštanj odda s 1. januarjem 1954 v zakup svojo menzo s kantino v delavskem naselju v Šoštanju.

V menzi se bo v letu 1954 hranilo okrog 500 do 600 delavcev, morda tudi več.

Podjetje daje na razpolago prostore in potrebno posodo proti odškodnini oziroma amortizaciji.

Podjetje si pridržuje pravico kontroliranja hrane z ozirom na kalorije in določa limitne cene prehrane. V kantini določa cene najemnik sam.

Interesenti naj pošljejo ponudbe s točnimi podatki na naslov:

»GRADIS IMM«
GRADBIŠČE ŠOŠTANJ

Okrajna zveza kmetijskih zadrug Celje-okolica

čestita vsem kmetijskim zadrugam, vsem njihovim članom in vsem delovnim ljudem v tovarnah, na polju in v ustanovah k Prazniku

29. novembru

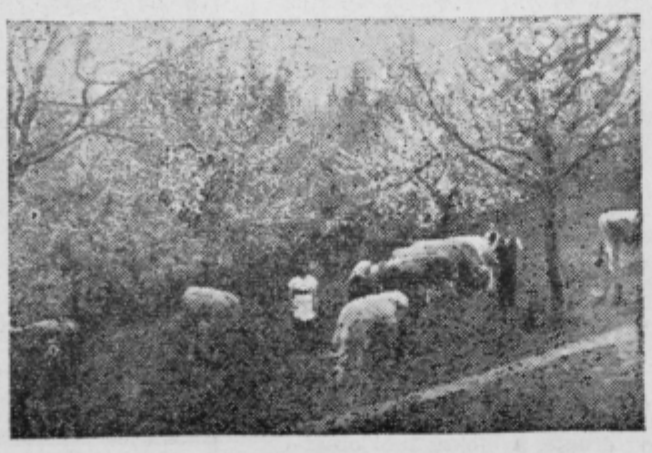

Vsemu delovnemu ljudstvu, vsem kolektivom, zlasti vsem dobaviteljem in odjemalcem

čestita

k Prazniku republike — 29. novembru

Tovarna lesne galanterije

Rimske Toplice

Živel 29. november!
Živelo Slovensko Primorje!
Živel slovenski Trst!

Trgovsko podjetje
Okrajne zadružne zveze

Vino-Celje

Zidanškova ulica 1
Telefon 20-69

ČESTITA SVOJIM ODJEMALCEM, DOBAVITELJEM IN VSEM DELOVNIM LJUDEM K PRAZNIKU REPUBLIKE

Zbirne kleti: Slovenj Gradec, Slov. Konjice, Mestinje ✳ Lastna žganjekuha ✳ Zaloga mariborskega piva, mineralnih vod in brezalkoholnih pijač

DELOVNI KOLEKTIV

MOŠKO IN ŽENSKO KROJAŠTVO
CELJE - CANKARJEVA UL. 1

ČESTITA VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM IN CENJ. STRANKAM K PRAZNIKU REPUBLIKE PRIPOROČAMO SE ZA NADALJNJA NAROČILA

Delovni kolektiv

ŽIČNA
TOVARNA ŽIČNIH IZDELKOV - CELJE
IPAVČEVA ULICA 20

čestita k Dnevu republike

Izdelujemo:

ŽIČNO PLETIVO za ograje, drevesnice, za ograjevanje gozdnih kompleksov, sadovnjakov itd.

ŽIČNO TKANINO za vse vrste sit

ŽIČNO TKANINO za armiranje betona

MREŽE za sejanje peska in gramoza ter

KOVINSKO POHIŠTVO po naročilu!

Delovni kolektiv

SLIKARSTVO
DOM
CELJE, Prešernova 7
Telefon štev. 24-89

ČESTITA K PRAZNIKU REPUBLIKE VSEM DELOVNIM LJUDEM IN VSEM CENJ. STRANKAM TER JIM ŽELI OBILO USPEHOV IN RADOSTI

Plinarna - Celje

nudi koks in katran za premaze

Kolektiv Plinarne čestita za Praznik republike 29. november vsem svojim odjemalcem, kakor tudi vsem delovnim ljudem mesta Celja.

MED KNJIGAMI IN REVIJAMI

Kaj nudi staršem in vzgojiteljem revija MLADI SVET

Misli ob izidu 8. in 9. številke

Za dobro vzgojo otrok in mladine se morajo starši in vzgojitelji stalno truditi z izmenjavanjem izkustev o vzgoji, z udeležbo na predavanjih in tečajih za vzgojo in samovzgojo, z rednim čitanjem knjig in revij, ki pišejo predvsem o vzgoji. Staršem bodo koristna in poučna zlasti tista izkustva, ki jih imajo pri vzgoji roditelji z dobro vzgojenimi otroki. Predavanj o vzgoji je še vedno premalo in premajhna je tudi udeležba staršev. Dokaj več pomoči in usposobljenosti za socialistično vzgojo v družini bi nudili tečaji ali seminarji za starše, vendar se doslej pri nas še niso vršili. Primerno je, da sedaj, ko nas dolgi večeri bolj vežejo h knjigi, razmišljanju in k iskanju znanja, razmišljamo tudi o organizaciji, vsebini in izvedbi tečajev ali seminarjev za vzgojo staršev. Tudi redno čitanje knjig in revij o vzgoji je v jesenskih in zimskih večerih lepa in vzpodbudna navada nekaterih staršev in vzgojiteljev. Sodobna knjiga ali revija o vzgoji jih ob razmišljanju in natančnejšem spoznavanju bistva vzgoje, naših vzgojnih ciljev in ukrepov (kazni, nagrad, pohval itd.) uvaja k edino pravilnemu ravnanju pri vzgoji lastnih otrok. Mnogo lepše, pomembnejše in odgovornejše so staršem naloge vzgoje, ko ob čitanju vzgojne revije spoznavajo svoje odlike in napake, prednosti in pomanjkljivosti pri vzgoji, tudi samovzgoji. Vsem staršem naj postane vzgoja otrok resno opravilo, ki zahteva od njih znanja in usposobljenosti, izobrazbe in samovzgoje ter prave ljubezni do otrok. S splošno uporabo navedenih možnosti (razgovori, predavanja in tečaji, čtivo) za rast staršev v dobre vzgojitelje, bomo omogočili novim rodovom otrok vedno boljšo vzgojo in vedno srečnejšo pot po življenju.

Vlogo redne, poljudno pisane, vsem staršem umljive in potrebne revije o vzgoji vrši revija Mladi svet. Prihaja mesečno enkrat v naše domove, da osveži in okrepi starše in vzgojitelje za čim boljšo vzgojno delavnost. Mnogi starši jo z veseljem pričakajo in radi preberejo. Posodijo jo tudi sosedom, da imajo med seboj dovolj snovi za razgovore o vzgoji in možnostih za pravilno vzgojo lastnih otrok. Otroci takih staršev vidno napredujejo v rasti in izobrazbi, pri delu in v družbi, so veseli mladosti in polni načrtov za bodočnost. Mnogi starši, ki store pri vzgoji lastnih otrok velike in male napake, ne poznajo Mladega sveta. Ravno takim staršem bi čitanje Mladega sveta prinašalo največ koristi in sreče, saj bi se ob lepih sestavkih v reviji dokaj izobrazili za boljšo vzgojo svojih otrok. Starše, ki so ob rednem čitanju Mladega sveta že spoznali vrednost tega čtiva, vabimo, da s tem čtivom seznanjajo tudi starše, ki tega mesečnika ne čitajo, a bi se ob njem lahko razvili v najboljše vzgojitelje svojih otrok. Izdatek za naročnino za Mladi svet daleč zaostaja za vrednostjo tega zelo prijetnega in za starše primernega čtiva. Naročnina znaša letno 250 din. Uprava Mladega sveta je v Ljubljani, Ulica Toneta Tomšiča 9/II.

Ko preberemo 8.—9. številko Mladega sveta, smo zadovoljni, ker nam strani te dvojne številke kažejo otroke in starše v raznih medsebojnih odnosih in prilikah, ko otroci ob starših napredujejo, tudi trpe, se boje ter ob vsem zore v klene ljudi. Na zadnjih straneh je med »Vprašanji in odgovori« mnogo koristnih nasvetov glede čtiva za otroke, filmov, težav z mladino v prehodni dobi, glede prehrane otrok z vzgojnega stališča. Vsak oče ali mati, ki imata težave pri vzgoji lastnih otrok lahko pošljeta uredništvu revije vprašanja glede tega — in v reviji, ali tudi v pismu bosta prejela odgovore.

O izvoru, tolmačenju in odpravljanju okrutnosti pri otrocih piše pedagog Gustav Šilih. Dovolj obširno utemeljuje vzroke in pogoje nastanka okretnosti pri otrocih. Nakazuje tudi vplive vzgoje, ki preprečujejo nastajanje teh brezsrčnosti. Staršem, katerih otroci radi mučijo živali, mlajše otroke, katerih otroci uživajo v trpljenju drugih ljudi, bo pri čitanju tega sestavka marsikaj jasno, zlasti pa nujnost vplivanja na otroke v smislu krepitve sočutenja in sočustvovanja.

Vladimir Cvetko podaja v prijetnem stilu, polnem umevanja in sočutenja, zgodbo o Lešu, ki ga ljudje niso razumeli. Ljudje so Leša, dečka devetih let, sodili zgolj po zunanjem videzu njegovih prestopkov, ne da bi vsakemu prestopku poiskali resničen vzrok. Potem bi globlje umevali njegove napake ter jih pravilneje in uspešneje odpravljali. Spoznavanje otroka je važen pogoj za uspešno vzgojo. Kdor hoče otroka spoznavati in tudi umevati, mora poznati značilnosti razvoja otrok v splošnem in značilnosti razvojne dobe, v kateri se otrok nahaja. Z opažanji, razgovori in poznavanjem otrokovih odnosov ugotavljamo, kako poteka njegov razvoj v naših pogojih družbenega življenja. Čim globlje proniknemo s spoznanji v otrokov duševni svet, tem pravilnejše in učinkovitejše vzgojne ukrepe bomo našli za njegovo vzgojo. Zaradi tega najkovani knjigi, se seznanimo s sestavo in vsak oče, vsaka mati mnogo opazujeta svojega otroka, spoznavata naj duševnost v splošnem in pri otroku ter dosezata njegovo popolno zaupanje. Tako pripravljeni in premišljeni vzgojni vplivi bodo brez dvoma pravilni in učinkoviti. Zgodba o Lešu je zgodba, ki se v mnogih inačicah ponavlja po naših predmestjih. Pomagajmo vsakemu Lešu na pravo pot, saj je to naša družbena dolžnost.

Očetom in materam, ki pri vzgoji otrok ne dosezajo enotnosti postopkov in soglasja mišljenj, je namenjen sestavek Milice Bartenjev: »O nerganju in potuhi«. Ob tem sestavku spoznavamo, kaka škoda nastaja, če vztrajamo pri svojih napačnih nazorih in neutemeljenih domišljijah o sebi in najbližjih nam ljudeh. Kadar smo do članov družine preveč kritični, smo do sebe večinoma premalo kritični. Očetje in matere, ki hodite v tem pogledu napačna pota, boste v sestavku Milice Bartenjev našli rešitev zase in za odnose do otrok.

Vsaka družina, ki ima šoloobiskujoče otroke, bi morala prečitati sestavek Drage Humekove: »Kako naj se naš otrok uči«. Ni malo staršev, ki ne vedo, kaj naj vse ukrenejo, da se bo otrok doma učil in se tudi dobro naučil. Večkrat postopajo nepravilno strogo. Radi tudi pozabljajo na uresničevanje ugodnih pogojev za otrokovo uspešno učenje. Otroka moramo umevati tudi glede njegovih učnih nalog in mu s hrano, primernim delovnim prostorom, mirom, redom, vzpodbujanjem, zanimanji zanj in še drugače omogočati, da ga bo učenje krepilo, razvijalo in vzgajalo ter vodilo s svojimi težavami k vedno večjim uspehom. Očetje in matere, ki ste bili ob prvi redovalni konferenci nezadovoljni z uspehom vaših otrok v šoli, prečitajte ta res poučen in koristen članek. Vaša pomoč otroku pri učenju bo potem lahko pravilna in uspešna.

Helena Puhar nas v sestavku: »Plašne in sramežljive ptičice« popelje k otrokom, ki se preveč boje in nimajo poguma. Plašnost nastopa pogostoma kot posledica čustva manjvrednosti. Plahe otroke moramo najprej dobro poznati, nato pa vztrajno delovati v smislu hrabrenja. Plah otrok je nezaupen, ljubosumen in čustveno mehak. Plahost je posledica napačnega ravnanja z otrokom. Plašne otroke hrabrimo z uveljavljanjem pri delu, učenju, v družbi in z lepim ravnanjem z njimi. Večkrat je potrebno večletno delo, preden plašnega otroka prevzgojimo v običajno samozavestnega, pogumnega otroka.

O obveznem šolstvu v besedi in številki poroča Milan Vrtačnik, o pomenu taborenj slepih v Jugoslaviji Tine Košir.

Malih doživetij, ki nam kažejo starše kot vzgojitelje v prijetni in neprijetni luči, ima vsakdo izmed nas dovolj. Ob čitanju sestavka: »Kako sem bila vzgajana« (Ljudmila Sešek) ožive ta doživetja v nas kot spomini, ki žele pojasnil v spoznanjih vzrokov in pomena. Zbliževanja in oddaljevanja med starši in otroki zanihajo ob teh vrsticah tudi v naših spominih in želimo si za bodoče v vsem tem tisto skladnost in pravilnost, ki osrečuje vse prizadete.

Nekaj napak staršev je nanizanih v članku: »Kaj mislijo otroci o starših«. V njih bomo lahko našli sebe. Jasnemu spoznanju bo najlaže sledilo izboljšanje.

»Drobne iz naše počitniške kolonije — v premislek staršem« (Marija Lulik) so zanimiva opažanja, ki bodo odprla oko za otrokov svet in tudi za težave v njem še marsikateremu očetu in materi.

Vzgojitelji po domovih bodo veseli telovadnih iger za otroke. Pod naslovom: »Igrajmo se«, jih podaja Ivan Lavrenčič. Ob koncu ima revija še nekaj kratkih zanimivosti o vzgoji na tujem ter poročila o delu z otroki in mladino v naših društvih in organizacijah.

Mlad svet je poljudno-znanstvena revija za družinsko in izvenšolsko vzgojo. Svoje vzgojno poslanstvo vrši že tretje leto. Po svoji pomembnosti za vzgojo naših otrok in vrednosti njene vsebine zasluži, da si jo naroče vsi starši in vzgojitelji.

Siv.

Lep dar Založbe „Kmečka knjiga“

Brez dvoma je slovenska knjiga že davno osvojila našega kmečkega človeka. Kadar le utegne, v nedeljo popoldne, posebno pa ob dolgih jesenskih in zimskih večerih, vzame rad v roke strokovno ali leposlovno knjigo ter se poglobi v branje. In ko bere knjige, se mu širi obzorje daleč čez tesne meje vsakdanjega življenja in dela.

Skoraj vsak naš človek čuti potrebo po knjigi. Zato bo tudi vsak napreden človek na vasi vesel lepega darila, ki ga je Založba »Kmečka knjiga« poklonila te dni bralcem na vasi.

Kaj obsega ta knjižna zbirka?

Koledar Kmečke knjige moramo omeniti pred vsemi drugimi, saj je ta temelj te knjižne zbirke. Koledarski del je zelo pestro in bogato slikovno opremljen. Poleg koledarskih podatkov so tukaj še spominski dnevi, pregovori, ljudske napovedi in pa prostor za važne gospodarske beležke.

Še bolj vprivlačen je 2. del koledarja, saj nam tu na uvodnem mestu Edvard Kardelj obuja spomine na veličino Borisa Kidriča, nakar nas profesorji-slavisti popeljejo v našo preteklost. Seznanijo nas s prvo slovensko knjigo, katere 400-letnico smo letos slavili. — Osvetlijo nam delo priljubljenega ljudskega pisatelja Josipa Jurčiča, »goriškega slavčka« Simona Gregorčiča ter maloznanega primorskega pesnika Srečka Kosovela, ki je moral že mlad umreti.

Z zanimanjem bomo prebrali tudi še dve neobjavljeni Cankarjevi zgodbi in pa kar celo vrsto kratkih, lepih povesti in kmečkih pesmi. Seveda bodo tudi poučni članki o življenju Eskimov, o slovenskem kmetu v revolucionarnem letu 1848 itd. pritegnili našo pozornost. Prav poučno bo tudi potovanje skozi čas, od nastanka človeškega rodu do danes. Še bolj bodo nas zanimala vprašanja današnjih dni, kot o mednarodnem sodelovanju v kmetijstvu, o življenju koroških Slovencev, o prehranbenih vprašanjih na svetu, o nekaterih azijskih deželah in ljudstvih.

Prav posebno zanimivi bodo za kmečkega proizvajalca članki iz kmetijstva, o kmetijskem zadružništvu, o kemiji v kmetijstvu, o živinoreji, o rastlinski hrani, vrtnarstvu, pulpiranju sadja, o ameriškem kmetijstvu, o sladkorju, o preprečevanju slane, o plavajočih tovarnah maščobe, o prvih atomskih elektrarnah itd.

Prav koristni bodo tudi nasveti, kaj naj čistimo in pa razgovor z gospodinjami.

Mnogo je tudi zanimivega drobiža o naši domovini in širokem svetu, o človeku in prvi pomoči v nesrečah. Prav zaželenih bo 7 strani navodil za uporabo raznih domačih zdravil. Na koncu seveda ne manjka niti križanke.

Ta zanimivi koledar je uredil znani pisatelj Ignac Koprivec, dočim ga je mladi umetnik Ivan Seljak-Čopič opremil bogato s slikami in ilustracijami.

Travništvo je prav poljudno napisal priznani kmetijski strokovnjak inženir Gvido Fajdiga. V tej, tako težko pričakovani knjigi, se seznanimo s sestavo in lastnostmi ruše, z različnimi načini sušenja sena, z naravnimi in zasajenimi travniki, s pridobivanjem travnatega semena, z najbolj razširjenimi vrstami travniškega plevela, njegovimi lastnostmi ter zatiranjem. Tu nas pisec pouči o hranljivih vrednostih raznih krm in krmil ter z literaturo o travništvu. Knjiga ima seveda tudi mnogo podob, ki nazorno pojasnjujejo besedilo.

V tej knjigi so najnovejše pridobitve znanosti in praktične izkušnje kmetovalcev v kmetijsko naprednejših deželah, zato bo knjiga brez dvoma uspešno izpolnila vrzel v naši poljudnokmetijski strokovni literaturi o travništvu ter koristila k zboljšanju našega travništva in živinoreje.

Vremenoslovje za kmečke ljudi je zanimiva knjiga, v kateri nam dr. Vital Manohin in France Slokan v obliki preprostega pogovora z vremenoslovcem pojasnjujeta najvažnejša vprašanja iz vremenoslovja. Ravno kmet, ki je tako močno odvisen od vremena, se najbolj zanima za vreme, za napovedi vremenskih sprememb in seveda tudi za možnosti vplivanja na vremenske spremembe. O vsem tem govori s sliko in besedo ta knjiga. Prav tako so v njej nanizane tudi ljudske izkušnje in izreki o vremenu.

Ljubezen na odoru je zbirka 4 povesti priljubljenega koroškega kmečkega pisatelja, Prežihovega Voranca, ki nas popelje v svoje domače kraje ter nam s prekrasnim opisom trdega in težkega kmečkega življenja prikaže tudi kmečke ljudi, take kakršni so, z vsemi strastmi, ljubeznijo in presodki. Kdo bo raje posegal po taki knjigi, kakor sam kmečki človek, saj bo v njej marsikje videl samega sebe.

Ta zanimiva knjižna zbirka stane samo 300 din. Vsak kmečki človek bo brez dvoma čutil potrebo, da ima koledar in te knjige v svoji hiši, saj mu bodo nujen pomočnik in svetovalec v njegovem življenju in delu.

Založba »Kmečka knjiga«, ki je bila ustanovljena ravno zato, da dviga kulturno-prosvetno raven našega kmeta, da mu pomaga iz njegove gmotne in materialne zaostalosti ter mu pomaga s koristnimi nasveti pri povečanju kmetijske proizvodnje in dvigu njegove življenjske ravni, je izdala tudi več drugih poučnih kmetijskih knjig pa tudi lepih povesti. Vse to si lahko ogledate v najbližji zadrugi ter tudi tam naročite.

Kmečka knjiga je izpolnila svoje obljube, zdaj je vrsta na bralcih, na kmečkih ljudeh, da izpolnijo svojo. Čim več boste kupovali knjig, ki vam bodo koristile v vašem delu in življenju, tem več takih knjig in tem ceneje jih bo lahko izdajala vaša založba. Zato je prav, da se o tem pogovorite tudi z drugimi in poskrbite, da tudi ti naroče te knjige. Zlasti bi pa ne smele biti brez njih ljudske knjižnice, osnovne, kmetijske in nižje srednje šole, v katere zahaja predvsem kmečka mladina.

Š. P.

Naša družina in mladina

Ali smo v Celju storili dovolj za vzgojo staršev

Kot mnogokje, doraščajo tudi v Celju otroci v najrazličnejših pogojih oskrbe in vzgoje. Nihče nima približno točnega vpogleda v vse stopnje in načine oskrbe ter vzgoje otrok v Celju. Večinoma se zadovoljujemo s splošnimi ugotovitvami in navodili na kakem predavanju ali na roditeljskem sestanku. Do podrobnosti teh vprašanj in do stvarnih situacij vzgoje po naših družinah ne prihajamo mnogo, saj vsakega zavzema in zaposluje predvsem njegova lastna družina, lastni otroci, čemu potem še spoznati vzgojne prilike pri sosedih in drugod. V spoznanju in vršenju vzgoje kot družbene naloge, kot pomembne dolžnosti vseh staršev, je obsežena najprimerneje tudi vzgoja v vsaki posamezni družini. Dogodek, ki me je prepričal, da je dolžnost vseh prebivalcev Celja, da se zanimajo za vzgojo vseh v Celju živečih otrok pa je bil ta-le:

Ko sem se nekega popoldneva v mesecu oktobru vračal proti domu, je šla malo pred menoj tročlanska družina. Mož, oče 35 let, še čedno opravljen, je bil očividno nekoliko vinjen, njegova žena ni glede tega zaostajala. Za roko je vodil triletno Anico. Mimogrede se je dekletce spotaknilo ob petletno Marico, ki se je igrala ob robu ceste. Marica je vzkliknila »Hopala!« in se hotela igrati dalje. Sedaj pa je posegel vmes oče s svojo razsodnostjo in vzgojno modrostjo, ki se je v taki izdaji nikakor nisem nadejal. Petletni Marici pravi: »Tiho bodi!« Anici ob sebi pravi: »Reci: Tiho bodi!« Anica izvrši to očetovo zapoved, a neizkušena Marica se zagovarja: »Saj nisem nič rekla!« Oče takoj stopnjuje napetost dialoga z nadaljnjimi navodili Anici: »Reci smrklji: Bodi tiho, če ne ti bom dala po gobcu!« Triletna Anica to dobesedno ponovi. Vzgledna ubogljivost Anice navduši očeta še za nadaljnja navodila: »Reci: Kršenduš, te bom vsekala!« Deklica z nežnim glaskom dovolj razločno ponovi »Kršenduš, te bom vsekala!« Očetu to še ne zadostuje. Njegovo nezdravo čustvovanje in njegovi nekritični možgani svetujejo Anici dalje: »Reci: Drži gobec, če ne te bom vsekala po ..... (uporabil je pri nas neobičajno psovko, onemogoča vsak dostojen odnos do sočloveka). Anica se sicer ni mogla zavedati vsega, kar ji je oče naročil, vendar je njen tanki glasek poslal tudi to psovko proti nikomur nič hudega želeči Marici. Ko so izzvenele iz njenih ust besede neprimerne psovke: »Drži gobec, če ne te bom vsekala po .....« je oče doživljal višek radosti in veselja nad sposobnostmi svoje hčerkice, ki že tako majhna govori tako zelo pogumno. Tudi žena-mati je bila zadovoljna, saj otrok že sedaj kaže, da se bo znal v življenju postaviti in se uveljavljati. Nič ni očetu nasprotovala, ampak je bila vesela moževe sposobnosti »vzgajanja«.

Petletna Marica je ostala ob pločniku vznemirjena in osramočena. Triletna Anica se je prijetno ogrevala v očetovem naročju. Bila je od očeta deležna polnega priznanja za svoje »junaške« odgovore. Velikemu notranjemu zadovoljstvu ob »velikih in lepih sposobnostih« svojega otroka je oče dajal zunanjega izraza z nežnostmi in poljubi, ki so ga čustveno povsem sprostili in osrečevali malo Anico. Za nagrado je oče Anico dalje nesel.

Marici ni bilo več do igranja. Šla je povešene glave domov. Ob takem dogodku se tudi v nas oglašajo mnoge ugotovitve in vprašanja.

Takle mož ne spoštuje soljudi, niti otrok. Nobena kletvica mu ni prehuda in nobena umevajoča misel usmerjena k drugemu otroku. O pogumu in vzgoji k pogumnosti ima povsem nepravilno stališče, ki ga že ob takih malih pripetljajih privzgaja lastnemu otroku. Ne pozna in ne ceni kulturnih odnosov med otroki. Ne pozna pomena in vrednot lepega sožitja z ljudmi in otroki svoje okolice. Zgrešenosti in nizkotnosti svojih stališč in postopkov se niti ne zaveda, še manj njihove škodljivosti za družbo. Ali ni potreben temeljite prevzgoje?

Kje se je oče navzel take vzgojne »modrosti«? Zakaj mati nima boljših nazorov o vzgoji? Kakšna bo po značaju in vedenju Anica, ko ji bo 10, 15, 20 ali več let? Ali se s takim ravnanjem očeta ne kvari tudi sicer dobra Marica in mnogi drugi otroci? Ali bi pustili svojega otroka, ne samo svojega, ampak katerega koli otroka v družbo Anice, ko bo ob taki domači vzgoji dozorela za skupne igre, učenja in skupno delo? Ali se je kdo pri nas za vzroke pomanjkljive vzgoje v mnogih družinah že natančneje zanimal? Kakšna je izobrazba naših staršev za vzgojo otrok? Kje jo lahko dobe?

V Celju še nimamo delovnega načrta za spoznavanje vzgojnih prilik otrok v družinah, niti ne izboljšujemo dovolj sistematično in postopno vzgoje v vseh družinah.

Siv.

Nudimo pomoč bolnikom na domu

Skrb ljudske oblasti za zdravstveno in socialno zaščito naših delovnih ljudi se kaže povsod, saj se ta skrb bistveno razlikuje od stanja v predaprilski Jugoslaviji. Za zdravstveno službo izdajamo letno zneske, za katere se tuji opazovalci, ki prihajajo k nam na obisk, upravičeno čudijo in izražajo dvom, ali bo naše gospodarstvo zmoglo tudi v bodoče takšna finančna bremena. Prav tako je s socialno zaščito. Toda kdor se hoče poglobiti v ves sistem naše zdravstvene in socialne zaščite, bo kmalu spoznal, da so kljub trenutnim pomanjkljivostim podani vsi pogoji za to, da se bo stanje v tem pogledu vedno bolj urejevalo, za kar nam je najboljši porok samoupravljanje tudi v tej panogi naše družbene dejavnosti.

Število prebivalstva našega mesta in okolice se je v primerjavi s predvojnim stanjem bistveno povečalo. Pomnožilo se je število industrijskega delavstva, kot važno gospodarsko, kulturno in politično središče pa je Celje navezalo nase tudi zelo daljno okolico. Vse to je narekovalo postopno izgradnjo celjske bolnišnice in drugih zdravstvenih objektov, ki v sedanjem stanju ne morejo zadoščati potrebam tako zelo širokega zaledja. Tudi naši domovi onemoglih so potrebni razširitve, saj ne morejo sprejeti vseh, ki so domske oskrbe neobhodno potrebni. Tu nastaja vprašanje, kako zadostiti potrebam tistih, ki so vezani zaradi bolezni ali onemoglosti na posteljo, pa njihovo stanje ni takšnega značaja, da bi mogli biti sprejeti v bolnišnico ali dom onemoglih. Mnogo je tudi primerov, da so bolniki kot rekonvalescenti — pa tudi zaradi prenapolnjenosti v bolnišnici — poslani domov, kjer pa si sami ne morejo dosti pomagati in so potrebni nege tujih ljudi. V Celju izvajajo takšno prakso pripadnice bivših samostanov, toda v večini primerov so bolniki odvisni od njihove dobre volje, če so te ženske sploh voljne nuditi strokovno nego. Razen tega nimajo nikakršne stalne »tarife« in tako je pač bolnik, ki je nujno potreben tuje pomoči, izročen na njihovo milost ali nemilost tudi v pogledu plačila. Vemo celo za primer, da je neka taka »sestra« odklonila negovanje nekega bolnika z motivacijo, da »komunističnega praga ne prestopi«. Njena dvojna morala pa se kaže v tem, da istočasno prejema redno mesečno podporo od »komunistične« družbe in ji to prav nič ne hodi v napoto. Seveda ne moremo trditi, da so vse bivše redovnice takšne. Med njimi so tudi poštene in požrtvovalne negovalke, za katere bi bilo mnogo koristneje, če bi jih naša zdravstvena služba vključila v organizirano delo — z njihovim privoljenjem seveda. Na ta način bi obenem razbremenili blagajno socialnega skrbstva, ki bi ta sredstva lahko drugje bolj koristno porabilo.

V mislih imam ustanovitev nekakšne posredovalnice, ki bi po željah bolnikov razporejala negovalke na dom, tako da bi bile negovalke v delovnem razmerju s posredovalnico, s čimer bi preprečili anarhičnost in zagotovili poštene odnose do pomoči potrebnim. S tem pa ni rečeno, da bi morale imeti prav bivše redovnice »patent« na nego bolnikov. Koliko deklet in žena bi se lahko s kratkimi tečaji usposobilo za to delo in našlo koristno zaposlitev, ko morda medtem prejemajo socialno ali brezposelno podporo!

Notranja organizacijska ureditev takšne posredovalnice je seveda stvar tistih, ki se na to razumejo in ki so poklicani tudi na tem polju zastaviti svoje moči. Vsekakor pa bi bilo vredno, da bi o tem problemu razpravljala naša Zveza žena, ki bo gotovo smatrala za potrebno, da pretehta možnosti prenašanja izkušenj ljubljanskih organizacij v tem pogledu. Morda bi ob vsem tem ne bilo odveč razmišljati o podobni ustanovi, kakršno so osnovali v Ljubljani pod imenom »Gospdinjski biro«.

Naša skrb za delovnega človeka — pa tudi za tistega, ki je že »odslužil« — mora biti vsestranska. Socializem v naši domovini mora imeti potrdilo tudi v tem pogledu.

Obiskujte RESTAVRACIJO

›Na-Na‹

kjer Vas vljudno postrežemo s hladnimi in toplimi jedili, izvrstnimi vini in drugimi alkoholnimi in brezalkoholnimi pijačami

SVOJIM GOSTOM IN VSEM DELOVNIM LJUDEM ČESTITAMO K DNEVU REPUBLIKE

Ljubno v luči turizma

Kadarkoli potujem v Zg. Savinjsko dolino, se pred križpotjem v Radmirju vedno znova čudim pogledu in razgledu, ki ga nudi popotniku starodavni trg Ljubno. Mogočno južno pobočje Raduhe se pne nad njim, naokoli pa se vrsti rajda gora, visokih nad 1500 m: Lanež (1931 m), ki ga štejemo še k Raduhi, Travnik (1637 m), Kamen (1695 m), Krnes, nato pa široki in zajetni svet Golt. Čisto blizu je Ter in Terske ali Tirske peči, 500 m nad Ljubnim izredno lepa razgledna točka sv. Primož (908 m), nad Radmirjem Hom, pogled proti Rogatcu, Lepenatki in Kranjski rebri pa zapira gozdnato hribovje okoli Sv. Florjana. Trg stoji kakor trdnjava ob vhodu v kaleidoskop pokrajinskih lepot, posebnosti in mikavnosti savinjske debri od Ljubnice do Jezere v Matkovem kotu. Bizarna, slikovita je lega ob Savinji, ki tu že nima več značaja gorske bistrice, marveč je po globini in širini struge že pravcata reka. Pod trgom pridere v zeleno Savinjo črnikasta Ljubnica tam nekje izpod Raztok (ali Rastk, kakor pravijo Savinjčani), kjer se snideta Sopat, rejenec Jezernice, in Krumbah. Pozna se ji, da priteka iz vulkanskega območja v Smrekovcu. Iščem po spominu kraje, ki sem jih v slovenski deželi našel po lepoti, slikovitosti in milini podobne Ljubnemu. Malo jih je in vsakteri od njih, bi se ne branil specifičnosti ljubenske pokrajine. Ni čudno, če se je Ljubno razmeroma zgodaj uveljavilo v mladem slovenskem tujskem prometu. Znane so bile naslednje gostilne in prenočišča: Petek, Atelšek, Papež. Papežu je obrtno dovoljenje posredoval sam Kocbek, prvi in dolgoletni predsednik savinjske podružnice SPD, zavedajoč se, da morajo spričo zanemarjenih prometnih razmer v dolini planinci prevzemati tudi čisto turistične naloge. Pomembne gostilne so bile še pri Juvanu, Fluderniku, Podpečanu in Kolencu. V Ljubnem je živelo in delalo Olepševalno in tujsko prometno društvo, pri Putniku v Celju in Mariboru pa so se dajale informacije. Prometne razmere v gornjegrajskem okraju s posebnim ozirom na razvoj turizma v Savinjski dolini so bile dolga leta zanemarjene. Komaj 60 let bo preteklo to zimo, kar so zgradili cesto iz Luč v Solčavo. Od Luč do Ljubnega so cesto zgradili pred 53 leti, v Logarsko pa po zaslugi žalskih in savinjskih planincev pred dobrimi 30 leti. Dolge so bile borbe za brzojav, telefon in poštni avto. (Logarska dolina še danes nima telefonske zveze!) Šele 30 let bo prihodnje leto, odkar vozi redno poštni avto iz Pake na Ljubno in Gornji grad. To pomeni, da je ljubenska pokrajina v prometno-turističnem pogledu pravzaprav še v embrionalnem stanju. Povedati je treba, da je letno jamstvo pri poštni direkciji prevzela savinjska podružnica SPD (12.000 kron). Po prvi svetovni vojni se je ustanovilo več železniških odborov za železniško progo Rečica na Paki-Mozirje-Radmirje-Gornji grad, a vse njihove prošnje so obležale v arhivih. Ali je bila gospodarska utemeljitev za to, da bi se stegnila »dolga roka industrije« (= železnica), prešibka? Najbrž ne.

Med vojno je bilo Ljubno prizorišče mnogih borb in važno oporišče IV. operativne cone. Tako je utrpelo posebno v svojem centru ob cesti precejšnje izgube. Uničena je bila tudi Petkova gostilna s prelepo teraso, raz katere je segal pogled preko ravnice na gole boke Tirskih peči. V l. 1953 razvaline še vedno niso povsod odstranjene, kakor bi bilo treba in kakor se to povsod dela, kjer ljudje nimajo namena obnavljati na starih temeljih. Verjetno so bili vzroki za to, da se smisel za turizem v Ljubnem ni obnovil, prav tako socialno-ekonomske narave kakor po drugih krajih v Zg. Savinjski dolini. Nosilci turizma so bili nekdanji petičneži, ki so poskrbeli, da je tudi ta vir največ točil v njihov ribnik. Ljudska revolucija jim je spodmaknila rako, ni pa bilo dolga leta nikogar, ki bi bil turizem napeljal v korist socialističnega gospodarstva. Predlanskim šele se je ustanovilo Planinsko društvo, nato tudi Turistično društvo. Ne vem, koliko sta ti dve društvi pri delu povezani s krajevnimi občinskimi gospodarskimi in političnimi veljaki. Prav bi bilo, da bi uživali vso moralno in materialno podporo. V trgu ima sedež zadruga, ki razpolaga s precejšnjimi rezervami, saj je lani zgradila lepo smuško skakalnico, gotovo

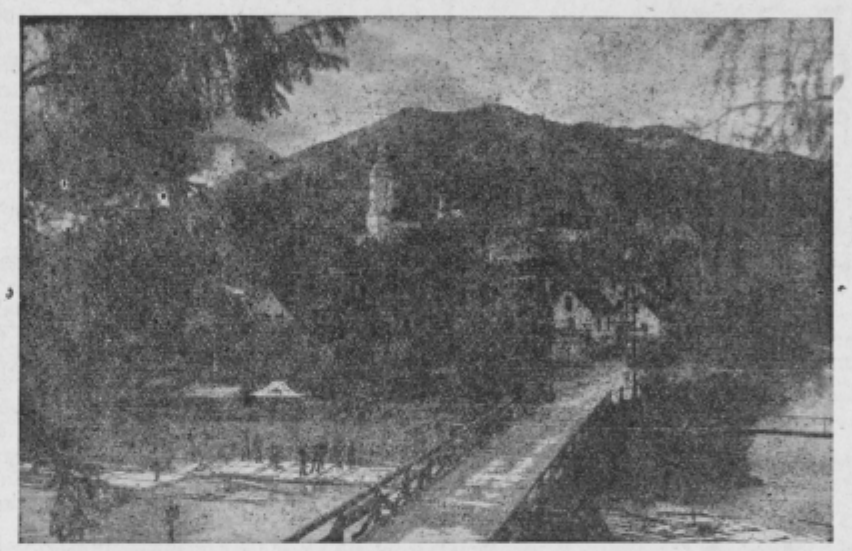

Ljubno ob Savinji

športni objekt, ki ni med najbolj rentabilnimi. A to pomeni, da bo lahko zgradila še druge, ki bodo Ljubno lahko v kratkem času dvignili na sodobni, moderni nivo, visoko nad predvojni nivo.

Obe društvi imata vrsto važnih, lepih nalog v kraju samem in na področju, ki Ljubnemu neposredno pripada. Naravno kopališče v Savinji ne bo terjalo velikih investicij, a njega ureditev je gotovo prvenstvena naloga turističnih ljubenskih činiteljev. Ureditev gostišč in prenočišč pa bo že bolj komplicirana, ker je v zvezi z izbero lokacije, z regulacijskim načrtom in s krajevnim družbenim pulzom, pa tudi večje investicije bodo najbrže potrebne. Krajevno turistično društvo na vse te stvari misli, kakor vem iz pogovorov s tov. Marovtom, vendar doslej ni naletelo na razumevanje, svojih sredstev pa seveda nima. Mreža gorskih postojank v okolici Ljubnega je takšna, da omogoča vrsto enodnevnih in dvodnevnih tur, poleti in pozimi. Preko Tera pod Medvedjakom in Belo pečjo ima turist kratko pot v Podgolte, preko Starih stanov idilično planinsko pot na Loko, kjer stoji Mozirska koča, preko Raztok na Kal in Romo. Pota so markirana in udobno nadelana. Enodnevne ture drže na Kamen, Krnes in seveda na Travnik, kjer bi se obneslo za zdaj manjše smučarsko zavetišče z idealnim vežbališčem za začetnike. Sosednje gornjegrajsko planinsko društvo je konec koncev le začelo graditi novo postojanko na Menini na bolje izbranem prostoru, kakor pa je stala predvojna planinska koča. Tudi kočo na Loki, poldrugo uro nad Dupljami, do kamor drži avtomobilska cesta, štejemo v planinsko-turistično območje Ljubnega. Ta omogoča dostop v kraljestvo Raduhe in lepo zaključuje vrsto zanimivih izletov po planinah, košeninah, posekah in bogatih gozdovih od Ojstrega vrha do Mršiša in Javorja. Dopustnik, ki bi se odločil za Ljubno, ima lepo izbiro za kak teden in dalj. Posebnost svoje vrste je hribovje okoli Sv. Florjana in Sv. Lenarta, svet, ki ga je predlanskim proučevala posebna ekipa celjskih znanstvenih delavcev in prinesla s seboj vrsto mikavnih izsledkov s področja folklore, filologije in iz zgodovine, ki pa še niso objavljeni. V Ljubnem naj bi se v bližnji prihodnosti organiziral lokalni turistični in planinski muzej za vso Zg. Savinjsko dolino. Muzeji te vrste so prav tako važni kakor drugi lokalni muzeji in vrše s svojimi nemimi pričami zgovorno gospodarsko, politično in kulturno nalogo. V Sloveniji jih še nimamo, čeprav o njih že več let govorimo. Tudi delo za tak centralni muzej v Ljubljani se še ni pričelo, ker odgovorne organizacije ne najdejo primernih delavcev, zvezano je pa to seveda tudi s stroški. Vso Slovenijo pa je prehitel Tolmin, ki je letos odprl lokalni planinski muzej za vso Zg. Soško dolino. Ljubno bi s takim muzejem idealno ponazorilo zgodovino odkrivanja Savinjskih Alp od 18. st. do Frischaufovih časov in do današnjih dni, rešilo pa bi tudi vrsto materiala iz zgodovine tujskega prometa v tej dolini. Muzej bi bil za utrjevanje domoznanstva posebej pomemben. Ker ima Ljubno po vojni gimnazijo, torej pomemben prosvetni zavod, bi se delo za tako institucijo lahko navezalo kar na učiteljstvo, ki je za razvoj turizma in planinstva v teh krajih zares izredno zaslužno. (Kocbek, Zemljič.)

Čas hiti, pomniki nekdanjih časov so še tu, da so nam v oporo pri graditvi novega socialističnega turizma. Zato je prav, da pohitimo tudi mi.

T. O.

Delovni kolektiv

Kladivarna Vitanje

čestita vsem delovnim ljudem k DNEVU REPUBLIKE 29. NOVEMBRU!

Tujega nočemo — svojega ne damo!

TOVARNA USNJA »KONUS« SLOV. KONJICE

USNJARNA JERMENARNA PIKERIJA

Telegrafski naslov: Konus Slov. Konjice — Telefonska številka 1

Usnjarna: VEGETABILNO * KROMNO IN KOMBINIRANO PODPLATNO * ZGORNJE IN TEHNIČNO USNJE

Jermenarna: VEGETABILNO * KROMNO IN KOMBINIRANO POGONSKO JERMENJE VSEH VRST * V VSEH DIMENZIJAH IN SPECIALNIH IZDELAVAH * ŠIVALNO JERMENJE IN SPECIALNE ŠPORTNE VEZI

Pikerija: TEKSTILNE UTENZILIJE VSEH VRST ZA POTREBE TEKSTILNE INDUSTRIJE

PREDSTAVNIŠTVO IN TRGOVINA: V LJUBLJANI, GOSPOSVETSKA 2
V BEOGRADU, KNEZ MIHAJLOVA 47
V NOVEM SADU, RANKOVIČEVA 10

Vsem svojim sodelavcem, odjemalcem in delovnim kolektivom čestitamo k prazniku

USTANOVITVE NOVE JUGOSLAVIJE — 29. NOVEMBRU 1953

Roš Franjo-Terčak Stane:

ŠTIRINAJSTA

Odlomki iz filmskega scenarija

Vas v Posavju v jesenskem deževju. Na hišah so nabiti dvojezični plakati o nasilni izselitvi obmejnega štajerskega pasa v rajh: »Kundmachung — razglas.« Skozi vas ženo vojaki skupino kmečkega ljudstva, mnogo je otrok, vsi so obloženi s culami in vrečami. Sliši se mukanje krav, lajanje psov in surovi klici: »Schneller, heraus, marsch los!«

Domovi po Bizeljskem in Kozjanskem so osamljeni in prazni. Lačna živina kruli in muka. Cvileč pes sedi na hišnem pragu. Mimo koraka nemški stražar s čelado na glavi. V dež se meša prvi sneg.

Prvi Besarabci in Kočevarji prihajajo z družinami k hišam z le malo prtljage. Vsi so zadovoljni in dobre volje. Prijazno jih sprejemajo nemški vojaki. Pri neki izmed hiš prične vanje divje renčati pes. Neki Besarabec ustreli vanj, da pobegne.

Soba s kmečkim pohištvom, zibelko, na njej otroška srajčka in jabolko. Besarabec z ženo se razgleduje po sobi, odpira omare in miznico, pomenljivo se hahljata. Na steno obešata majhno sliko Adolfa Hitlerja...

Ostali Besarabci si na vasi ogledujejo hleve s preplašeno živino. Stikajo v kašči po zalogah žita, fižola in krompirja. Udero v klet, trkajo po sodih, polnih vina. V kleti najdejo pipo in takoj nastavijo sod. Pijejo, zadovoljno se hahljajo. Začno prepevati, eden izmed njih vpije: »Wir danken unserem Führer!« Vsi vpijejo: »Heil Hitler!«

✳

Vas ob Savi. Jutro se prične svitati nad malo megleno Savo. Na desni strani obrežja se zibljeta dva velika pontona. Na pontonih sede brodniki in se nestrpno ozirajo po ravnini in proti vasi Rači. Na obrežju so straže partizanov.

Pred vasjo je zbrana množica ljudstva. Kmetice prihajajo z jerbasi živu na glavah in s košarami v rokah in na glavah. Starci modrujejo. Po cesti v teku prihajajo otroci. Slišijo se glasovi: »Več idu! Slovenci su!« Na cesti v jutranjem mraku se prikažejo prve postave partizanskih patrol. Za njimi močne kolone divizije. Kmetice se postavljajo na obeh straneh ceste in odkrivajo jerbase in košare. Borci veselo jemljejo v roke belega kruha in potico, velike kose mesa, pečene kuretine in sira ter se zahvaljujejo. Starec v gruči: »Koliko Vas ima! Hočete li osloboditi sam Zagreb? To su junaci!«

Kolone divizije hite dalje, se razvrščajo ob Savi. Med potjo si podajajo roke s kmeti in kmeticami in zadovoljno jedo.

Edinice divizije s komandanti na čelu so razvrščene ob Savi in se vkrcavajo na pontone. Na obali Save nadzoruje prehod štab divizije. Pontoni z veslajočimi brodniki in borci se pomikajo k nasprotnemu bregu. Ljudje jih pričakujejo in jim mahajo v pozdrav.

Borci skačejo vsi veseli s pontonov. Patrulje takoj zavzamejo svoja mesta in izbijajo nad obrežjem proti vasici. Na obrežju odbor OF, sestoječ se iz kmetov in kmetic, se rokuje in želi dobrodošlico in začne takoj razporejati borce po vasi.

Soba v kmečki hiši v vasici Rači. Ob mizah sede na gosto borci. Gospodinja in hči nosita na mizo obilo pečenega mesa, belega kruha in drugih najboljših jedil ter pijače. Borci veselo jedo. Hči jim zadovoljno naliva vina. Borci nazdravljajo hčerki in gospodinji in med seboj. Skupina partizanov prične prepevati.

Kotli in samarji žalostno samevajo na dvorišču. Kuharji sede ob njih in obirajo kurja bedra in se zadovoljno hahljajo, ker jim ni treba kuhati.

Na ognjišču so pristavljeni veliki lonci. V njih vre. Gospodinja se suče okoli njih z nasmehom na obrazu. Gospodinja reče: »E, pa to su naši dečki! Dalek je njihov put. Kde je još Slovenačka! Sve što imamo najbolje treba do dobe!« Obrne se k hčerki: »Jel' tako?« »Tako je«, ji zadovoljno odgovori nasmejana hčerka.

✳

Samotne, revne viničarske bajtice v Hrvaškem Zagorju čepeče med vinogradi, njivicami in gozdiči. Mimoidoče kolone ustavljajo kmetje pri zidanici in jim z velikih buč natakajo vina v čaše. Kurir Ludvik si da natočiti v čutaro, smeje se objema starega kmeta. Harmonikar Janez sedi ob zidanici s skupino partizanov. Janez igra štajerske narodne pesmi.

Na vrhu vinograda stoji Kajuh z zemljevidom v levici, obkrožajo ga njegovi kulturniki Belač, Brina, Vera in več partizanov. Kajuh razkoračen, nasmejan kaže z desnico v nižino: »Tam, pred Sotlo, je rojstna vas maršala Tita! Tam je Kumrovac!« »Kumrovac!« ponavljajo partizani in strmijo v daljavo.

Kajuh in tovariši še strme zavzeti v daljavo, ko se jim pridružujejo nove kolone, zroče v isto smer. Sonce jih ožarja z zadnjimi žarki.

Med vinogradi se vije kolovoz. V daljavi v mraku izginjajo zadnje kolone divizije v smeri Slovenije.

✳

Čez Sotlo. Noč je. Skozi megle se kdaj medlo prikaže mesec. Leno, tiho teče Sotla med travniki, ob grmičevju in redkem drevju. Na slovenski strani brli iz daljave drobna luč mlina, ki polglasno melje. Tu ob vodi stoje do štiri metre visoki drogovi, prepreženi z bodečo žico in španskimi jezdeci.

Čez Sotlo je bil pravkar narejen zasilen mostič iz desk in plohov. Ob njem stoji več partizanov z orodjem v roki.

Pristopi komandant Šercerjeve brigade Došenović Mičo: »Dobro in hitro ste naredili most, fantje! Spet je hrvaška zemlja zvezana s slovensko. Komandant bataljona tovariš Badovinac! Ilija, tvoj bataljon pojde prvi čez Sotlo. Takoj na delo! V eni uri mora biti vsa divizija na drugi strani!«

Prva skupina bombašev se splazi preko mosta z Badovincem na čelu. Za njimi se pritihotapi skupina partizanov s škarjami za rezanje žičnih ovir. Kmalu zazeva v njih odprtina. Vanjo se vlije Badovinčev bataljon in se onkraj razprostre v širokem loku kot predhodnica, ki varuje prehod. Partizani leže s puškami, pripravljenimi na strel.

Od poti izmučene brigade tiho korakajo čez most. Med njimi so politkomisar Avbelj-Rudi, komandant Vasja, politkomisar divizije Krt-Dobovičnik, Tone Vidmar-Luka in ostali. V sredini kolone je komora, težko obložena z mitraljezi, bacači in municijo. Prihaja tudi skupina kulturnikov: Kajuh, pevovodja Marolt-Špik, Belač, Brina, Vera in ostali.

Kajuh stopi na most, nasmejan obstane za hip: »Tovariši, tu je Štajerska! Stopamo spet na slovensko zemljo. Pozdravljena, uboga slovenska zemlja!

Zasliši se recitacija Kajuhove pesmi: Po tisočih letih...

✳

Po cesti prikoraka partizanska patrulja z mitraljezom. Na drogu ob cesti se prikaže velika rumena tabla s črnim napisom: »Satteldorf«. Nedaleč se vidijo že vrve vaške hiše.

Prvi partizan zloguje napis: »Satt-eldorf...«

Drugi partizan: »Kakšen kraj je to?

Prvi partizan: »Od tod so vse ljudi izselili. Slovenci so zdaj v nemških taboriščih. Tu so naselili Nemce iz Besarabije.

Harmonikar Ivan prihiti na čelo kolone: »To je pa naše Sedlarjevo, ne pa švabski Satteldorf! Zopet sem na domačem Kozjanskem, ki ga že dve leti nisem videl. Tam preko teh hribov je moj zapuščeni dom. V njem so zdaj prekleti Kočevarji.«

Partizani se spogledajo, trije se zakade v drog, ki se nalomi. Tabla se zakotali v obcestni jarek, iz njega jo dvigne partizan, jo na kolenu prelomi in na tleh pohodi: »Tako bomo lomili vse, kar je švabskega!«

V žandarmerijski pisarni v Kozjem je komandant z dvema Nemcema. Posluša na telefonu, se razburja, tolče po mizi: »Was? Tausende Banditen? Eine ganze divizion! Zum Teufel!«

Čez čas: »Ja, ja, ich verstehe! Heil Hitler!«

Odloži slušalko. Oba ostala Nemca v strahu: »Was? Was?«

Komandant: »Verflucht! Tausende von Banditen haben die Grenzen des dritten Reiches von Kroatien her überschritten.«

Oba Nemca: »Wo sind sie denn schon?«

Komandant hodi razburjen po sobi. Ob trkanju na vrata srdito zakriči: »Herein!«

Vstopita dva Kočevarja, upehana in oznojena ter pozdravita: »Heil Hitler!«

Komandant: »Was ist los?«

Eden izmed Nemcev: »Partisanen! Tausende von Banditen! Mit Kanonen! Im Marsche hieher!«

Godba: Sprva tiho nato močneje partizanska koračnica: Čez gore, polja...

✳

OB GRAČNICI PRI LOKAVCU. Ob gozdnih robovih desno in levo od razpenjene Gračnice leže borci v zasedi, njihovi mitraljezi so pripravljeni.

Že se zasliši brnenje motorjev. Patrulja se vrača s ceste in daje znak, da se nasprotnik bliža.

Komandant Badovinac izza drevja motri cesto z daljnogledom: »Vsak na svoje mesto!«

Brnenje motorjev se sliši vse močneje. Fantje zro napeto, nepremično na cesto. Nenadoma jim pogledi kakor okamene.

Badovinec ne umakne oči od daljnogleda.

Prikaže se prva nemška kolona, ki koraka počasi po soteski. Toda kaj ti otroci, ki se je kolona z njimi obdala kakor z živim zidom? Da, to so šolski otroci, slovenski otroci, s torbicami, knjigami in zvezki. Na smrt preplašeni drobno cepetajo in jočejo.

Kolona Nemcev počasi napreduje... Fantje v zasedi od strani pogledujejo komandanta Badovinca, ki noče in noče dati znaka za napad.

Švabska kolona obstane in se razgleduje. Badovinac počasi in z muko prime za piščalko, jo prinese k ustom in zabrlizga in zakriči: »Tolči, bij...!«

Od vseh strani zariga v dolino. Mitraljezi ližejo Nemce z dolgimi rafali. Po soteski deseterno odmeva.

Fantje mečejo bombe. Zmedeni Nemci se mečejo na tla. Otroci se s krikom razbeže, nekateri ranjeni se vlečejo počasneje.

Na cesti leže mrtvi in ranjeni Švabi. Več jih leze v potok, nekaj jih meče puške od sebe. Borba grmi vse besneje. Sliši se visoki Badovinčev glas: »Bij po njih!«

Nemške mitraljeske trojke skušajo prodreti nad naše položaje. Iz višine padajo že prvi rafali po naših borcih.

(Nadaljevanje na 12. strani)

SPLOŠNA KMETIJSKA ZADRUGA ŽALEC

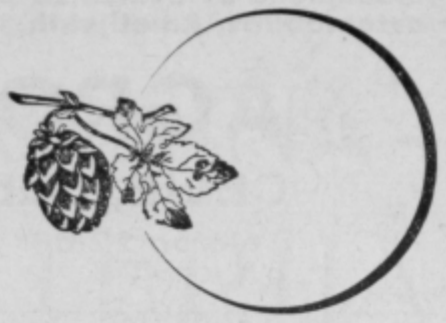

čestita vsem svojim članom, predvsem pa savinjskim hmeljarjem k 29. NOVEMBRU — PRAZNIKU REPUBLIKE!

Delovni kolektiv

LESNE INDUSTRIJE V NAZARJU

čestita k PRAZNIKU REPUBLIKE vsem delovnim ljudem Jugoslavije z željo, da v nadaljnji izgradnji socializma dosežejo čim večje uspehe!

Mnogo uspehov pri nadaljnji graditvi socializma želi vsem delovnim ljudem, predvsem pa delovnim ljudem Savinjske doline

TRGOVSKO PODJETJE

Savinjski magazin

V ŽALCU Z VSEMI SVOJIMI PODRUŽNICAMI

Kolektiv še posebej čestita svojim odjemalcem!

Vsem svojim gostom, vsem delovnim ljudem mesta Celja in okolice čestita k **29. novembru — Dnevu republike**

delovni kolektiv

RESTAVRACIJE **Vino-Koper**

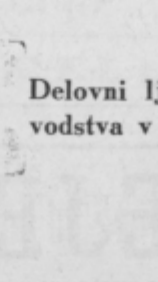

Kmetijska zadruga Vitanje

čestita vsem svojim članom, vsem kmetijskim zadrugam, vsem delovnim kmetom in ostalim delovnim ljudem k prazniku REPUBLIKE 29. NOVEMBRU!

Delovni ljudje na podeželju stojimo čvrsto ob strani našega vodstva v zavesti, da je edino v socialistični Jugoslaviji možen uspešen in pravičen razvoj kmetijstva

Živel 29. november — dan rojstva FLRJ!

Mehanična delavnica za popravila avtomobilov, kmetijskih strojev in traktorjev

AGROSERVIS

CELJE, Ljubljanska cesta 19

Telefon 22-63

ČESTITA K PRAZNIKU REPUBLIKE VSEMU DELOVNEMU LJUDSTVU IN ŽELI OBILO USPEHOV V NADALJNJI SOCIALISTIČNI IZGRADNJI

TOVARNA POLJEDELSKIH STROJEV

ŠENTJUR PRI CELJU

izdeluje:

tri vrste MLATILNIC
tri vrste ČISTILNIH STROJEV ZA ŽITO
eno vrsto SADNIH MLINOV
tri vrste SLAMOREZNIC
zadnji čas tudi BRZOPARILNE STROJE
v bližnji prihodnosti pa še MLEKARSKE STROJE

Kmetijske zadruge, kmetje, zbiralnice mleka, naročite naše kvalitetne proizvode!

Kolektiv Tovarne poljedelskih strojev v Šentjurju čestita vsem delovnim ljudem, predvsem pa kmečkemu prebivalstvu, k PRAZNIKU REPUBLIKE 29. NOVEMBRU!

DELOVNI KOLEKTIV

Mestnih kino podjetij Celje

ČESTITA SVOJIM OBISKOVALCEM K DNEVU REPUBLIKE

Kot doslej bomo tudi v bodoče skrbeli za zdravo razvedrilo delovnemu ljudstvu in mu posredovali dovolj lepih, zabavnih in umetniških filmov

KOTEKS

Kateks Celje, Teharska cesta 25

odkupuje

po svojih odkupovalcih in pooblaščenih odkupovalcih KZ kože po najugodnejših cenah.

Vsemu delovnemu ljudstvu čestita K PRAZNIKU REPUBLIKE

Kolektiv podjetja

Avtobusni promet - Celje

želi obilo veselja delovnim kolektivom in delovnemu ljudstvu OB 29. NOVEMBRU — DNEVU REPUBLIKE

Tribuna

OLEPŠEVALNEGA DRUŠTVA V CELJU

IZLOŽBE NARODNE BANKE

Da ne bo dvoma, katere? Mišljene so izložbe Narodne banke Celje-mesto, ki so tako prašne in zapuščene, da nujno kličejo po omelu in vodi, leseni deli pa po firnežu. Prav tako ne vemo, če je poziv imetnikom knjižic bivših posojilnic še vedno aktualen — sicer pa ga je skoraj že zakril prah.

Če bo banka tako urna pri odpravi teh »malenkosti«, kakor je urna in točna pri zaračunavanju svojih stroškov in provizij, ji bomo prihodnjič radi čestitali.

LOKALI V ZGRADBI NASPROTI KINA DOM

Palača bivšega Pokojninskega zavoda na Ljubljanski cesti nasproti kina Dom ima vrsto čednih lokalov, ki pa po svoji zunanjosti niso prav nič čedni. Vsi po vrsti morajo biti čimprej prepleskani (z izjemo Planike), urediti je treba izložbe, namestiti manjkajoče šipe, očistiti in osvežiti firme — na lokalih tov. Grilanca ter Leban-Gerjeviča pa namestiti napise (firme), ker jih danes sploh nimajo.

ARANŽERSKO TEKMOVANJE

Olepševalno društvo Celje razpisuje vsakoletno aranžersko tekmovanje v času od 25. decembra do 5. januarja.

Razpisane so naslednje nagrade:

1. nagrada 10.000 dinarjev,
2. nagrada 5.000 dinarjev,
3. nagrada 3.000 dinarjev,
4. nagrada 1.000 dinarjev,
5. nagrada 1.000 dinarjev.

Prijave za tekmovanje je dostaviti do 15. decembra Olepševalnemu društvu v Celju, Dom OF, ali poštni predal 118.

Ocenjevalno komisijo sestavljajo tov.: Jenko Rado, prof. Ščuka Florijan, abs. arh. Vehovar Franc, Pelikan Jože, predstavnik Kluba aranžerjev Celje ter Žic Mirko, predsednik Trgovinsko-gostinske zbornice.

PRODAJALNA ZLATARNE POTREBUJE NOV NAPIS

Sicer čiste in lepo urejene izložbe Zlatarne kazi že skoraj obledel napis in pa ob izložbi okrušeni zid. Upravičeno pričakujemo, da bo marljivi kolektiv Zlatarne te nedostatke čimprej odpravil ter da bo enako storila v isti hiši nahajajoča se trgovina, ki je za enkrat še brez napisa.

Potrebna bo vsekakor skladna ureditev obeh napisov in zunanjosti, enako pa bo tudi treba nekaj ukreniti z bivšimi izložbami v veži med navedenima prodajalnama in gibljivimi železnimi vrati, ki prosijo čiščenja.

PRIZNANJE OLEPŠEVALNEGA DRUŠTVA

Letos je bila s cvetjem najlepše okrašena palača sodišča. Olepševalno društvo izreka vsem, ki so k temu pripomogli, iskreno priznanje, hišnico, ki je za cvetje tako lepo skrbela, ga zalivala in negovala, pa poziva, da dvigne pri društvenem blagajniku tov. Godniku v Stanetovi ulici majhno priznanje v znesku 1000 dinarjev.

TURISTIČNO-PROPAGANDNI ADRESAR CELJA

Propagandni odbor Olepševalnega društva Celje zaključuje te dni redakcijo turistično-gospodarskega adresarja. Pri sestavi adresarja sodelujejo poleg urednika Zorana Vudlerja še prof. Janko Orožen, prof. Tine Orel, dr. Janez Lovšin, prof. Aškerc, ravnatelj Stupica, prof. Jug, prof. Grobelnik, tov. Nada Šumrada ter vse celjske zbornice. Adresarju bo priložen tudi načrt Celja, katerega riše tov. Videc.

Slikovno gradivo za adresar bo prispeval mojster Pelikan, klišeje bo izdelala Mariborska tiskarna, tiskala pa ga bo Celjska tiskarna.

Teden pošte na Kozjanskem

Minuli teden sem se sam napotil na pošto na Pilštanju, da odpošljem neko naročnino. Takoj ob stopu je vzbudilo mojo pozornost novo pohištvo, ki se lepo prilega čedni, mali poslovni sobi. Upravnica mi je povedala, da je pismonoša odšel že ob sedmih na teren, ker želi v tednu pošte svoj dostavni okoliš prostovoljno razširiti. Hitel sem nato v Kozje, da bi oddal pismo za Celje, da ga naslovnik prejme že naslednje jutro. Poštarica v Kozjem mi je sporočila, da vozi brestaniški avtobus odslej le ob sobotah, nedeljah in ponedeljkih dvakrat dnevno in da bo zaradi tega moje nujno pismo romalo šele prihodnje jutro iz Kozjega. Tako prejema tudi Kozje, ki je središče Kozjanskega, dnevnike in ostalo pošto večino tedna z enodnevno zamudo, kajti po dvajseti uri ne bo nihče dostavljal pošte. Če je moralo avtobusno podjetje zaradi morebitne izgube v teh pasivnih krajih v zimski sezoni omejiti vožnje, bo pa na vsak način treba nekaj ukreniti, da bo vsaj poštna zmeda s Kozjem znosna. Pošta Kozje je imela potemtakem slab uvod v svoj teden, zato je pa ljudem uspešno tolmačila važnost poštne ustanove, o čemer so pričala okrašena gesla.

STROJNA FINOMEHANIKA CELJE

IDRO CELJE

ČESTITA DELOVNEMU LJUDSTVU K PRAZNIKU REPUBLIKE

Izvršuje vsa v stroko spadajoča dela in ostala dela FINOMEHANIKE

Nadaljevanje z 11. strani (Štirinajsta)

PROBOJ NA POHORJE . . .

Kurir je Badovincu prinesel poročilo:

»Divizija je prešla sotesko. Po načrtu nadaljujemo pot. Zaseda je izvršila svojo nalogo in se mora takoj pomakniti za zadnjimi borci!«

Badovinčev bataljon se umika na obeh straneh ceste. Mitraljezci zadnji drže nevarne položaje. Na cesti leže mrtvi in ranjeni Nemci, njihove puške, brzostrelke in mitraljezi.

Pet korakov od Badovinca na cesti leži brzostrelka. Komandant Badovinac se splazi do nje. Komaj jo doseže z roko in potegne k sebi, se zadet vzpne kvišku, zakriči: »Ah!« in se zruši.

Zasliši se mehka, žalostna godba in recitacija Kajuhove pesmi:

»V solzah, tovariš, glavo skloni,
pred silnimi mrliči se pokloni,
pred silnimi, pred padlimi titani,
ki v njih bilo je, kar se v nas budi,
ki v smrt so za življenje šli,
preverjeni, da ni nazaj poti.

*

Vas Dramlje. Dani se, kolone zasedajo vas. Deset mož švabske posadke se je predalo. Na pol oblečeni vaščani stopajo iz hiš, pozdravljajo in vabijo partizane v goste.

V veliki kmečki hiši sedi skupina borcev po klopeh in po tleh. Jedo in pijejo. Priletna gospodinja in nasmejana brhka hči strežeta. Gospodar sedi med borci in jim nataka vina v čutare. Harmonikar Janez s polnimi usti igra na harmoniko. Vsi so dobre volje, med njimi tudi Marolt-Špik, kipar Belač, Brina in Vera.

Kajuh sam sedi v kotu sobe tik okna, kadi cigareto, od časa do časa zamišljen nekaj zapisuje v droben zvezek. Zunaj se dani, vidijo se še zadnje zvezde.

Sliši se harmonika z mehko melodijo, vmes recitacija Kajuhove pesmi:

»Vsako noč, predraga,
fant tvoj v drugi hiši spi . . .
v sleherni od teh noči
se po nebesu ozri,
tamkaj, ko da svod gori,
zvezda rdeča kakor kri
v znamenje teh dni blesti,
tam se bodo srečale najine oči.«

*

PROBOJ na POHORJE. Zasnežena soteska s kolovozom ob zaledenelem potočku v pogorju Paškega Kozjaka. Tu se zbira divizija k proboju čez cesto Dolič—Vitanje in Pohorje. Kolone se pomikajo skozi sotesko. V začelju gre komora z zgaranimi konji in mulami. Borci in ranjenci na nosilih drgetajo v mrazu, zaviti v odeje.

Komandant divizije major Vasja komandantu brigade: »Tovariš Mičo! Z dvema bataljonoma se prebij preko ceste v dolini in zavaruj prehod ostalih edinic!«

Kolone obstanejo. Dva bataljona s predhodnico kreneta pospešeno naprej. Tudi glavnina divizije krene naprej. Iz doline se posveti, streljanje je pogostejše in močnejše. Rakete se zasvetijo, ob njih je jasno kakor podnevi.

Kurir prihiti nazaj in javlja komandantu Vasji: »Komandant Mičo je v težki borbi z desetkratno premočjo in s tanki. Mičo prosi za pomoč takoj!«

V dolini vse bolj rohne mitraljezi in bacači. Na nočnem nebu se zasvetijo nove rakete. Major Vasja je presodil situacijo in odreja dva bataljona Miču v pomoč pri prebijanju čez cesto.

Na hribčku pred dolino in cesto se je več čet glavnine razvilo za borbo. Borci streljajo s puškami. Tudi mitraljezi skušajo streljati, a zaman. Komandant Ronko prihiti: »Zakaj mitraljezi ne streljajo?«

Mitraljezec odgovori: »Tovariš komandant, mitraljez je zamrznil!«

Ronko odgovori jezno: »Prekleto!« Sam zaman poskuša razgibati mitraljez. Na hribček se vsuje sovražna salva. Vsi naši mitraljezi zamrzli molče.

Po cesti se premikajo nemški tanki in bruhajo v strmine cele salve. V višini onkraj ceste so nemški položaji, iz njih klokočejo mitraljezi.

V obcestnem jarku leži komandant Milenko z bombami. Tik za dvema tankoma se utrnejo preko ceste in se stisnejo v vznožje švabskih postojank onkraj ceste. Iz njih padajo nanje gosti rafali. Toda oni planejo dalje v strmino proti nemškemu mitraljezkemu gnezdu. Zaslišijo se divji klici: »Juriš!« Z bombami sekajo na vse strani. Nemci se začno preplašeni umikati. Partizani so zavzeli mitraljezko gnezdo. Na široko se razvrščajo na položaju in oprezujejo v dolino, iz katere pričakujejo tovariše. Toda samo komandanta Mičo in Efenko s svojimi borci se še prebijeta preko ceste za Milenkom.

Umikajoči se Nemci so dobili ojačenja in zopet pritisnejo z leve in desne na cesto. Žep v švabskih položajih se zopet zadrgne.

Samo štirje bataljoni XIV. divizije so se prebili v Pohorje. Ti bataljoni so ločeni od divizijske glavnine, ki se mora premoči umikati.

V mrzli zvezdnati noči se kolone pomikajo po zameteni planoti, čez njo zavija burja. Borci v raztrganih uniformah se odevajo še v odeje in šatorska krila. Zaradi ozeblin in raztrganih čevljev imajo nekateri noge zavite v žakljevino. Roke so jim ozeble.

Pred njimi zazeva globina, ki na njenem dnu teče potok Paka. Patrulje se spuščajo v strmino, padajo in se vale po njej. Na tej težki poti je marsikateri borec izgubil nahrbtnik, le puške nihče.

Iz sivine megla se komaj zaznavno opazijo konture gore. Kapetan Prodnik pokaže borcem preko strmine na nasprotno pobočje: »Graška gora!«

Pri zadnjem odstavku se zasliši težka godba, ki se počasi oddaljuje.

ANDREJEV SEJEM V CELJU - 1. DECEMBRA

VELIKA IZBIRA ZIMSKEGA IN OSTALEGA BLAGA - ZNIŽANE CENE - POSEBNI PROIZVODI PRIPRAVLJENI ZA SEJEM - VABLJENI!

Fran Roš:

Tašča

Tragikomična iz dni pregnanstva

Tisto usodno noč v juniju 1941 je Pavle Pačnik preležal v kleti mariborske Meljske kasarne sredi množice ostalih jetnikov. Le malokdo med njimi je kaj prida spal to noč, ko so na kasarniško dvorišče prihajali ropotajoči kamioni z njihovimi družinami. Zdaj in zdaj se je zaslišal semkaj k njim jok otrok in osorna gestapovska beseda, videti pa nikogar niso mogli. Sicer pa so vedeli, kaj se je zgodilo dve noči prej in se bo prav to tudi z njimi, ko jih bodo že čez nekaj ur z družinami zaprli v živinske vagone in poslali najbrž v Srbijo.

Pavle, tridesetleten suhljat človek, po poklicu tehnik, je bolj ko na vse drugo mislil na svojo družino: na svojo mlado ženo Milico in oba sinčka Janezka in Tončka.

»Samo da bom z njimi spet skupaj!« se je tešil, ko se je nemirno premetaval na odeji, ki si jo je pogrnil na betonskih tleh.

Zadnjikrat jih je videl februarja, preden je odšel na orožno vajo v Osijek. Ko se je dva tedna po zlomu vrnil v domači kraj — medpotoma si je bil preskrbel civilno obleko — je kar na postaji nanj s prstom pokazal neki kulturbundovec in bližnji gestapovec ga je odvedel v zapor. Tako se tedaj doma niti oglasil ni.

»Gotovo so že tu, pod isto streho z menoj, in me čakajo: Milica, Janezek in Tonček! Kako zelo srečen sem bil z Milico! Kako rad jih imam vse! In skoraj bom z njimi vsemi!«

Zdanilo se je že, ko so začeli jetnike klicati k družinam, ki so čakale na hodnikih v pritličju nad njimi. Skozi vrsto stražarjev so prihajali k njim in to svidenje je bilo težko, ali vendar lepo. Vsaj skupaj pojdejo na pot v izgnanstvo. Vojna pa bo vihrala dalje in nacizem bo moral propasti.

Sem od vrat je nekdo zaklical Pavletovo ime.

»Na vrsti sem,« je planil kvišku. Z žarečimi očmi in burno utripajočim srcem je pograbil nahrbtnik, plašč in odejo ter v gestapovčevem spremstvu pohitel čez hodnik in po kratkih stopnicah. In dospel je do gruče otrok in žena, čakajočih pred pisarno okrog mize, ki je ob njej sedel gestapovec.

Pavle je obračal oči, da bi zagledal svojo Milico, pa še Janezeka in Tončka. Tedaj pa mu je pogled prestregla dvignjena glava z znanimi, strogimi očmi.

Sredi med ljudmi je stala njegova — tašča. Ob njej pa ni bilo nikogar izmed njegovih najdražjih svojcev.

»Mamica!« ji je zaklical presenečen. »Ti si tukaj? Kje pa so...«

»Nesrečnež!« mu je nevoljno odvrnila. »Vsi trije so že davno v Ljubljani. Samo mene so dobili doma.«

»In nisi tudi ti šla z njimi k stricu?«

»Ostala sem. Saj tam mi ne bi priznali pravice do pokojnine, ko pa sem službovala le na Štajerskem. Mnogi so mi tako svetovali.«

Gestapovec je poklical Pavleta, imenoval pa je tudi njegovo ženo in otroka. Pristopil je k mizi in z njim njegova tašča.

»Je to vaša žena?« je vprašal zabuhli Nemec.

»Ne. To je moja tašča.«

»Tako?« ju je premeril. »Zdi se mi, da ste posebno težak zločinec. Zaslužili ste posebno kazen — na pot vam bomo dali taščo s seboj.« Pa se je zarežal.

Pavletu ni bilo do šale. Mračen je stal ob krepki postavi svoje tašče, mnogo drobnejši od nje. Oči so se mu ovlažile, ko je videl, da bo moral zapustiti domovino brez svojih treh najdražjih. In kako bodo živeli brez njega in on brez njih? Ali bodo še kdaj vsi doživeli svidenje in kdaj?

Niti malo ni bil vesel tašče, ki mu je vseh pet let zakona z njeno hčerjo dajale le nauke in ukore. Vselej je gledala nanj kot vsiljivca, ki se je vrinil v družino. Hotela je pač imenitnejšega človeka za svojega zeta in se je Milica proti njeni volji odločila zanj. Zaman so bili vsi njegovi poskusi, da bi si bil pridobil naklonjenost čemerne vdove. In zdaj bo moral z njo v tujino, se brigati zanjo in prenašati njene sitnobe — morda prav do konca vojne!

*

Vlak, natrpan z izgnanci in ostanki njihove bedne imovine, se je pomikal vso noč skozi Hrvatsko, nato pa ves dan skozi Bosno. Z oken osebnih vagonov, ki so jih v Brodu premestili vanje, so otroci zrli v nove pokrajine, v očeh njihovih mater pa se je večkrat pokazala solza. Moški so se resno pogovarjali o negotovi bodočnosti, pa o vprašanjih svetovne politike, ki se bodo nedvomno reševala tako, da bo ob njih strt »tretji rajh«. Utihnili so le tedaj, kadar je skozi vagon prikorakal gestapovec in se naduto, kratko ozrl po njih.

Pavle je sedel ob svoji tašči in se prepuščal težkim mislim, ki ga je v njih prekinjala le ta:

»Vse to je zaradi tebe! Glej, Nemci bi me bili pustili pri miru, toda ti si se jim že kdaj zameril. V politiko si se mešal in o Nemcih nisi nikoli lepo govoril. Pa te je kdo zdaj ovadil. In zaradi tvoje nespameti moramo zdaj mi vsi trpeti, najbolj pa jaz. In še ob poštvo sem, obleko in sto drugih stvari. Če samo pomislim!«

»V Ljubljano bi bila šla z Milico in otrokoma pravočasno!«

»Toda moja penzija!«

»Kdo pa ti bo v Srbiji dajal penzijo?«

Tudi to sem izgubila zaradi tebe! Vse nesreče si samo ti kriv. Uh, da si se moral vtihotapiti v našo rodbino! Kam je le gledala Milica!«

»Nehaj že!« je Pavle srdito vkliknil, sram ga je bilo tudi zaradi drugih, in odšel v sosednji vagon k znancem.

Vse to se je še večkrat ponovilo na tej žalostni poti.

Tretjega dne je transport obstal v Arandjelovcu. Tu so gestapovci pojasnili izgnancem, da se odslej lahko spet svobodno gibljejo, nikakor pa ne smejo niti misliti na povratek v stare kraje, ker so jim vrata v »rajh« na veke zaprta.

V šumadijskem kopališkem kraju so jih Srbi prijateljsko sprejeli in jim v počitek za dva dni prepustili svoji dve »zdanji«. Toda v teh ni bilo dovolj postelj za vseh tri sto Slovencev, zato jim je bilo povedano:

»Morali boste potrpeti in se stisniti. Po dva sorodnika bosta dobila le po eno posteljo. Pot v določeni kraj boste nadaljevali pojutrišnjem.«

Tudi Pavle je prejel listek z označeno številko sobe in v njej samo eno posteljo.

»Saj to je nemogoče!« je javkala tašča. »Hočem imeti svojo posteljo! To moraš urediti, Pavle! Uh!«

Sledila sta drugim v prijazno poslopje sredi parka z borovci in trato. V majhni sobi sta našla dve postelji, toda ena je bila dodeljena mlademu zakonskemu paru, ki je že sedel na njej, tesno objet.

*

Po večerji je četrt ure za taščo vstopil v sobo Pavle. Tašča z belo nočno čepico na glavi se je bila stisnila v kot k zidu. Odejo si je pogrnil na tla, da bi tam spal, saj se je bil trdega ležišča v dveh mesecih navadil.

»Na tleh ne boš ležal!« se je očividno omehčala tašča. »Postelja je dovolj široka, mnogo prostora pa itak ne potrebuješ.«

Čeprav nerad, je Pavle zlezel v posteljo, ki je bila zares dokaj prostorna, tako da s hrbtom niti ni zadeval ob taščin hrbet. Ubogal jo je, da bi jo tako pomiril in bi se vsaj malo sprijaznila z usodo.

»Spal bom torej s taščo,« je premišljeval. »O, da bi namesto nje bila zdaj Milica tu! Kakšno razočaranje! Kakšen položaj! V bližnji postelji tam pa ležita dva mlada človeka, ki si pač ne kažeta hrbtov!«

Iz grenkih misli ga je nenadoma iztrgal glas tašče, ki se je v postelji okrenila k njemu. Izpod čepice so se ji še v temi bliskale oči:

»Ravnokar sem se spomnila. Bilo je lani, ko si govoril s poslovodjem trgovine z železnino. Norčeval si se iz Hitlerja, da niti ni moškega spola. Sama sem te slišala. In vidiš, ta te je ovadil Nemcem. Hitler pa je zmagal in zdaj se ti maščuje. Ta tvoj nesrečni jezik! Prekleti jezik! Zaradi njega sem ob vse, kar sem v življenju pripravila! O, jaz uboga reva! Priznaj mi vendar, da si vsega ti sam kriv!«

Pavle je skočil s postelje ter pobral svojo obleko in odejo. Zgrabila ga je za roko:

»Nikamor ne pojdeš! Do kraja se moram pogovoriti s teboj!«

Iztrgal se ji je. Iz sobe je odhitel po hodniku in stopnicah v park za poslopjem. Tam si je poiskal klop, skrito pod grmičje in legel nanjo zagrenjen in srdit.

Noč je bila topla in polna zvezd. Gledal je vanje, ki so nocoj gorele tudi Milici tam daleč. Morda zre vanje zdajle tudi Milica in misli nanj. Vroče je dahnil:

»Milica!«

Ko bi videli njene debele oči...

(SLIČICA OB VOLITVAH)

Sem drugače čisto v redu državljan, le včasih me zlodej zanese v veselo družbo, potem pa, oh saj veste, glava — nekaj od pridig boljše polovice, nekaj zaradi šiškega vina, skratka — pošten maček...

Sinoči me je taka družba dobila v roke... Meni ni bilo odveč, saj sem vedel, da ni v žepu prebite pare, pa sem šel s tem lažjim srcem, ko je šlo vse na njihov račun... Pili smo, malo zapeli in se odgungali domov zelo zgodaj, kot bi rekla moja žena, nekako ob treh..

Zjutraj, to se pravi danes zjutraj, me je zbudila budilka, žena s košaro za premog v roki in zvočniki na cesti. Na težko glavo ni bilo časa misliti. Oblekel sem se, skočil v klet po premog in že odvihral na volišče, seveda z ženo, ki sem jo že teden dni poprej prepričal, da na volitve ni treba nalašč zamujati kot v gledališče in kino...

Pa recite, če nisem dober državljan? Ob sedmih sem spustil listek v škrinjico... Domov grede sem poslušal pridige, ki jih je žena prestala ravno na ta čas, da mi nebi pokvarila mojega notranjepolitičnega razpoloženja. Ves dopoldan sem pomalem delal, da sem ji ugodil. No, po kosilu sem mislil, bom imel mir...

Boš vraga. Moja žena ima postranski zaslužek. Pobira pristojbino za radio. To je njen konjiček, katerega zajaše, kadar se postavim na prste češ, da sam skrbim za družino...

»Tule imaš listek z imeni tistih, ki mi še niso plačali naročnino za ta mesec. Zmučena sem. Pojdi ti in poberi. Danes so vsi doma, ko so volitve.«

Kaj sem hotel. Pravzaprav, še prav mi je prišlo. Mimogrede lahko zavijem v krčmo, sem menil...

Pobiral sem, srečno pobral, nazadnje pa pridem do Špele Vergangenheit. Ta ženska me je vedno na cesti zelo spoštljivo pozdravljala: Dober dan gospod. — Menda od takrat, ko je na stanovanjski komisiji hotela, da iz njene hiše vržejo podnajemnika, nekega bivšega borca, pa sem na vse to dal nekaj pripomb. Jaz res s to komisijo nimam nič skupnega. Bil sem takrat tam čisto slučajno...

No in ko me je frojlein Špela zagledala, se hitro zagrabi za levo stran obraza:

»Av, vee. Tako me boli zob. Tale tu, Šreklih,« mi je kazala imenitno popravljene dlesni.

»Saj ne bom dolg, pravim, kar na hitro bova...«

»Ne, ne, prosim vas, res ne morem iti...«

»Kdo vas pa kam sili, saj bomo kar tule...«

»Tega pa ne, videli bi, koga bi obkrožila...«

»Saj ne boste vi nikogar obkoržili, jaz bom vas obkrožil.«

»To naj bi bila demokracija. Če hočem? — se je postavila po robu, da sem kar zijal.«

»Demokracija gor, demokracija dol. Če nočete vam bomo zapečatili...«

»Zapečatili, kaj zapečatili? No, če ne gre drugače. Saj bom, saj še ni toliko ura — je javkala.«

»Jaz nimam časa. Če želite drugič, potem drugič, toda nikar ne govorite nočem...

»Drugič? Kaj lahko drugič? Kaj niso volitve le danes?«

»Volitve?« Kdo pa vpraša za volitve. Za radio gre. Za onegale tamle,« sem kazal aparat na polici.

Tako strahovito je zardela, da sem se kar ustrašil. Toda sumljivo je bilo. Skočil sem tjakaj in zavrtel gumb za jakost zvoka. Zagrmelo je v pravcati nemščini, da je bilo kaj.

Špela je bila zmedena. Oblačila se je hitro in zdrvela po stopnicah, jaz pa za njo. Zdelo se mi je, da je zmešana.

»Kam?« vprašam.

»Na volišče!«

»Prepozno. Je že zaključeno. Volitve so pri kraju.«

»Res. Res. Vi ste krivi, sem hotela, čeprav šele zadnji hip. Kaj niste prišli po mene?«

»Kje neki. Kdo bo po koga hodil. Za radio sem prišel, po naročnino.«

Naenkrat jo je spet zabolelo, pravzaprav, spomnila se je, da jo mora boleti. Zajavkala je:

»Gospod, saj boste tako dobri in pričali zame, da me je res tako grozno bolel zob.«

»Brez skrbi frajlein Špela. Dvomim, da bi bil kateri od kandidatov vesel vašega listka, ko vas pa — tako zob booooli. — Zdaj pa ono, tistih 250 din bi rad.«

KOLEKTIV TKANINA-GALANTERIJA

TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO • CELJE

čestita svojim odjemalcem — trgovski mreži k Prazniku republike

Vsem delovnim kolektivom in delovnim ljudem Celja kakor tudi svojim cenjenim strankam čestita k Dnevu republike

Kovinsko podjetje Celje

Vsem delovnim ljudem in svojim odjemalcem čestita K PRAZNIKU REPUBLIKE delovni kolektiv

KLAVNICE CELJE in kolektiv Predelave II

»ŽITAR«

podjetje za odkup, nakup in prodajo žita in mlevskih izdelkov

CELJE, Stanetova ulica 4

čestita vsem delovnim kolektivom in svojim odjemalcem k Prazniku republike

FILMSKO ŽIVLJENJE

Film o štorskih železarjih

V torek je v dvorani kina Union stekel čez platno film o štorskih železarjih. Predvajan je bil za zaključen krog delavcev in nameščencev Železarne v Štorah, kot nekaka interna premiera za investitorje in sodelavce.

V obdobju velike gradnje, kateri so danes Štore živa priča, v času nevzdržnega vzpona naše industrije, so se štorski železarji odločili za film, ki naj seznani našo domovino s prizadevanji tega kolektiva, bodočim rodovom pa v živi sliki ohrani spomin na čase velike socialistične izgradnje.

Kolektiv, se pravi investitor, je pustil filmski ekipi Triglav filma proste roke pri izbiri motivov, pri sestavi scenarija in izvedbi celotne zamisli. Scenarij za film je napisal France Kosmač, ki je slovenski javnosti znan s področja književnosti in režije krajših dokumentarnih in obzorniških filmov. Glasbo za film je napisal komponist Zvonimir Ciglič, zvok je posnel Herman Kokove. Snemalec pričujočega filma je Franc Cerar, kateremu je asistirala Veka Kokalj. Cigličevo glasbo je izvajal orkester Slovenske filharmonije pod vodstvom dirigenta Jakova Cipcija. Film je dolg 404 metre. To bi bile generalije.

Film nima dramatske vsebine, zato ga ne moremo šteti med umetniško zvrst. Na drugi strani pa se ta film le razlikuje od enostavnih dokumentarnih filmov. Režiser je našel neko vmesno pot, kateri se naslov filma »Feljton o Železarni Štore« res najbolj prileže.

Scenarij je približno takle: Filmska ekipa poseže neposredno v dogajanje s tem, da pojasnjuje gledalcu kako razvijajoči se industrijski objekt in kolektiv, ki v njem gradi ter živi, le ni tako nezanimiv za filmski trak. Spretna montaža tisočerih kovinskih isker, vrelega železa, ognjenih železnih kač, ki švigajo po temnem tlu valjarne, zelo učinkovito poveže naslednje prizore. Kamera posname večji del delovnega procesa v tovarni, na neprisiljen način popelje gledalca v najvažnejše oddelke, kronološko posname zastarele oddelke, ki bodo čez nekaj let vidni samo še na filmskem traku, v resnici pa bodo le tam nova, moderna in higienska postrojenja. Film ta nagel razvoj prikaže zelo učinkovito, ko postopoma spremlja gradnjo velikega elektroplavža od zemeljskih del, tja do zadnjega nadstropja v višini nad 30 metrov. Ta prizor bo lahko vsak čas oživel graditeljem spomin na dni, ko so z velikim elanom gradili novo tovarno, ko so gradili novo, človeka vredno življenje na tleh dolgoletnega zatiranja in zaostalosti. Ne, to ni tovarna, ki jo lahko vidiš kjerkoli na zemeljski obli. To tovarno upravljajo delavci. Delavci odločajo o nadaljnjem razvoju tovarne in celotnega kraja. Prvi sadovi stojijo kot neizpodbitna resnica. Iz tal raste nova železarna, rastejo nove, lepe, snažne Štore nad sajastim naseljem ob Voglajni. Na Svetini dom oddiha, sredi belega Celja je palača, ki je njihova last... Vse to je ta, komaj štiri sto metrov dolg film, zajel prepričevalno in temeljito.

Ljudje, ki se bodo v bodoče peljali skozi Štore, ljudje, ki so doslej morda preslišali sprevodnikov glas ob zavirajočem vlaku: »Štore!« bodo potem, ko bodo videli film, z večjim zanimanjem pogledali onkraj Voglajne. Tisti pa, ki so ves ta razvoj sodoživeli, ki so z žulji in pekočo vročino v obrazu prelivali znoj in pri tem morda niti ne čutijo prav, kaj vse se je spremenilo, ker je tempo razvoja zanje morda preveč vsakdanja reč, bodo ob pogledu na slike, ki drse čez belo platno, obnovili spomine in če bodo ponosni — ne bodo brez vzroka!

Čeprav ves čas govorim o tem, pa bi vendar še nekaj povedal o filmu. Film je uspel ne samo v prid železarjev, uspel je tudi v prid naše mlade filmske industrije. Tako vidimo na en mah kar dvoje uspehov: uspeh črnometalurške in filmske industrije. Za konec ne bo napak če dostavim, da bi se režiser France Kosmač končno že lahko opogumil in se oglasil na režiserskem stolčku kakšne umetniške režije.

c. k.

Plesala je eno samo poletje . . .

Nimam namena pisati recenzijo za film, ki ga ravnokar vrtijo v Celju. O tem lahko rečem le to, da bi bilo dobro, če bi nam še večkrat priskrbeli umetniški užitek iz ateljejev Skandinavije.

Moj namen je predvsem drugačen. Želim povedati nekaj o vsebini tega filma. Mislim, da nisem odkril Amerike, če povem, da je to filmsko delo vredno temeljite poglobitve v problem, ki ga zgodba prednaša. Nekateri gledalci, teh v Celju ravno ni malo, so se brez dvoma vneli le za zgodbo samo, obšli pa so bistvo vsega, kar je treba v tem filmu iskati. Kaj pravim iskati, to bistvo se kar samo od sebe ponuja. Osrednji problem tega filma ni v mladostni ljubezni dveh mladih ljudi, ni v tragičnem koncu s prometno nesrečo. Osrednji problem je v ideologiji. Film odkrito in neizprosno biča nečlovečnost misticistične teme. Moj namen je, podkrepiti to tendenco.

Zgodba govori o mladem študentu, ki v počitnicah na kmetih najde v kmečkem dekletu svetlo, nepokvarjeno, čisto prirodno ljubezen. Mladi, življenja in optimizma polni dvojici se nasproti postavi okorelo misticistično gledanje na življenje, ki ga oznanja in vsiljuje vaški župnik. Film se sicer izmakne neposredni župnikovi krivdi, ki jo pa le nakaže. Kljub temu pa v očeh gledalca ta krivda ni nič manjša. Konec je pravzaprav toliko mučnejši, odkar v tem primeru dobro ne zmaga nad zlim. Župnik celo triumfira nad preranim grobom sedemnajstletne deklice. Njenega fanta, ki ga je do zadnjega diha ljubila z vso nežnostjo in nepokvarjenostjo, pa pred vso vasjo okliče za zvodnika in krivca njene nesreče, da bi uničil njegovo, že itak polomljeno duševnost. Zakaj? Zato ker sovraži nov, svobodomiseln svet, ki vstaja v propast mračnjaštva.

Toda dovolj o zgodbi. Upam, da si bo film ogledalo čim več ljudi in da bo iz njegovega jedra odneslo tudi kar se največ da koristnega. Rad bi spregovoril o nečem drugem. Nekam v navado naših kinoobiskovalcev je prišlo, da filmskih zgodb ne jemljejo resno, kadar so najbolj vredne tega. Film ni zgolj za zabavo. Film je umetnost in vsaka prava umetnost uči s tem ko slika življenje. Tega filma pa sploh ne smemo jemati kot izreden primer, mislim predvsem zgodba. Odmaknimo oči od platna pa se ozrimo okrog sebe. Kaj ni na sleherni vasi, povsod tam kamor seže roka »vatikanske učiteljice« ista slika? Kaj ni s pomočjo duhovnikov raztrganih največ src, ki bi po prirodni poti spadala skupaj? In, ali ni z njihovo pomočjo sklenjenih ravno toliko zvez, ki zadrgnejo mlada, življenja neizkušena bitja, v umetne spone, iz kakršnih jih more rešiti le smrt, pa če je vse življenje zagrenjeno z nerazumevanjem, sovraštvom? Mar ne uče poslanci Vatikana svoje pripadnike suženjske pokornosti? Kaj ni njihov nauk tak, da se vsak doraščajoč fant ali dekle prej ko slej znajde kot žrtev tega neizprosnega, toda umetno ustvarjenega cerkvenega terorja, pred odločitvijo iz katere ni izhoda? Kaj ne navajajo prav vsi mlade ljudi k nevednosti? Poslužujejo se suženjske pokornosti staršev, ki potem »v strahu božjem« mučijo svojo lastno kri in meso, da ne sme po volji in na osnovi prirodnih notranjih občutkov odločati in silijo svoje otroke dostikrat v največje duševno trpljenje samo zato, da bi ustregli mračni in asketski filozofiji, ki nima niti drobca človečnosti v sebi?

Verniki se bodo ob teh besedah morda zgrozili, češ brez vere in teh trdih cerkvenih zakonov bi bilo še slabše. To je podcenjevanje samega sebe. Torej pustiti neki preživeli filozofski veji, da odloča o sreči vaših otrok, pustiti vzgojo nekomu, ki za drobec ne pozna vaših otrok? Se vam zdi to prav? Moje mišljenje je, če bi vsi skupaj malo bolj življenjsko vodili svoje otroke na poti v samostojno življenje, če bi bili resnicoljubni, če bi se oslanjali na realnost ne pa na grožnje posmrtnih kazni, bi mladina poslušala, bi pametno in trezno presojala, potem bi se nam ne bilo treba bati zablod in njih nesrečnega življenja. Prav zato je morala, grajena na osnovi materialističnega pogleda na svet, edino pravilna. Zgrajena je na temeljih odkritosrčnosti, poštenja in optimizma. Proč z navlako, ki ni naravna in resnično od srca!

Take misli obhajajo objektivnega in resnicoljubno čutečega človeka, ko gleda prizore filma: »Plesala je samo eno poletje«.

c. k.

Gospod Huldt na počitnicah

(Film, ki ga bomo videli)

Če nas je silila svojčas neminljiva veličina Chaplina v njegovem filmskem festivalu k spontanemu in nepomirljivemu smehu, je pomenilo to smeh, ki ga je izzvala v nas genialna umetniška osebnost združena z umetnostjo najgloblje in najbolj vsestranske koncepcije. Če si danes za Francoze sicer pomembni filmski igralec Jacques Tati zastonj prizadeva, da bi nas osvojil, priča to samo, da je njegova umetniška struktura bodisi prešibka, njegova igra vsebinsko preplitka, bodisi da je oboje nič drugega ko neka naivnost, ki je pretežkemu delu naše filmske publike precej odmaknjena.

Gospod Huldt na počitnicah je vkljub dvem trem mimobežnim dialogom nemi film, ki mu potemtakem namesto besed služijo kretnje, in tu zgolj kretnje, kajti mimika je skorajda postranska reč. Naša filmska revija je ob tem »ugotovila«, da so Huldtova početja »posebne vrste umetnosti«, toda take ugotovitve ne smemo jemati resno, kajti tam, kjer v umetnosti ni več nekih določenih estetskih norm, kriterijev in principov, ki iz njih jasno izhaja, da A ni B, če je A neka določena vrednota in B cenena plaža, tam se umetnost tudi neha, kakor se neha računska operacija, brž ko smo dognali njen rezultat.

Prizorišče te francoske »burke« je obmorska riviera, kjer preživljajo svoje počitnice najrazličnejši ljudje, seveda vsak po svoje. V tem mišljenju se torej odigrava vsa zgodba, ki pa ni nekaj zaključnega, temveč jo sestavlja galerija absurdov, ki je z njimi zvezana Huldtova oseba in njeno »čudo tehnike«. Ves ta situacijski humor je popolnoma irealen in tudi imaginaren ter zaide od časa do časa v zdolgočasno početje kreativne Huldtove figure, ki človeka bolj zamori kakor razvedri, kajti to zadnje je namen tega filma.

Gotovo je, da so neumnosti največkrat pač smešne, da pa utegnejo postati tudi ne smešne, kadar so preneumne, je res in gospod Huldt tak zaključek docela potrjuje.

CELJSKE BODICE

POMISLEK

Naj me piči
celuloidna kača,
če film o Štorah
ni predvsem
reklama — za Kosmača.

EX KRALJU V POSVETILO

Res revež si, čeprav si kralj,
najprej s prestola narod te požene,
zdaj zlezel si spet v nov škandal
z ločitvijo od svoje žlahtne žene.

ANEKDOTE

DVE MIZI. Württemberški vojvoda Karel je bil zelo strog vladar. V majhnem mestecu gre v gostilno in si ukaže prinesti kosilo. Ker je bilo poleti in zelo vroče, ni manjkalo muh in marsikatera je zašla v vojvodovo juho. Jezen pravi gostilničarki: »Pogrnite vendar muham pri sosedni mizi, da ne bodo hodile k meni obedovat!« Postrežljiva žena res pogrne, prinese krožnik juhe, jo postavi na mizo in reče strogemu gospodu: »Sedaj pa prosim, visoki gospod, ukažite muham, naj se vsedejo k svojemu krožniku.«

VELIKI CONDE (1621—1686) je bil v družbi. Neki nadut in nališpan gosposki smrkolin je govoril neprestano o svojem »gospodu« očetu in svoji »gospe« materi. Condé pokliče služabnika in mu reče: »Moj gospod služabnik, recite mojemu gospodu kočijažu, naj vpreže moje gospode konje v mojo gospo kočijo.«

OŠABEN IN NEČIMERN. Platon je govoril o nečimrnosti. Navzoči modrijan Diogen je vstal in začel skakati po preprogah v Platonovem stanovanju rekoč: »Teptam Platonovo nečimrnost.« — »Z Diogenovo ošabnostjo,« ga zavrne Platon.

ANGLEŠKI PORTRETIST SARGENT je bil povabljen k nadutemu amerikanskemu milijarderju, ki si je bil nabavil velikansko zbirko slik. Ker se pa ni spoznal na take kupčije, so ga bili grdo ogoljufali; imel je vse polno Tizianov, Murillov itd., v resnici pa vse skupaj ni bilo dosti prida. Sargent se pogovarja z milijarderjem o umetnosti, bogataš ga povabi v galerijo slik, kjer se razkorači in pravi: »Imam dosti denarja, lahko si nabavim drugo zbirko, to bi pa rad blagohotno podaril kakemu javnemu zavodu. Katerega mi svetujete?« — »Podarite jih zavodu slepcev!«

GOUNOD IN MOZART. — Gounod (1818—1893), znamenit francoski glasbenik, je povedal nekemu mlademu »učenjaku« tole: »Ko sem bil mlad, sem rekel: Jaz; potem sem rekel: Jaz in Mozart; kmalu nato: Mozart in jaz, sedaj pa pravim: Mozart.«

DELOVNI KOLEKTIV
KURIVO
CELJE
ČESTITA
SVOJIM ODJEMALCEM
IN VSEMU DELOVNEMU
LJUDSTVU
K DNEVU REPUBLIKE

EKONOMIJA LAVA
Celje
ČESTITA VSEM
DELOVNIM KOLEKTIVOM
K PRAZNIKU REPUBLIKE

Tovarna tehtnic
Celje
Mariborska cesta štev. 1 Telefon štev. 21-41
IZDELUJE:
vse vrste vagonskih tehtnic,
vse vrste vagonetskih tehtnic,
vse vrste mostnih tehtnic,
vse vrste skladiščnih tehtnic,
vse vrste decimalnih tehtnic,
vse vrste kuhinjskih tehtnic.
Mlinsko industrijo opozarjamo na izdelavo silos tehtnic.
Vrši perforiranje vseh vrst pločevine.
Zahtevajte ponudbe!
Delovni kolektiv čestita vsem delovnim ljudem, vsem svojim odjemalcem k Prazniku republike 29. novembru. Tujega nočemo — svojega ne damo!

JUGOVINIL CELJE čestita svojim odjemalcem k Prazniku republike

KOLEKTIV TRGOVSKEGA PODJETJA
JADRAN
CELJE - STANETOVA 13 - TELEFON 20-67
Vam v poslovalnici »Mavrica« nudi vse vrste suhih, oljnatih in umetniških barv, lakov, klejev itd. Se še naprej priporoča za cenjen obisk. Vsem svojim odjemalcem želi veliko veselja
ob Dnevu republike

Delovni kolektiv podjetja
CEMENTNINE
čestita vsem delovnim kolektivom in vsem svojim odjemalcem k DNEVU REPUBLIKE

Delovni kolektiv slaščičarne in zajtrkovalnice
Zvezda
CELJE
PREŠERNOVA ULICA ŠT. 7
ČESTITA SVOJIM ODJEMALCEM IN VSEMU DELOVNEMU LJUDSTVU K DNEVU REPUBLIKE in se dalje priporoča s kvalitetnim pecivom in slaščicami!

Nušićeva komedija ŽALUJOČI OSTALI *ob uprizoritvi Ljudskega odra v Celju*

Po daljšem premoru so nas pretekli teden zopet vabili plakati Ljudskega odra k predstavi. Ko smo z zadovoljstvom prečitali naslov komedije, ki jo bomo gledali, so se misli vračale k začetkom Ljudskega odra. Spomnili smo se slavnostne otvoritvene predstave v Narodnem domu, ko je polna dvorana Celjanov in predstavnikov ljudske oblasti ter kulturno-prosvetnih organizacij priznavala prve uspehe igralcem v »Mlinarjevem Janezu«. Naslednja predstava: »Dva ducata rdečih rož« je šla manj slavnostno in manj opazno mimo Celjanov, četudi je bila po mnogih ljubiteljih dramskih iger ugodno sprejeta. Ne bilo bi napačno, če bi Ljudski oder to prijetno komedijo ponovil. Kakor vemo, pa člani Ljudskega odra v dobi navidezne nedelavnosti niso počivali, saj smo jih videli nastopati (pa tudi režirati) na odrih najrazličnejših amaterskih družin v našem mestu. Mirno lahko trdimo, da je Ljudski oder v Celju poslanstvo, ki ga je ob svoji ustanoviti prevzel, kar lepo izpolnjeval.

Želimo, da LO v sedanjem sestavu uresničuje vse naloge, ki si jih je zadal ob svoji ustanovitvi. V tem naj bo vztrajen, borben, napreden in poln ljubezni do ljudi, ki prihajajo v dovorane in do gledališke umetnosti, ki nas vse idejno in moralno poživlja.

Nušičeva komedija: »Žalujoči ostali« ima svoje umetniške in idejne značilnosti ter vrednote. Avtor veže pozornost gledalcev predvsem z odkrivanjem značajev nastopajočih. Vsak sledeči prizor odgrne novo tančico beograjskih čaršijskih meščanov, da smo vedno bližji njihovim propadajočim malomeščanskim značajem. Vsa tri dejanja razgaljajo brezdušen egoizem »žalujočih ostalih«, ki jim je žalost le trenutna krinka za varovanje lepega videza v družbi. Vsi »žalujoči ostali« so do pokojnikove osebe ravnodušni, kot smo do oddaljenejših sorodnikov običajno. V prvih prizorih kažejo izredno žalost in prizadetost ob njegovi smrti, obujajo nanj tudi spomine. Vse to pa se iz prizora v prizor vedno bolj umika resničnim, le korist zahtevajočim odnosom. Mala nasprotja, do katerih prihajajo zaradi predvidevanja delitve zapuščine umrlega sorodnika, sami spretno umirajo. Pri tem odkrivajo drug v drugem isti egoizem, enako brezčutnost do spominov na umrlega in nezaupanje. Po tem še dostojnem, vendar spretnem razgaljevanju značajev in nazorov »žalujočih ostalih« ostajajo v nas jasne podobe ljudi, ki jim je značaje oblikovala meščansko-kapitalistična miselnost. Ko začutimo vso njihovo plehkost in prevladujoč brezobzirni egoizem, je smehu dodane nekaj trpkosti. Taka spoznanja tedaj močno učinkujejo in oblikujejo gledalca za vrednejše življenje. Gledalec, ki že s smehom izživi vso vsebino prizorov na odru, z mislijo ne sega preko zunanje geste igralca in komične situacije. Ne išče vzrokov in pogojev dogajanj v igri. Najboljša je tista uprizoritev komedij z globljim smislom, ki podaja gledalcu v smehu tudi krik resnice, ki jo moramo dojeti, če naj uprizoritev pri gledalcu povsem doseže svoj vzgojni cilj.

V komedijah naj zlasti scena poudarja značilnosti okolja, ki tvori z nastopajočimi življenjsko celoto. Scena je v glavnem odgovarjala, vendar bi naj še bolj podprla igralce. Bogastvo pokojnika naj bi bilo očividno tudi iz razkošne opreme in sijaja njegove sprejemnice. Sam divan brez ostale bogate meščanske opreme (preproge, umetniške slike itd.) ne ustvarja dejstva, da se tu zbirajo sorodniki bogatega pokojnika.

Sproščen smeh mnogih gledalcev dokazuje, da je bila uprizoritev učinkovita in je dosezala sodoživljanje dvorane z odrom. Z neprekinjeno, dobro izvajano igro so igralci dosezali enotnost dogajanja na odru, stopnjevali njegovo prisotnost in dajali v ozadje pomanjkljivosti, ki so še več ali manj neizbežne.

Zelo uspešni so igralci, ki dosezajo skladnost svojega izraza v maski, mimiki, postavi, kretnjah in govoru. Tak igralec je učinkovit tudi tedaj, ko ne govori, ampak samo gleda, misli in živi v nemi vlogi. Tak gralec ima tudi najmočnejšo vez z občinstvom, saj daje mnogo vtisov ušesom in očem dvorane, ki ne ostajajo brez notranjih, duševnih odmevov. V tem smislu je bil najboljši trgovec Tanasije Dimitrijević (Cvetko Vernik). Njegova maska in postava sta učinkovali tudi, ko je mirno sedel in čakal, a ko je spregovoril, je mnogokratno potrdil prejšnje vtise. Za njim ni zaostajala Sarka (Marica Frece), ki ima že v igri močno izstopajoče mesto. Bila je vedno prva, ki je odkrila egoistične težnje in bojazni katerega ostalih sorodnikov in jim je v tem vedro drugovala, tudi prednjačila. S svojimi nastopi je igro zelo poživljala in je njena sproščenost na koncu že dobivala značaj manire. Medtem ko je Sarka osvajala pozornost gledalcev bolj z gesto in neposredno sproščenostjo, je Gina, Prokova žena (Angela Sadar) podajala celoten duševni lik žene, ki ima tudi bogastvo notranje problematike, ki sili ob vsem izrazu deloma v javnost, deloma pa ostaja njeno stalno breme. V tem okviru so bile tudi njene besede prepričljive, njena igra na lepi višini in pristna.

Vodilno mesto v dogajanju na odru ima sreski načelnik Agaton Arsić (Aleksander Videčnik). Igral je dobro, vendar pogrešamo v vsej njegovi igri globljo vživetost, večje enotnosti govora z mimiko in ostalimi izrazi osebnosti. Tu in tam kaka misel ni dobila tistega izraza, ki ji je v okviru celote namenjen. Ima pa brez dvoma lepe možnosti nadaljnjega razvoja. Kot tip je bil medlejši tudi občinski uradnik Proka Purić (Stane Kos). V igri ni zaostajal za nezaposlenim meščanom Trifunom Spasićem (Alojz Hribernik). Maska Spasića je bila preveč neizrazita in je premalo izražala določen tip človeka. Tudi Mića Stanimirović (Dušan Lukša) ni bil dovolj izrazit v maski in premalo tudi v nastopu. Premalo je dal besedam doživetosti in osebne prizadetosti. Njegovi odnosi do Danice so bili preveč formalni, zgolj konvencionalni, čeravno tudi čaršijski ljubimec običajno obvlada tehniko osvajanja v za dekle prepričljivih oblikah. Ker tudi Danica (Vikica Vajdetič) še ni vajena odra, saj se je prvič poskušala na njem, niso njeni prizori dali vsemu dejanju tistega moralnega nasprotja in ravnovesja pohlepu ostalih, kot to avtor predvideva.

Advokat dr. Petrović (Ivo Ramšak) je v iskanju svojega izraza deloma uspel, deloma pa je ostal tu in tam kak tekst psihološko neizrabljen, igralsko premalo dojet in ponovno podan. Ima pa k temu lepe možnosti in pogoje. Simka (Janja Škorjanc) in Vida (Marija Novak) sta se v družbo ostalih zelo dobro vključili in kot dva tipa čaršijskih žena prav prijetno zadovoljevali.

V tej uprizoritvi smo videli na odru stare in nove igralce LO. Prvi imajo že dokaj izkustev v nastopanju, drugi se na odru igralsko še preizkušajo, znajdevajo in ob tem razvijajo sposobnosti igranja. Nemogoče je, da bi novi igralci že ob svojih prvih nastopih v igralski spretnosti dosezali stopnje izkušenih igralcev. Prvemu uspehu tov. Vikice Vajdetič, Dušana Lukša in drugih bodo sledili ostali v njihovo vedno večjo zadovoljstvo in zadovoljstvo mnogih gledalcev. S to uprizoritvijo je LO dovolj poudaril svojo vzgojno vlogo, ki jo vrši z razvijanjem novih igralcev in širjenjem zanimanja za dobre ljudske igre.

Slabo kurjena dvorana tokrat še ni preveč motila gledalcev. Pozimi bi bil ta nedostatek večji in bo gotovo odpravljen.

Režiserju Tonetu Zorku je uspelo ponovno poživiti delo Ljudskega odra, mu ohraniti dovolj zvestih starih igralcev, pridobiti nove ter novi igralski kolektiv dovesti do prvega vidnejšega uspeha. Z igro bo LO gostoval v Kozjem in v Socki. Isti elan, voljo in skladnost želimo igralskemu kolektivu LO tudi pri bodočih uprizoritvah, saj bodo te najbolje utemeljevale njegovo potrebnost in pomembnost.

Šiv.

Celjsko Mestno gledališče pripravlja

svojim obiskovalcem za prihodnje dni kar dve presenečenji: slovensko krstno uprizoritev enega od najbolj uspelih modernih dram srbske književnosti — Kulundžičevih SLEPCEV — in gostovanje ljubljanske OPERE in ljubljanskega BALETA.

V proslavo državnega praznika bo v nedeljo, 29. novembra popoldne ob 15 uprizorjen znani veliki balet F. Lhotke ter Pie in Pina Mlakarja VRAG NA VASI. Koreografa in režiserja baleta sta Pia in Pino *Mlakar*, dirigent Bogo *Leskovic*, scenograf pa inž. arh. E. *Franz*. Vraga pleše Stane *Polik*, njegovo ženo Breda *Šmidova*, Jelo pa Tatjana *Remškarjeva*.

Istega dne ob 20 zvečer bo izvedena Foersterjeva opera GORENJSKI SLAVČEK v režiji prof. Osipa *Šesta* in scenski opremi akademskih slikarjev M. *Gasparija* in M. *Pliberška*. Dirigiral bo Rado *Simoniti*. Študenta Franja bo pel kot gost *Rudolf Francl*, Minko Vilma *Bukovčeva*, župana pa Ladko *Korošec*.

Obe predstavi bosta *izven* abonmaja. Ker sta organizirani v proslavo Dneva republike, ne bodo vstopnice v prodaji pri redni gledališki blagajni, marveč je prodajo prevzel Mestni odbor SZDL Celje.

Tri dni za tem, v sredo, dne 2. decembra pa bo v gledališču premiera in obenem slovenska krstna predstava sodobne drame J. Kulundžića SLEPCI v režiji Balbine *Battelino-Baranovićeve*, v scenski opremi akademskega slikarja Milana *Butine* in v kostumski opremi Maje *Jarčeve*. Delo zajema snov iz sodobnega življenja in prikazuje usodo povratnika, to je človeka, ki se je iz emigracije vrnil v domovino in na razvalinah svoje preteklosti začne graditi novo življenje. Delo je pisano izredno napeto in odrsko učinkovito in odkar je doživelo lani pod konec krstno uprizoritev, se vrste uspehi po jugoslovanskih gledališčih. Izšlo je v knjigi, ki je bila v nekaj mesecih razprodana, kar je za naš knjižni trg naravnost presenetljiva redkost. Trenutno študira dramo preko dvajset jugoslovanskih gledališč, prevedena pa je tudi že v več jezikov.

Celjsko gledališče jo uprizarja v slovenskem jeziku in je bila posebej zanj tudi prevedena. Prevedla jo je prof. Ruša *Mahkota*.

Razpored predstav je kot običajno: prvih pet predstav za abonmaje, pri katerih pa je v prodaji še nekaj prostih vstopnic.

L. F.

V okraju Šoštanj uvajajo obvezno nadaljevalno šolo kmečke mladine

Zadnja leta so se vršili po večjih krajih našega okraja tečaji za kmečko mladino. Ker pa to delo ni bilo organizacijsko povezano, zato se je Svet za prosveto in kulturo s sodelovanjem OZZ odločil, da to šolstvo tudi organizacijsko utrdi.

O tem so oni učitelji, ki imajo s tem šolstvom večletne izkušnje, razpravljali na dveh sestankih in to skupno s kmetijskimi strokovnjaki. Ker tudi prebivalstvo samo želi, da bi bile kmetijsko gospodarske šole stalna ustanova in pouk za kmečko mladino obvezen, zato je bil stavljen predlog, da izda okrajna skupščina odlok o obveznem šolanju. Na zadnji okrajni skupščini so o tem že razpravljali in tako izgleda, da bo odlok že prihodnje dni sprejet in seveda s tem tudi stopil v veljavo.

Predvideno je, da se bodo te šole ustanovile v Velenju, Šoštanju, Šmartnem ob Paki, Mozirju, Gorici ob Dreti, Rečici ob Savinji, Ljubnem in Gornjem gradu. Drugod, kjer pa še niso podani potrebni pogoji, pa se bodo v zimski dobi vršili kmetijski tečaji. Obvezno šolanje bo veljalo za 17- in 18-letno kmečko mladino. Pouk bo trajal dve leti, seveda samo v zimskem času.

V teh šolah se bodo poučevali splošni predmeti, tako slovenščina, računstvo, prirodoznanstvo, ekonomika FLRJ, zdravstvo in moralna vzgoja. Te predmete bodo poučevali učitelji osnovnih šol, medtem pa bodo poljedelstvo, travništvo-pašništvo, sadjarstvo, vrtnarstvo, gozdarstvo, hmeljarstvo, živinorejo, živinozdravstvo ter zaščito rastlin poučevali kmetijski strokovnjaki sami.

Pouk se bo vršil dvakrat tedensko, in to popoldne po 5 ur. Veliko vprašanje je, če bodo mogli poučevati na vseh šolah strokovnjaki, katerih itak primanjkuje. Ali ne bodo z delom le preobloženi? Res je, da bodo nekaj strokovnih predmetov lahko prevzeli tudi nekateri učitelji osnovnih šol, vendar je teh malo, pa še kar jih je, so skoraj vsi prekomerno zaposleni. Zato bi bilo nujno želeti, da se nudi mlajšim močem več kmetijskega znanja. Ali bi se ne moglo uvesti v učni načrt naših učiteljišč tudi kmetijstvo? Naše ljudstvo to želi in če je ta želja spontana, in to je, se naj sedaj, ko naše šolstvo pričakuje temeljite reforme, na to ne pozabi. Našemu učiteljiščniku nudimo vse mogoče, toda to, kar on potem na podeželju v resnici nujno rabi, na to smo pozabili. Vsa naša dobra volja, ves naš 10-letni perspektivni plan nam ne bo prinašal onega, kar bi lahko, če ne bomo imeli ljudi, odnosno premalo takih ljudi, ki bi imeli sposobnosti in tudi voljo, vse to tudi v pravi luči ljudem prikazati. Še je čas, da krenemo tudi v tem pogledu na boljša pota v dobrobit vsej naši ljudski skupnosti.

Lep uspeh Celjana na umetniškem polju

Opera v Osjeku je nedavno angažirala mladega opernega pevca baritonista Frana Leskovška, ki ga Celjani gotovo zelo dobro poznajo. Fran Leskovšek je študiral petje na glasbeni akademiji v Ljubljani, kjer je tudi diplomiral. Študiral je pri profesorju Franu Navigin Šiprenja, ki je eden najbolj poznanih basistov in koncertnih interpretov. Fran Leskovšek je pel že tudi v Ljubljanski operi v okviru nastopov operne šole, bil je stalen član Radia Ljubljana in medtem tudi gost Radio Celovca.

Vsem cenjenim odjemalcem čestita ob Prazniku 29. novembra

Mlinsko podjetje Celje

ki predeluje vse vrste žitaric in prodaja kvalitetno vse vrste mlevskih izdelkov v svojih obratih: Medlog, Vrbje, Konjice, Šempeter, Sevnica in Zagorje

TRGOVSKO PODJETJE
na debelo in na drobno
Kristalija
CELJE
želi vsem delovnim kolektivom veliko uspehov v proizvodnji.
Vsem delovnim ljudem Celja in okolice
čestita
K PRAZNIKU REPUBLIKE!

Delovni kolektiv
TOVARNE USNJA
Šoštanj
iskreno čestita vsemu delovnemu ljudstvu naše domovine praznik 29. november s pozivom: Čuvajmo pridobitve naših narodov!

RESTAVRACIJA
BELI VOL
CELJE, STANETOVA
čestita cenjenim gostom in vsemu delovnemu ljudstvu Celja in okolice
K DNEVU REPUBLIKE!

TRGOVSKO PODJETJE
„Manufaktura“
CELJE, TRG V. KONGRESA
»PRI HMELJARJU«
čestita svojim odjemalcem
in vsem delovnim ljudem
K DNEVU REPUBLIKE

Gorske poti - sestavni del turizma

Letos je znanstveno glasilo slovenskih geografov prineslo Tavčarjevo razpravo o zgodovini potov v slovenskih gorah. Razprava je osvetlila naprave, ki na prvi videz služijo samo redkim plastem gornikov, pastirjev, lovcev in planincev pohlevnejše sorte, v resnici pa so po svojem izvoru pa tudi po današnjem namenu izrazito ekonomsko turistične narave. Slovenski planinci so v dobi 60 let, prepredli naš gorski svet s tako gosto mrežo markiranih, zavarovanih in dobro nadelanih potov, da se lahko merijo s sosednjimi italijanskimi in avstrijskimi, lahko pa rečemo, da jih večji del prekašajo, kajti v tujini na vzdrževanje potov ne gledajo tako natanko, ker si spričo daljšega razvoja turizma mnogo gorjancev in alpinistov z vodništvom služi svoj sezonski kruh. Nastanek naših potov in njih vzdrževanje je torej bolj demokratskega značaja, narejeni in vzdrževani so bili vedno zato, da po njih tudi skromni slovenski srednji sloji prestopajo nevarni prag visokogorskega sveta.

Dobro razvita mreža gorskih potov je pravzaprav podaljšek dobro razvitih komunikacij v dolini in obenem s planinskimi gostišči v sovisnosti z rastjo tehničnih pogojev turizma v predgorju in po dolinah. Ker je tako, nekaj besed o potih, za katere je odgovorno Planinsko društvo Celje.

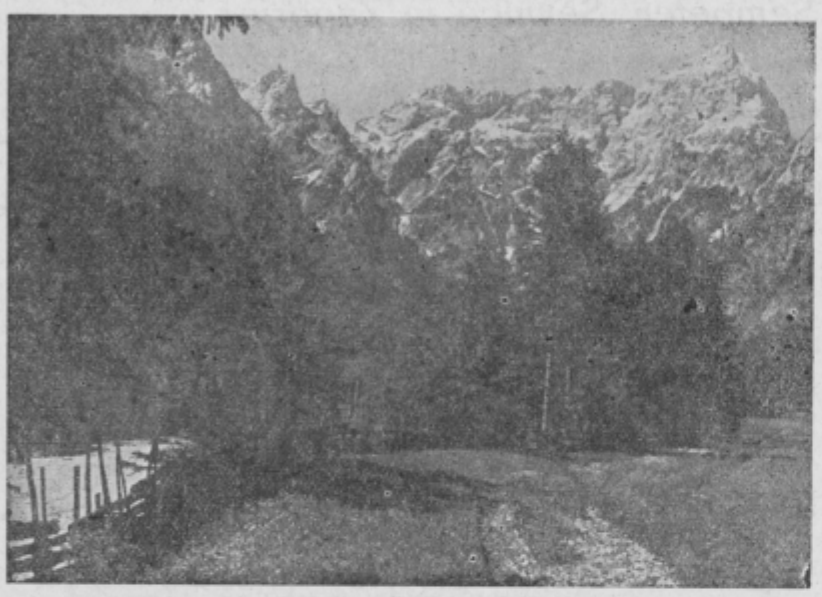

Robanov kot

Postavim, pota, ki drže na Tolst, na Celjsko kočo. Osem let po osvoboditvi se jih pravzaprav nikdo ni dotaknil. Zaradi hudo birokratskega načela, ki se je uveljavilo takoj ob obnovitvi našega planinstva leta 1945 in 1946, da do višine 1000 nad morjem planinci nimajo kaj opraviti, marveč da tu skrbe za weekend — turizem gostinci, je Celjska koča prešla v roke gostinstva in ostala v gostinstvu do decembra l. 1952, ko jo je od MLO dobilo v najem PD Celje. Spričo premnogih obnovitvenih problemov v planinstvu in zaradi težav pri organizaciji markacijskega odseka ni bilo nikogar, ki bi se bil pobrigal za Hudičev graben, za pot preko Pečovnika, za obnovo markacij in kažipotov po vseh drugih potih v najožji celjski okolici. Tujec, ki je prišel v Celje, ni bil z ničemer opozorjen na prelepi Tolst, Grmado, na svetinsko in doblatinsko ravan. Šele letos so bili postavljeni novi kažipoti, ki so v zadnjih dveh letih karakteristični za celjsko planinsko območje, za kar gre zasluga pridnim markacistom, ki se skoraj vsi rekrutirajo iz planinske skupine Tov. emajlirane posode pod vodstvom tov. Keguja. To pa je šele začetek obnove. Nekdaj zavarovano pot skozi Hudičev graben je treba spet opremiti s klini, skobami in varovalno žico na vseh plezalskih detajlih. Obenem pa je treba grapo zaščititi, da bi se vsako leto ne spremenila v drvarsko drčo, v kateri so zavarovalni elementi na milost in nemilost prepuščeni hlodom in krcljem. PD Celje se bo tu moralo končno sporazumeti z Gozdno upravo. Pot je za celjski turizem velikega pomena, ker omogoča ne predolg, krožni sprehod po pobočjih Tolsta. Isto velja za pot mimo kamnoloma v Pečovniku, ki naj bi zavila v vodnato grapo vzhodno od kamnoloma. Tudi ta pot, čeprav doslej bolj malo hojena, je pomembna, ker je najbližji pristop na Grmado in omogoča krožni sprehod okoli nje. Tako prva kakor druga in še druge pogrešajo kažipotov in markacij.

Na področju Golt so markacije obnovljene, pač pa so propadli še tisti kažipoti, ki so po osvoboditvi izpred vojne ostali, in to na odcepih proti Šoštanju pri Gostečniku, v Šmihelu, v Belih Vodah, na Kalu. Manjka kažipotov za Ljubno mimo Bele peči, na Muravah, na križpotju v Gosteškem lazu in na Starih Stanih, manjkajo kažipoti za sestop v Rečico, za pot preko Verbučevega laza in Boskovca. Vse to bo treba še narediti.

Transverzalna pot od Golt do Raduhe je dobro obnovljena, le s kažipoti v Mrčišu ni vse v redu, v savinjsko in mežiško stran. Sestopi z Raduhe preko Tolstovršnika in Klobaše so lepo markirani, manjka pa vrsta kažipotov. Dobro bi bilo markirati prečno pot od požganega Osojnika oziroma obnovljenega Robnika do Macesnika ter tako povezati markirane poti v raduškem svetu z olševskim.

Na Dleskovški planoti, za Savinjskimi Alpami poleg Kalcev najbolj značilni, je popolnoma opuščena pot skozi Dol. Obnoviti je treba markacije od Stogleja pri cesti do Velikega vrha in seveda kažipote, ki jih tudi izurjeni gornik v tem težkem preglednem svetu rabi. Prav tako je za zimo in poletje hvaležna pot preko Ravn na Vodole ali nad Vodolami. Na najbolj hojeni poti preko Kladja in Planice manjkajo orientacijske table nad Kladnikom, v Planici, kjer se pot cepi, dalje kažipot na Podvežak, do katerega drži tudi silno slabo zaznamovana pot. Isto velja za prečno zvezo med Podvežakom in Vodolami. Na Podvežaku manjka kažipot na Desko, slabo pa je nadelana tudi pot mimo Vodotočnika, da ne govorim o poti iz Šibja na Presedljaj.

V območju Planjave in Ojstrice so pota in markacije v redu. Obnoviti je treba le staro pot skozi Grlo, kamor planinci sploh ne stopijo več. Pa je vredna, da se obnovi zaradi Pavelnovega kogla, Vrtcev podnožja Babe in zaradi posebnosti tega strmega in z visoko muravo zaraslega grla. Idejo o zavarovanju pastirske poti iz Škrbine preko Krofičke in Ut na Strelovec je letos prevzelo PD Solčava, vendar ideje še ni moglo realizirati. Pot bo zračna pa ne nevarna in zares edinstvena z istočasnim razgledom na Robanov kot in Logarsko dolino, tehnično pa jo bo treba zavarovati le v dolžini kakih 30 m nad Škrbino. »Rezervata«, ki ga od l. 1949 ščiti Zavod za čuvanje prirodnih znamenitosti in PD Celje, bi ta pot ne prizadela, pač pa bi z njo pridobili transverzalo od Solčave do Kokre oziroma Jezerskega, ki bi potekala po grebenih in vrhovih. Od Icmanika do Strelovca je namreč pot že narejena in markirana. Zaradi zaščite prirodne prvobitnosti pa bi bilo treba dobro premisliti, ali naj se markira lovska steza, ki drži ob ozebniku na Škrbino in se tam združi s Kopinškovo potjo. Prav bi že bilo, da bi bil pristop in sestop na Kopinškovo možen tudi z Robanovega kota, toda mimo zakonite zaščite ne smemo brez temeljitega premisleka in nekega postopka. Tudi Kopinškovo pot bo treba popraviti.

V Matkovem kotu se poti niso popravljale od leta 1938. Nove markacije se ne drže tradicionalnih pravil, narejene so pa le deloma. Že pred vojno precej zapuščeno in opuščeno pot od Škafa po sev. vzh. rebru Mrzle gore mimo Latvice na vrh bi bilo treba temeljito obnoviti.

Na starodavnem prelazu iz Štajerske na Koroško, na Savinjskem sedlu ali kakor pravijo ljudje Prestreljarišču (Badjura se vnema za Prestajališče ali pa Vrh Mrzlega dola) je stara pot potekala kakih 150 m po avstrijskem ozemlju. Na tem odseku so se še po vojni v Avstriji nekateri oglašali, da meja ni natančno določena — hoteli so jo seveda pomakniti še bolj na našo stran. Da se obnovi imenitni prehod iz Mrzlega dola preko Žrela na Ravni pri Češki koči, je letos PD Celje zgradilo novo plezalno pot, ki se pod Vrhom kakih 200 m odcepi od stare poti in v petih ključih doseže steno zap. grebena Križa in se večji del zavarovana z žico, skobami in klini v dolžini okrog 800 m povzpne na vrh grebena in po njem po naši strani na staro pot na Vodinah. S to potjo, ki je izven 100 m obmejnega pasu, je PD Celje približalo Okrešelj Gorenjcem, omogočilo Ljubljančanom najbližjo zvezo z Jezerskim in lepo zaokrožilo celo vrsto lepih tur v Savinjcih. Seveda taka pot stane blizu 150.000 dinarjev. Delala sta jo dva izkušena hribovca, nekdanja oskrbnika na Vel. planini in Kamniški Bistrici.

Morda bo kdo rekel: Saj je že tako preveč potov po gorah in preveč ljudi na njih. Obisk v gorah raje zavirajmo, kakor pa pospešujemo! Ni tu mesto, da bi se o tem pogovorili. V Italiji sem pred vojno opazil, da so vsa pota po gorah brez kažipotov, da bi brez njih pota ohranila večji mik. Vendar tega niso delali iz navdušenja do čistega planinstva, marveč iz vojaških razlogov. Pota so imeli označena s številkami, ki so se ujemale s številkami na zemljevidih.

Posebno nalogo predstavljajo zimske markacije, ki jih imamo na celjskem območju komaj dvoje: iz Presedljaja na Korošico in iz Inkreta nad Vodolami istotam. Te bi bilo dobro zgostiti in utrditi s cementom, namesto lesenih prekel pa postaviti jeklene drogove, kakor so to že naredili v triglavskem pogorju vsaj deloma na tisti imenitni visokogorski smuški turi iz Bohinja preko Hribaric in Rži v Zg. Krmo in Mojstrano.

Vzdrževanja planinskih potov se bo treba torej lotiti še z večjo odgovornostjo. Planinsko društvo je pravzaprav odgovorno za varnost planincev. Če poti ne zapre oz. prepove, pa ni v celoti pregledana in popravljena, potem nosi del krivde ob morebitni nesreči. Kljub velikim materialnim izdatkom za dosedanje obnavljanje markacij in potov, za popravilo klasične poti skozi Turski žleb, skozi Sukalnik (ki spada pod PD Kamnik, pa jo je letos popravilo PD Celje), iz Robanovega kota na Molčko peč, od Palnika na Logarsko peč oz. Icmanikovo planino, kljub izdatkom za novo pot preko Križa, stoji markacijski odsek PD Celje pred celo vrsto pomembnih, težkih, a tudi lepih nalog, ki so vse v najožji zvezi z razvojem planinstva in posredno turizma. Dela je veliko, delavcev pa bolj malo. Upajmo pa, da gremo tudi v tem pogledu lepšim časom nasproti. Naj nam bodo pri tem za zgled nekdanji rodovi planincev, ki so nam zgradili vrsto lepih, drznih in razglednih potov. T. O.

ŽIVEL 29. NOVEMBER — DAN ROJSTVA NAŠE SOCIALISTIČNE REPUBLIKE,

kliče kolektiv

OKRAJNE EKONOMIJE V RIMSKIH TOPLICAH

Ob tem pomembnem prazniku smo zbrani še z večjo pripravljenostjo, da damo socialistični državi vse, kar zmorejo naše roke in misli.

TRGOVSKO PODJETJE

„VESNA"

CELJE, CANKARJEVA 2

Telefon št. 26-50

s svojimi poslovalnicami:

Galanterija, Cankarjeva 2
Parfumerija, Trg V. kongresa 11
Drogerija, Prešernova 4
Kozmetika, Ključavničarska 1

čestita svojim odjemalcem in vsemu delovnemu ljudstvu

k Dnevu republike

Veletrgovina z vinom, žganjem, likerji, pivom in mineralnimi vodami

»Celeia«

CELJE, LEVSTIKOVA 6

čestita svojim odjemalcem

in vsemu delovnemu ljudstvu

K DNEVU REPUBLIKE

Splošna kmetijska zadruga Laško

Z VSEMI SVOJIMI ODSEKI

čestita

K 29. NOVEMBRU — PRAZNIKU REPUBLIKE

vsem svojim članom, vsem kmetijskim zadrugam in vsem delovnim ljudem širom okraja.

Trdno smo prepričani, da edino v socialistični Jugoslaviji najde lahko delovni kmet vsa zagotovila za uspešen razvoj kmetijstva in blagostanja na vasi!

Plezalna šola tudi v Celju

Celjska alpinistika ali kakor se je temu nekaj časa reklo, strma ali vrhunska alpinistika se dolgo ni mogla primerjati s plezalskimi navezami iz Ljubljane, Jesenic ali celo iz Maribora. Celjske planinske naveze so naredile nekaj smeri v sev.-vzh. steni Ojstrice, podale so se tudi na lažje ture v inozemstvo, v Avstrijo, Italijo in Švico, niso pa se spuščale v težave IV. ali V. stopnje ali celo VI. stopnje, razen, če štejemo k celjski alpinistiki tudi Herleta in Vršnika iz Solčave oz. Luč. V začetku vojne je ta naveza spoznala nivo avstrijske plezarije in sledile so izredno težavne smeri v Ojstrici, Velikem vrhu in v Raduhi. Potem je plezalsko delovanje zaradi okupacije prenehalo.

Po osvoboditvi prvi dve leti ni bilo nič. Stara plezalska družba se je angažirala na najrazličnejših mestih. PD Celje ni imelo niti reševalnega moštva niti mladih alpinistov. Šele l. 1947 se je zbrala majhna družba mladih ljudi, ki jim uhojena pota niso bila všeč, sledil je tečaj na Jermanovih Vratih in na njem prva žrtev Koštomaj. L. 1948 je sledil drugi tečaj, v katerem je bil že Debeljak in z njim še nekateri drugi, ki so ostali alpinizmu bolj ali manj zvesti do danes. V naslednjih treh letih se je alpinistični odsek številčno in tudi kvalitetno dvignil: preudarno Kokošinekovo vodstvo, Debeljakov talent in njegovi uspehi, rekviziti po skrajno nizki ceni in brezplačni tečaji so odsek kmalu dvignili na eno od najboljših mest v republiki. Sledila je nova žrtev tečaja — Lukman, sledili pa tudi posegi v inozemstvo (Gesäuse), zastopstvo na Magliču in končno Kokošinekova nesreča v skalaški smeri v Triglavski steni.

V tem času so v vseh boljših odsekih ugotovili hudo krizo: zmanjkalo je kar na lepem vsebine za sestanke, zmanjkalo je primernih ciljev, s cilji pa so pešale tudi moči, število članov odseka je padlo in se konec koncev v Celju od 35 znižalo na 6; od nikoder pa nobenega naraščaja. To poslednje dejstvo je krizo do konca izpričalo in terjalo od zvestih alpinistov in vodstva PD Celje že v l. 1952 poskuse, da bi se stanje popravilo. Položaj ni prav nič lepši, čeprav je ravno v l. 1953 prišlo do vzponov svetovne vrednosti. (V Celju Debeljak, v Ljubljani Kočevar, Levstek, Šara, Kilar, Fajdigova), do vzponov, ki pomenijo legitimacijo za vstop med plezalsko elito starejših alpinističnih narodov. V slovenskih alpinističnih odsekih manjka novih moči, manjka pa tudi »srednjega« kadra, ki bi kljub vrhunskim uspehom plezalcev višjega nivoja še hotel plezati in voditi mlajše v skromne klasične smeri III., IV. in morda V. stopnje. Če bomo pustili, da bi se razmere tako razvijale naprej, bomo lahko ugotovili, da žro naše planinstvo iste napake, kakor smo jih ugotavljali pred vojno: iz odsekov nastajajo družbice in omizja, namesto pravega tovarištva nastopi neke vrste klika, namesto zdravega čuta za čast in ime pa nebrzdano slavohlepje in nevoščljivost.

Zato se je PD Celje odločilo, da po dveh letih, odkar ta nič kaj razveseljivi razvoj ugotavlja, alpinistični odsek podpre in razširi. Kako? Ne samo s prirejanjem plezalnih tečajev, marveč z organizacijo tečajev, na katerih bi se usposobili zreli, fizično sposobni ljudje za voditelje mladinskih odsekov, s prirejanjem mladinskih taborov s postopnim »učnim« načrtom, z nabavljanjem in izposojanjem skupne opreme (vrvi, šotorov, spalnih vreč, klinov, vponk itd.), z denarnim podpiranjem kvalitetnih navez, z vodniškimi tečaji, z zalaganjem tehničnih posnetkov in z intenzivnejšo propagando v dnevnem in periodičnem tisku.

Kot prvi ukrep za poživitev dela v celjskem AO naj velja uvedba *samostojne plezalne šole*, kakršno imajo vsa mesta, ki hočejo kaj veljati v alpinizmu, ne samo večja, kakor Berlin, Pariz, Haag, London, Dunaj (znameniti Peilstein), Marseille, Grenoble, marveč tudi manjša avstrijska in italijanska mesta. Alpinizem je danes na taki stopnji, da si brez stanovitnega urjenja v tehničnih manevrih ne moremo misliti dobrega plezalca, trening pa je potreben tudi za pridobitev osnovnega plezalskega sloga, ki omogoča plezanje lažjih smeri na ekonomičen pa tudi na za oko prijeten način. Plezalna šola bo imela tudi teoretični pouk v zgodovini alpinizma, andinizma in himalaizma, v orientaciji, krokiranju, planinstvu, planinski zgodovini, gorski folklori i. dr. Absolventi plezalne šole bodo v januarju povabljeni na enotedenski brezplačni alpinistični tečaj, ki bo verjetno na Korošici ali v Julijskih Alpah.

V Sloveniji bo to tretja plezalna šola. V Ljubljani so jo ustanovili pred dvema letoma in uspehi niso izostali. Ljubljanski AO se je v kratkem času popravil, medtem ko kriza drugod še traja. Drugo plezalno šolo imajo že tretje leto zasavski alpinisti, ki se pod Čanzkovim vodstvom tudi prištevajo med boljše.

Plezalno šolo bo vodil *Ciril Debeljak*, ki je s tem obenem prevzel tudi vodstvo odseka.

Še besedo o tveganju pri tem najimenitnejšem športu 20. stoletja kakor ga imenujejo največji alpinisti in planinski teoretiki! Brez tveganja bi ne bilo napredka pravzaprav na nobenem delovnem področju, pa tudi v športu, ki je po svojem izvoru in še danes deloma po svojem namenu povezan z raziskovanjem neznanega gorskega sveta, je tako tveganje samo ob sebi umevno. Vendar je plezalska tehnika toliko napredovala, da je tveganje človeka, ki čuti v sebi duševno in telesno moč za ta šport, že zelo majhno, v lažjih smereh ga pa ob normalnem vremenu skoraj ni več. V neurju, snežni vihri, v nenadnih vremenskih preobratih, ki so v stenah pogosti, posebno v nekaterih stenah, pa je mnogo odvisno od telesne spretnosti, vzdržljivosti in odpornosti alpinista. Prav zato je potrebno, da tisti, ki hočejo imeti največ od gora, to je alpinisti, izrabijo priložnost in se v plezalni šoli v objektivno idealnih razmerah nauče in izurijo v tistem, kar jim bo v težjih prav prišlo. T. O.

Plezalna šola v Celju se začne s 7. decembrom 1953. Prijavite se v pisarni PD Celje, Stanetova ul. Čas in kraj bo objavljen v izložbenem oknu pisarne 5. decembra 1953. Obenem se prijavite tudi za začetniški zimsko alpinistični tečaj. Prijavnina za tečaj 200 din. K prijavi priložite seznam tur, ki ste jih že izvršili (vrh in zavarovana pot) in svoj življenjepis. V šolo se sprejemajo moški in ženske od 15. l. starosti dalje.

PD Celje

Kolektiv

CELJSKE TISKARNE

ČESTITA SVOJIM ODJEMALCEM IN VSEM DELOVNIM LJUDEM NAŠE DOMOVINE K DNEVU REPUBLIKE, ŽELEČ VSEM NOVIH ZMAG V IZGRADNJI NAŠE SOCIALISTIČNE DOMOVINE!

CELJE

DELOVNI KOLEKTIV TOVARNE

JUTEKS

ŽALEC

čestita vsem kolektivom, vsem delovnim ljudem in vsem borcem za našo osvoboditev k Prazniku republike

Naši vojski na straži naše neodvisnosti in pri obrambi naših nacionalnih interesov pa pošilja borbene pozdrave!

LESNO INDUSTRIJSKO PODJETJE „SAVINJA“ CELJE

z vsemi svojimi obrati, čestita svojim strankam, vsem delovnim ljudem, vsem borcem NOB in aktivistom k 29. novembru — Dnevu republike. — Kot doslej, bomo tudi v bodoče zastavili vse svoje sile za procvit naše socialistične domovine, za njeno neodvisnost in če bo treba bomo tudi odločno branili njene interese in nedotakljivost naših socialističnih meja!

Trgovsko podjetje

„Potrošnik“

Celje

s svojimi poslovalnicami čestita vsem svojim strankam k Dnevu republike 29. novembru!

DELOVNI KOLEKTIV

TOVARNE PERILA

IN VOLNENE KONFEKCIJE

TOPER CELJE ZAŠČ. ZNAK

čestita vsem delovnim kolektivom in vsemu delovnemu ljudstvu ter vsem svojim odjemalcem k Dnevu republike

Vetnarska šola

V MEDLOGU - CELJE

ČESTITA DELOVNEMU LJUDSTVU K DNEVU REPUBLIKE

TEKSTILNA TOVARNA ŠEMPETER

V SAVINJSKI DOLINI

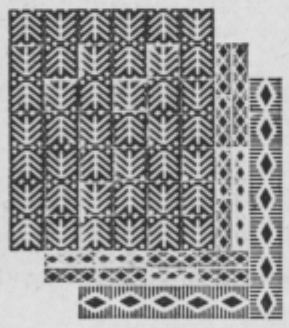

čestita vsem delovnim kolektivom, vsemu našemu delovnemu ljudstvu k Prazniku republike 29. novembru in kliče: Sleherni član socialistične domovine je trdno odločen braniti interese in meje naših narodov

LESNO INDUSTRIJSKO PODJETJE SLOVENSKE KONJICE

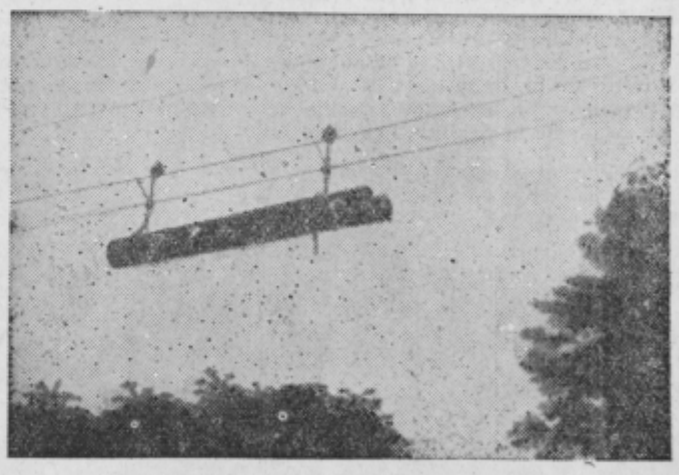

čestita vsem svojim odjemalcem, vsem delovnim ljudem širom naše države k Prazniku republike — 29. NOVEMBRU! Čuvali bomo pridobitve ljudske revolucije in se trudili za procvit blagostanja naših narodov! ✱ ŽIVEL 29. NOVEMBER! ✱ ŽIVEL TRST IN SLOVENSKO PRIMORJE!

Vsem delovnim ljudem čestita k

29. novembru

DELOVNI KOLEKTIV

KOLONIALE ŽIVILA CELJE

Deset let napredka v ljudski državi

Odprtih oči po okraju Celje-okolica

Kdor hoče kaj videti, mora odpreti oči. Kdor noče, jih nalašč zapira. Položimo roko odkrito na srce in poglejmo, če v desetih letih, odkar je delovno ljudstvo Jugoslavije prevzelo oblast v svoje roke, ni bil dosežen tolikšen uspeh, kakršnega ni zabeležila v tako kratkem obdobju nobena država na svetu... Poizkusimo enkrat brez številk. Številke same po sebi dostikrat ne povedo toliko, kakor primerjava današnjih dni z daljno in bližnjo preteklostjo. Primerjajmo torej:

V borbi je vzniknila naša ljudska država

Etnografske ekipe so morale pohiteti...

Rahločutni pesnik, z domišljijo, ki je zavita v oblake romantike, je zatarnal: Idila je izginila. — Ce kdo smatra poveznjene in primitivne koče za idilo, če je komu idila upognjen hrbet za plugom, potem ima prav. Takšna idila res izginja. Prišel je čas, ko se poslednjikrat srečata dva simbola življenja na vasi. Lesen plug z etnografsko ekipo v muzej in traktor, ki je zapeljal med njive. Le vprašajte, koliko ljudi se še spominja na čase, ko so v zimskih večerih svetili s trskami? Med starimi jih ne boste malo našli. Danes elektrika na vasi ni več novost, petrolejke nad hrastovimi mizami so sem in tja samo podpihovalke podvojene želje za svetlo lučjo iz žic... Popnite se enkrat na kako vzpetino nekje na Kozjanskem. Daljnovodni drogovi sekajo travnike in njive in navzkriž prepletajo deželo. Še leto, morda nekaj več, pa si bodo etnografi lahko nabrali kar cel arzenal petrolejk, »šturmlamp« in podobnih spominčkov preteklosti.

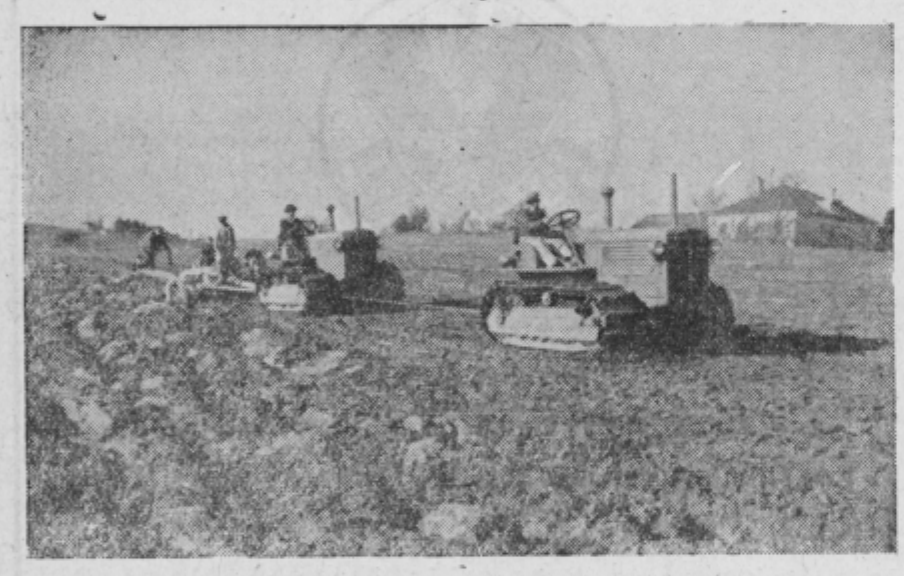

Nad 70% zadružnih organizacij v okraju obdeluje zemljo s traktorji

Stari oče tri križe — vnuk z gimnazijo po poljih...

Razvoj je tako nagel, da ga dostikrat naši ljudje niti ne razumejo in ne morejo doumeti. Še ni dolgo, ko je stari oče, takrat gospodar, danes za zapečkom, s tresočo roko podpisoval svoj pristanek s tremi križi. Njegov vnuk pa, ki bo jutri gospodaril, hodi v gimnazijo. Ko bo prevzel posestvo, bo znal kaj več kot koruzo peči...

V stari Jugoslaviji je bila gimnazija samo v Celju, danes so nižje gimnazije po vseh večjih krajih. V zimskih večerih se fantje in dekleta urijo v praktičnih spretnostih kmetijstva.... Ko je pred leti zadela kmetovalce nesreča, ko je njihovo drevje, njihovo trsje napadalo nešteto škodljivcev, so bili le-ti sami. Nihče jim ni priskočil na pomoč, sami pa se niso vedeli kako braniti. Danes država daje težke vsote za zatiranje škodljivcev mrčesa in insektov. Danes prihajajo celo na dom, daj, pridi, poslušaj kako se otreseš te ali one nadloge. Večina sprejema nasvete, so pa tudi trdovratni vmes.

Ta dekleta so se na kmečko-gospodinjskem tečaju veliko naučila

Kdo se je oziral na kmeta v nesreči?

Nesreča nikoli ne počiva. Toča, mraz, povodenj, suša... Včasih so učili gospodje iz farovžov, da so to šibe božje in da je edino z molitvami mogoče preprečiti jih. Danes so ljudje postali pametnejši. Spoznali so, da je v slogi moč. Tam, kjer je suša zažigala pridelke napeljujejo vodo. Tam, kjer je voda poplavljala, jo krotijo med neporušljive bregove. Če mraz ožge, je v kreditnih odsekih Kmetijskih zadrug ostal denar od dobre letine prejšnjih let. Človek je bil doslej samoten. Samoten zato, ker je siromak vedno sam. Ljudje pa se vse bolj oprijemljejo zadružne miselnosti. V skupnosti je rešitev. Ni tolikšne nesreče, ki bi lahko posameznika zadela, da bi mu skupnost ne mogla odpomoči, seveda po načelu: Kolikor ti skupnosti, toliko skupnost tebi.

Kmetje so z zgraditvijo zadružnih domov postavili gospodarsko kulturna žarišča na vasi

Ne kakor usoda — temveč kakor človek hoče...

Ljudje so se besede »kakor je namenjeno« oprijeli kot muslimani svojega »izmeta«. Tudi pri tej stvari so si ljudje sčasoma in s pomočjo prepričevanja ljudske oblasti znali spremeniti mišljenje. Ni je stvari, ki bi rastla izključno tako, kakor sama hoče. Vsaka stvar se pokori volji človekovi, seveda če človek ume. Človek jablano prisili, da zraste in rodi pri tleh, ali pa se vspne v višino. Človek lahko z umetnimi pripomočki prisili zemljo, da bo rodila, pa če se je še tako upirala. Da celo vreme, hudourne oblake, je začel človek preganjati. Industrija v naši državi se razvija s pospešenim tempom. Kmečkemu človeku prihaja na pomoč iz leta v leto več strojev, knjig in drugih pripomočkov. Bližajo se časi, ko bo vsak kmet obdeloval svojo zemljo bolj z razumom kot s pretirano muko in pretrdim delom. V novo urejenih drevesnicah rastejo mlada, zdrava in žlahtna drevesa. V matičnjakih odporna in rodovitno trsje. Skoraj vsak kraj se že lahko pohvali z vrsto plemenske živine. Nenačrtnost na podeželju jemlje slovo. In prav je tako. Nič ne pomagajo romantičnemu pesniku solze po idili. Tista idila je zaostalost, nazadnjaštvo in nepotreben znoj.

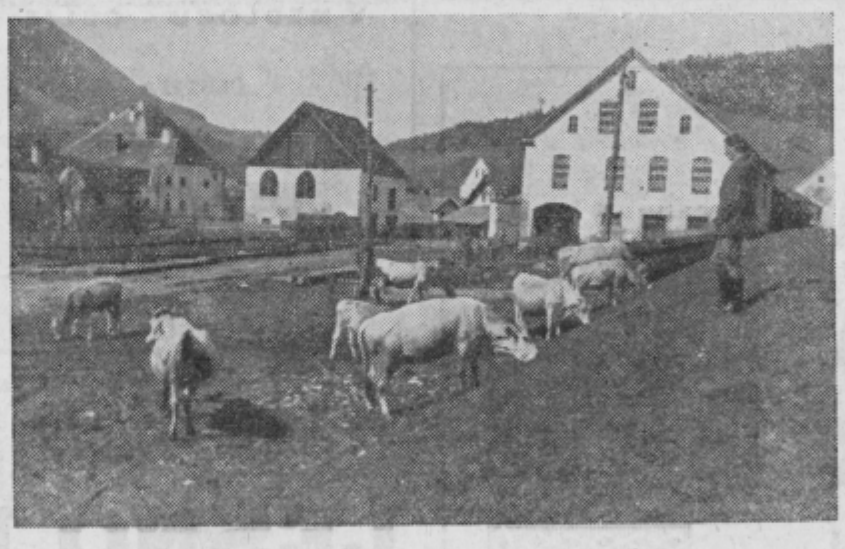

Povsod v okraju naletimo na lepo plemensko živino

Iz nič ni nič — brez žrtev ni sadov...

Samo svetopisemske zgodbe govorijo o stvarstvu iz nič. V resnici človek ni še nikoli videl, da bi bilo brez česa kaj. Če danes vlagamo v izgradnjo, že žrtvujemo za napredek dobršni del svojih prvih uspehov, potem je to bogato naložen kapital. Slabe izkušnje z ljudmi, ki hočejo zase misliti in skrbeti, pa za to niso sposobni. Skupnost nudi danes kmetijstvu veliko, zato je upravičeno, če ta sredstva po načrtu razporeja. Povsod je treba načrta. Zrno je treba zasejati tam, kjer bo najlepše rodilo. Da smo doslej res edino tako sejali, ne more zanikati nihče, razen če iz nasprotovalnih nagibov tako hoče.

Le pomislite, kako bi bilo, če bi se ljudska oblast obnašala tako do ljudi, kot se obnašajo nekateri posamezniki do skupnosti? Kakšne bi bile ceste, če bi sploh bile. Kako bi se ljudje mogli zdraviti, če ne bi bilo bolnic, ki veliko stanejo. Na sploh, prispodob bi lahko našteli na tisoče.

Že vidim, da brez šetvilk ne bo šlo. Torej pokličem jih na pomoč.

Koliko skupnost kmetijstvu — koliko kmetijstvo skupnosti?

Številke, ki jih bom navedel, nekaterim ne bodo nove. Lani in letos so kmečki proizvajalci v okraju Celje-okolica vplačali 663 milijonov dinarjev davka. Skupnost pa je za potrebe kmetijstva v okraju prispevala 720 milijonov in 280 tisoč din. V tej številki pa niso zapopadene številke, ki jih je kmetijstvo za svoj razvoj dobilo od gospodarskih organizacij, od dobičkov kmetijskih zadrug. V prispevku kmetijstva skupnosti pa so prišteti dolgovi na davkih, ki jih skupnost tudi še ni dobila.

Veliko hitrejši in veliko izdatnejši je procvit industrije in temu podobnega gospodarstva v socialistični domovini. Ce bi hotel navajati vse predmete lahke in težke industrije, ki smo jih v teh desetih letih uspeli proizvesti doma v lastni državi in se osvoboditi odkupa, bi bila tale debela številka časopisa veliko premajhna za podroben opis. Industrija v okraju iz dneva v dan pridobiva na moči in doprinosu v narodnogospodarsko moč. Gospodarski načrt v naši socialistični državi si je postavil za cilj izkoristiti vse, kar nam more nuditi zemlja, pod površino, na njej in nad njo. Vse to pa gotovo ne zaradi ničesar drugega, kot za boljše življenje in dobrobit naših delovnih ljudi. Izkoristili bomo vse. Rude v zemlji, vodne sile, lepote za turizem, preorano zemljo in še vse ostalo. Za tak gigantski preokret v gospodarstvu, za tak nagel napredek pa je treba žrtev, treba je truda, predvsem pa enotnosti in volje.

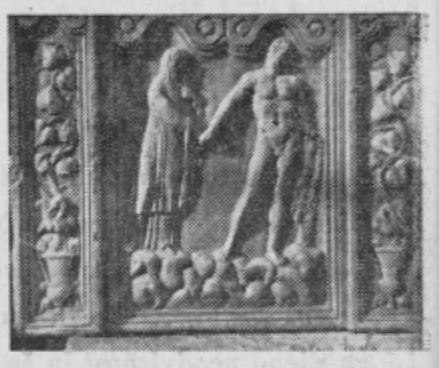

Arheološke najdbe v Šempetru

Edino v naši socialistični državi so bili taki uspehi mogoči

Prepogosto se oziramo na zapad in njihovo razvojno stopnjo. Premalo pa mislimo, koliko časa se oni razvijajo in kakšno dediščino je naše ljudstvo prevzelo od nenarodnih režimov. Ko je bil lani pri nas predsednik mednarodne esperantske organizacije (Anglež) mi je dejal, da v naši državi delamo tako velike korake v napredek, za kakršnega so oni potrebovali desetletja in desetletja. Tako priznanje ni majhna reč. Naš razvoj je zajel tak tempo, da vse strmi, kako se Jugoslavija naglo dviga iz vrste najzaostalejših držav med najnaprednejše. Mnogi narodi v svetu, ki so se šele pred kratkim osvobodili tujega gospodstva se ne učijo pri nas samo političnih idej in ne jemljejo za vzor samo naše borbe za neodvisnost, temveč se učijo tudi na naših gospodarskih uspehih.

In čemu je temu tako? To je predvsem zato, ker smo postali gospodarji v svoji državi, ker imamo tako vodstvo, ki je svojim narodom do dna predano in ker smo povezani v sedemnajstmilijonsko armado ljudi, ki jim je socializem postal cilj.

Nov Hmeljarski inštitut v Žalcu

Okrajni ljudski odbor Celje-okolica čestita vsem kolektivom, kmetijskim zadrugam in državljanom okraja k Prazniku republike 29. novembru!

CELJE v luči socialistične REPUBLIKE

Če pogledamo na Celje za nekaj let, ali pa za vrsto let nazaj, bomo videli, da se je naše mesto v tem času v vseh smereh družabnega, družbenega, gospodarskega in političnega razvoja zelo razmahnilo. Vse to je bilo izvršeno v zadnjih letih po osvoboditvi, ko je ljudstvo v naši domovini na osnovi sklepov zgodovinskega zasedanja AVNOJ pred 10. leti, prevzelo oblast v svoje roke. Vsem nam je še živo v spominu kakšno je bilo Celje pred vojno, posebno pa kakšno je bilo takrat, ko so ga osvobodile junaške enote Jugoslovanske armade.

Celje je dolga leta obnavljalo rane, ki mu jih je zadala zadnja svetovna vojna. V mestu skoraj ni bilo četrti ali terena kjer ne bi bilo v ruševinah vsaj nekaj hiš ali celo ulic. Takšno je bilo takrat naše mesto, ko ga je delovno ljudstvo začelo obnavljati in graditi v njem pogoje za lepše življenje in napredek.

Celje je kmalu po osvoboditvi začelo naraščati tudi v pogledu števila prebivalstva. V Celju je nastajala nova industrija. Nekateri manjši obrati iz preteklosti so znatno razširjeni, tako je nastala pomembna Tovarna pohištva, danes velik Lesno industrijski kombinat, razširila se je Tovarna tehtnic, zgrajena je bila nova Tovarna organskih barvil in še vrsta manjših delavnic, ki pa bodo spričo razvoja postale lahko industrijski obrati. Vse to je vplivalo na porast prebivalstva, nove okolnosti pa so omogočile, da so delovni ljudje mesta začeli graditi poleg stanovanj tudi ustanove in druga tovrstna poslopja.

VELIK NAPREDEK CELJA V KULTURNEM POGLEDU

Čeprav je Celje že nekdaj bilo kulturno središče velikega zaledja, se je po osvoboditvi v tem pogledu še bolj razmahnilo. Kulturno poslanstvo je v našem delavskem mestu dobilo nove temelje, zajelo je široke delovne množice v izobraževalno in kulturno udejstvovanje. Celje je dobilo učiteljišče, dobilo je nekaj novih strokovnih šol. Namesto ene popolne gimnazije nastajata dve. Ustanovljena je vrtnarska šola itd. V mestu deluje vrsta kulturnih društev in prosvetnih organizacij.

Največji uspeh na kulturnem polju oziroma pri izgradnji pogojev za še večji razvoj kulture in umetnosti so Celjani dosegli z izgraditvijo novega mestnega gledališča, ki je eno izmed najlepših v državi sploh. Seveda čakajo Celje še velike naloge, treba bo zidati šole, kulturne domove, zdravstvene in socialne ustanove. Toda uspehi, ki smo jih imeli v tem kratkem času po osvoboditvi, ko je bilo za nas najtežje in ko je bila prvenstvena naloga izgradnja težke industrije, nam dajejo poguma in verovanje, da bomo v tem pogledu imeli vedno več uspehov.

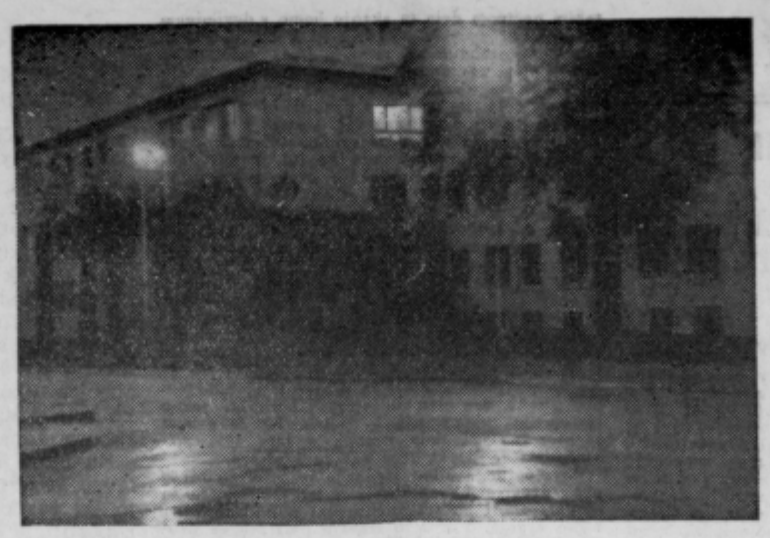

Novo poslopje Mestnega ljudskega odbora ponoči Moderna cestna razsvetljava Foto Ideal

Mestni ljudski odbor čestita vsem delovnim ljudem mesta Celja k Prazniku 29. novembra in želi, da bi še nadalje združeno gradili in ustvarjali pogoje za procvit naše domovine, ki pomeni tudi procvit našega mesta

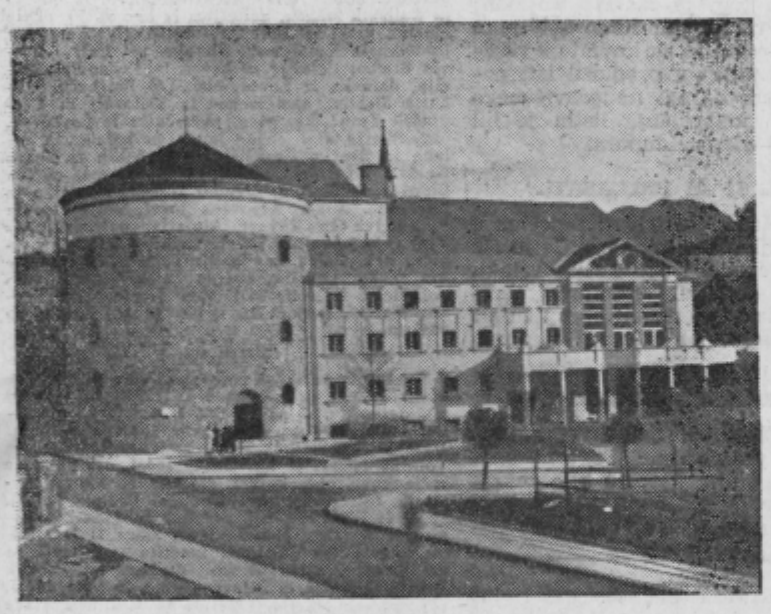

Novo zgrajeno Mestno gledališče na Šlandrovem trgu Foto Pelikan

Gradnja stanovanjskih blokov ob Dečkovi cesti Fotolik

STANOVANJSKE ZGRADBE RASEJO

Težko stanovanjsko vprašanje, ki je iz objektivnih razlogov nastalo v Celju, spada med najbolj pereča vprašanja. Zato smo v Celju posvečali veliko pozornost izgradnji stanovanjskega fonda, zlasti v zadnjih letih. V času obnove je bilo adaptiranih precej hiš, veliko je bilo zgrajenih na novo, veliko bo letos dograjenih in na mnogih mestih začenjamo graditi zopet nove in nove. Poleg stanovanjskih zgradb smo po osvoboditvi v Celju izgradili vrsto drugih objektov. Dograjen je bil nov operacijski trakt bolnišnice, v Selcah nova transformatorska postaja. Selce so tudi zgrajene po osvoboditvi. Zgrajen je nov atletski stadion in še mnogo drugih gradenj smo izvršili, ki pa bi jih bilo težko naštevati na tem majhnem prostoru.

OBNOVA MESTA CELJA IN NJEGOV SEDANJI IZGLED

Pred nekaj leti je bilo Celje zelo neurejeno. Sredstev je bilo malo, zato so naše ulice kaj klavrno izgledale in marsikje celo na škodo zgradb. Zadnja leta pa se je lice mesta Celja v mnogočem spremenilo. Ulice so dobile lepši videz, fasade so očiščene in popravljene, strehe ne premakajo več. Prav tako so bile urejene mestne ulice. Obnovljenih je bilo veliko pločnikov in cest, popravljena je kanalizacija, po mestu so urejeni parki in otroška igrišča, tržnice in drugi javni prostori. Mesto je v kratkih dveh letih dobilo popolnoma nov izgled in se naglo približuje stanju, ko bomo lahko rekli, da je Celje pripravljeno za popoln turistični razmah.

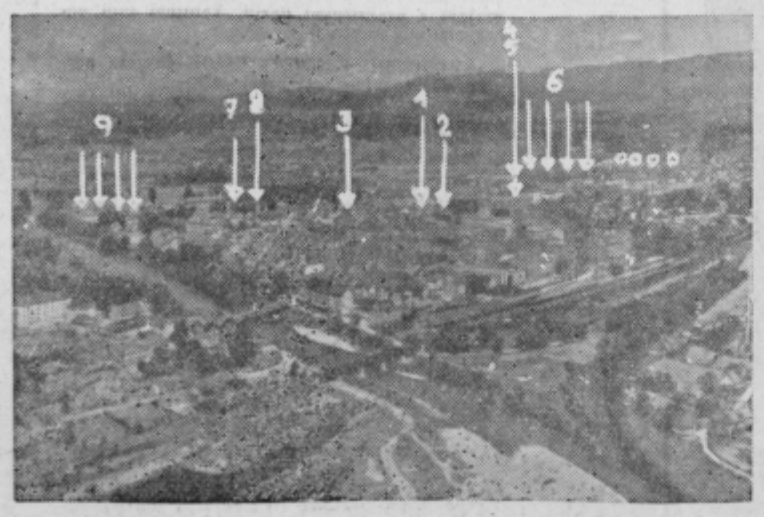

Kje v Celju gradimo? Fotolik

STAVBE, KI DANES RASEJO NA MESTNIH TLEH

Slika s puščicami kaže na gradbišča posameznih ali celo več stavbišč.

Prva kaže na gradnjo Mestnega ljudskega odbora in bolnišnico, druga na zgradbo, ki jo gradi gradbeno podjetje Beton poleg Mestne mlekarne in bo letos dokončana, tretja na nov stanovanjski blok na Šlandrovem trgu poleg gledališča, četrta na gradnjo stanovanjske zgradbe poleg že obstoječih stanovanjskih blokov Tovarne emajlirane posode v Kersnikovi ulici, ki je tudi popolnoma novo urejena in razširjena. Puščice počez kažejo na gradnjo stanovanjskih blokov ob Dečkovi cesti, kjer je nekaj zgradb že dovršenih, nekaj jih je v gradnji, nekaj pa v začetku. Krogi poleg kažejo smer, kamor se razširja celjsko predmestje z gradnjo manjših privatnih enostanovanjskih hišic. Pod 7. in 8. so zgradbe, ki jih gradijo Okrajna podjetja ob gimnaziji, puščice pod 9. pa na gradnjo stanovanjskih hiš na polju za I. gimnazijo ob Savinji.

GRADNJA CEST IN POSPEŠENA KOMUNALNA DEJAVNOST

V zadnjem času smo v Celju neprestana priča vsestranske izboljšave našega cestnega omrežja in drugih komunalnih naprav. Skoraj ni ulice, kjer bi ne popravljali cestni tlak in pločnike. Preurejen je Šlandrov trg. Prešernova ulica je poleg nove pasaže dobila še gladka cestna tla in je danes kot celjska promenada in ena glavni ulic veliko bolj privlačna. Popolnoma je popravljena Cankarjeva ulica, kjer so razširjeni pločniki, da imajo pešci večjo varnost ob naraščajočem prometu. Trenutno je v gradnji nova cesta od železniškega podvoza pri hotelu Pošta proti Teharju. Cesta letos še ne bo gotova, vendar — kakor izgleda — bo zelo lepa, brez velikih ovinkov, prestrmih vzponov in dovolj široka. Novi Kersnikovi ulici je treba dodati samo še pločnike pa bo ena najlepših celjskih ulic.

NE SAMO ZUNAJ — TUDI ZNOTRAJ...

Celje bi bilo takšno, kot če bi čez raztrgano obleko potegnilo praznično pokrivalo, če ne bi tudi sproti, ko urejujemo ceste, urejevali notranjosti hiš in poslovnih prostorov. Iz Celja počasi izginjajo zakotne beznice, nehigienski lokali, neudobni in odbijajoči poslovni lokali. Gostinska mreža v Celju se modernizira. Poleg obstoječega hotela Evrope je bil zgrajen nov hotel pod Miklavževim hribom, urejen bo hotel Pošta in s časom tudi hotel Union, ki pa bo predvsem moral dobiti drugačno zunanje lice, da bo izginila slika suženjske preteklosti in spomenik celjskega nemškutarstva.

Poleg gostinskih obratov se modernizirajo tudi trgovine in ostali lokali.

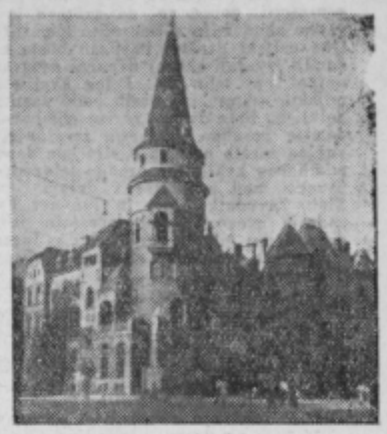

Spomenik nemške zatiralnosti bo izbrisan Fotolik

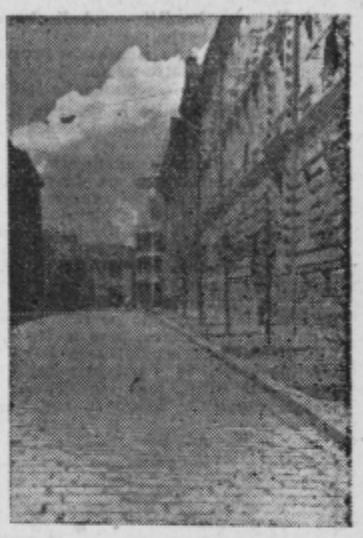

Preurejena Cankarjeva ulica Fotolik

Teharska cesta med gradnjo Fotolik

Stanovanjske zgradbe med gradnjo (za I. gimnazijo). Fotolik

Z VELIKIM OPTIMIZMOM LAHKO GLEDAMO BODOČNOST

Pričujoča reportaža ni kdovekaj izčrpna. Stavki so pravzaprav utrinki, kakršne mora imeti pri ogledovanju Celja vsak Celjan. Uspehov preteklosti je še veliko več, morda še veliko bolj pomembnih. Veliko več pa bo teh uspehov še v bodoče, tako da lahko Celjani z optimizmom gledamo na razvoj našega mesta v okviru celotne jugoslovanske socialistične skupnosti. Največ pa je pri vsem tem vredno to, da vse, kar dobimo in vse, kar ustvarjamo, pripada nam. Od nas zavisi, kakšna bo naša bodočnost. Ker pa je ideja socializma že globoko prežela naše ljudi, smo lahko trdno prepričani, da bo tudi ta bodočnost svetla.

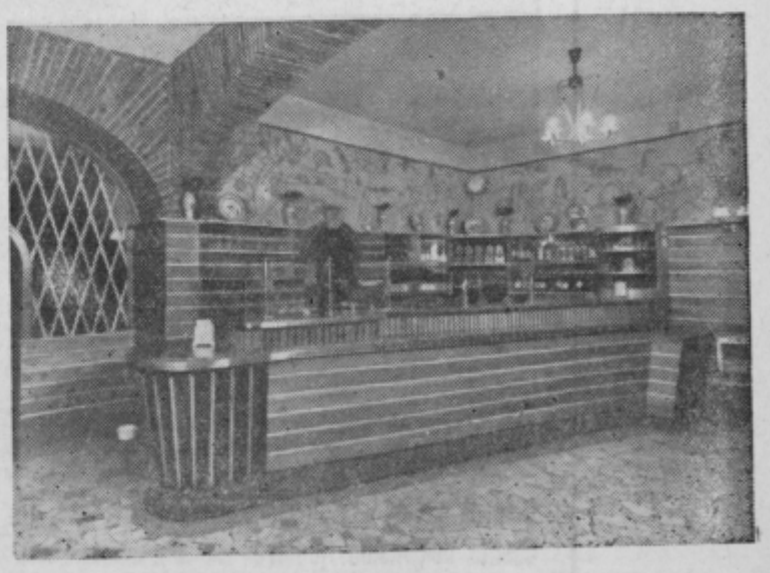

Eden izmed moderno opremljenih gostinskih obratov: Vino Koper Foto Pelikan

Telesna vzgoja in šport

28. novembra - svečana akademija društev Partizan

V počastitev našega najpomembnejšega državnega praznika 29. novembra bo priredil Partizan, okrajna zveza društev za telesno vzgojo v Celju, svečano telovadno akademijo v soboto, 28. novembra ob 20. uri v Ljudskem gledališču (Stanetova ulica).

Partizanska organizacija v Celju le redko stopa pred javnost s svojimi prireditvami. Kdor je le malo seznanjen z vsebino dela v tej organizaciji, dobro ve, da zahteva izvedba telovadne akademije večmesečne temeljite priprave. Obe celjski društvi Partizan bosta na tej akademiji izvajali skoraj dveurni program s svojimi najboljšimi telovadci. Poleg kvalitetnih akademijskih sestav, v katerih bodo nastopili vsi oddelki, bo brez dvoma za vse obiskovalce te akademije posebno doživetje izvajanje vrhunskih vaj na raznih orodjih. Celje ima danes v vrstah mladincev kvalitetne orodne telovadce, ki so se uvrstili med najboljše v državi. Imena Veber Tine, Zavodnik Alojz in Travner Franjo se v zadnjih mesecih vse pogosteje javljajo med vrhunskimi mladimi telovadci v Jugoslaviji.

Program telovadne akademije obsega:

1. Vaje z zastavicami — pionirji Celje-Gaberje.
2. Vaje z venčki — pionirke Celje-Gaberje.
3. Vaje na dvovišinski bradlji — ženska vrsta Celje-mesto in Gaberje.
4. Preskoki preko mize — pionirji Celje-mesto.
5. Vaje na visoki gredi — mladinke Celje-mesto.
6. Proste vaje — mladinci partizan. društev.
7. Vaje na drogu — mladinska vrsta Celje-Gaberje.
8. Ritmične vaje — mladinke Celje-Gaberje.
9. Vaje na tleh — raznoterosti — mladinci Celje-Gaberje.
10. Ritmični ples »Labodi« — članice Celje-Gaberje.
11. Vaje na bradlji — mladinska vrsta Celje-Gaberje.
12. Akrobatika in ritmika — prosta sestava — mladinke Celje-mesto.
13. Vaje s kiji — članice Celje-Gaberje.

Vstop na akademijo je prost in je zaradi tega dana možnost slehernemu Celjanu, da si jo ogleda.

Svečana telovadna akademija bo imela svoj posebni poudarek tudi na drugi svečanosti. Ob tej priliki bo namreč razglasitev rezultatov množičnega tekmovanja delovnih kolektivov iz Celja in okolice s podelitvijo diplom in kristalnih pokalov, ki jih poklanja zmagovalnim ekipam v posameznih športnih igrah Okrajni sindikalni svet Celje. Kot je bilo že omenjeno, je Celje zavzelo v tej široki akciji množičnega tekmovanja, ki je bilo po vsej Slovenjii meseca avgusta in septembra, prvo mesto v naši republiki. Predsednik republiškega štaba Zveze športov Slovenije, in Partizana, zveze za telesno vzgojo Slovenije, tega množičnega tekmovanja tovariš Stepišnik Drago iz Ljubljane bo celjskim organizatorjem prav na ta dan na akademiji osebno čestital in podelil priznanje naših republiških organov. Zato še posebej vabimo vse aktivne udeležence letošnjega množičnega tekmovanja v Celju in delegacije iz okolice, da se udeleže te pomembne svečanosti.

Nogomet

ZADNJI USPEHI NOGOMETASEV KLADIVARJA

Ligino moštvo Kladivarja je v zadnjih dneh odigralo kar tri prijateljske tekme, ki jih je z visokimi rezultati odločilo v svojo korist. Dvakrat so nogometaši gostovali v Šoštanju, kjer so Usnjarja premagali s hazenskim rezultatom, medtem ko se je velenjski Rudar uspešneje upiral. Na nedeljskem celjskem »derbyju« pa so nogometaši Kladivarja ponovno potrdili, da trenutno še nimajo konkurence v tej igri v Celju. Razveseljiv uspeh so dosegli mladinci, ki so kot mestna reprezentanca Celja s svojo igro naravnost pregazali reprezentanco Maribora.

PROBLEMI PARTIZANSKE ORGANIZACIJE V CELJSKI OKOLICI

Pred dnevi je bil v Celju plenum partizanske organizacije, ki so se ga udeležili zastopniki društev iz Celja in okolice. Že odsotnost tretjine zastopnikov posameznih društev kaže, da v posameznih krajih obstojajo nekatera društva le na papirju in ne kažejo potrebne aktivnosti.

Tovariš Kundič je v obsežnem referatu nakazal naloge in smernice dela v partizanskih društvih. Osnovne naloge vsakega društva Partizan obstojajo v gojitvi vseh panog telesnih vaj, ki prispevajo k pravilnemu razvoju organizma in zdravi rasti ter za katere obstojajo potrebni pogoji. Dejavnost vsakega društva se mora odražati preko sistematične redne vadbe, javnih nastopov, akademij, izletov, tekmovanj, partizanskih iger in taborenj. Izkušnje v letošnjem letu nam povedo, da v partizanski organizaciji še nismo povsod uspeli v celoti razviti pravilnega in rednega dela, da ni še v zadostni meri utrjena disciplina, kakor tudi še niso urejeni odnosi članstva do organizacije.

Leto 1954 mora pomeniti prelomnico v dosedanjem pomanjkljivem delu na našem terenu. Partizanska organizacija si je postavila obširen program dela, ki bo izvedljiv le ob nenehnem načrtnem delu vseh društev preko vsega leta. Redne vadbene ure z vsemi oddelki so osnova vsakega društvenega dela. Da bi te ure bile na zadovoljivi ravni, zanimive in pestre, pa potrebuje organizacija sposobnih vaditeljev. Pomanjkanje vaditeljskega kadra v največji meri zavira uspešno delo partizanske organizacije na terenu. Društva morajo nenehno skrbeti za izpopolnjevanje svojega vaditeljskega kadra s prirejanjem vaditeljskih seminarjev v društvih, sposobnim kadrom pa naj omogoči udeležbo na okrajnih in zveznih vaditeljskih tečajih. Le s takim načinom dela in skrbjo bomo v doglednem času dobili sposobne kadre, ki bodo oboroženi z vsem potrebnim znanjem in bodo našim mladim ljudem res nudili vadbene ure po sodobnih modernih metodah. Društva na terenu se pri svojem delu ne smejo zaljubiti le v gojitev nekatere tvarine oziroma vaj. Marsikje se n. pr. preveč navdušujejo le za orodno telovadbo, ponekod le za nogomet, odbojko itd. V partizanskih društvih je v vadbenih urah zajeti širše področje telesnih vaj in gibanj — od najbolj prirodnih, ki jih vsebujejo teki, skoki in meti pa tja do stiliziranih vaj na orodju in športnih iger. Predvsem je treba več vadbenega gradiva zajemati iz področja atletike, plavanja, smučanja — skratka tistih telesnih vaj, ki jih izvajamo na prostem, ker bomo z izbiro takšnega gradiva najbolj prispevali k zdravstveno-higienskim nalogam telesne vzgoje. Zapiranje v telovadnice danes ni več moderni način dela! Če k atletiki, plavanju in smučanju prištejemo še široko področje izletništva z orientacijskimi pohodi, teke čez drn in strn, taborenja, razne štafete in tekmovanja — potem bo že s tem vsebina našega dela postala v letu 1954 privlačnejša za široki krog našega ljudstva.

Povsem nepravilno gledanje bi bilo, če bi se naša društva ukvarjala le s telesno vzgojo in gledala zgolj na somatično plat pojmovanja telesne vzgoje. Vse delo morajo partizanska društva povezovati s političnim življenjem svojega kraja, črpati pri svojem delu izkušnje iz življenja, uvajati nove oblike dela, ki so specifične za določeni kraj in teren. Društva so dolžna brez nekih posebnih vabil sodelovati pri vseh občinskih in okrajnih praznikih z akademijami, nastopi in tekmovanji. V primernih dneh naj organizirajo izlete celotnega članstva v partizanske kraje in bojišča, kjer naj mladina izve za dogodke iz borb NOV, za junaštva partizanov, za oblike partizanske borbe. Predvsem pa je dolžnost posameznih društev, da navajajo svoje članstvo na aktivno sodelovanje pri reševanju vseh občinskih gospodarskih in političnih problemov in da preko rednega društvenega dela z raznimi oblikami utrjuje tudi politično zavest svojih pripadnikov.

EKIPA NOVEGA CELJA — OKROŽNI PRVAK!

V torek dopoldne je bila odigrana finalna tekma ženskih ekip za naslov prvaka Okrajnega sindikalnega sveta v namiznem tenisu. V finalni borbi sta igralki bolnišnice iz Novega Celja na domačem terenu pripravili veliko presenečenje, ko sta z najvišjim rezultatom odpravili ekipo Tovarne emajlirane posode. Podrobne igre so se končale takole: Vičar (NC) : Perdan (TEP) 21:13, 21:19; Pahole (NC) : Leben (TEP) 21:9, 21:7; Vičar-Pahole : Perdan-Leben 21:14, 21:13. Končni rezultat 3:0 za ekipo bolnišnice Novega Celja!

NAMIZNOTENISKA LIGA

Da bi sklep o ustanovitvi namiznoteniške lige sindikalnih podružnic mesta Celja čim prej izvedli, sklicuje pripravljalni odbor sestanek zastopnikov vseh moških moštev ter ženskih ekip — sindikalnih podružnic za sredo 2. decembra ob 18. uri v podružnici Slov. poročevalca. Pridite vsi, ki ste sodelovali v minulem tekmovanju za prvenstvo OSS.

Oklic o javni prodaji

Obveščamo, da bo javna prodaja šivalnega stroja znamke Pfaff pri **Pešec Franju**, krojaču Celje, Prešernova ulica. Zainteresirani kupci se naj oglasijo dne 1. XII. 1953 na gornji naslov, kjer se bo vršila prodaja.

Uprava za dohodke
MLO Celje

Pismo invalida - povratnika

Tovariš Turnšek Jože iz Sv. Lovrenca pri Preboldu nam piše naslednje:

Iz Francije dobivam nezgodno rento. Do 30. marca 1951 sem jo prejemal redno vsak mesec, od tistega časa pa je bila renta kontumacirana na eno leto na podlagi klavzule med Francijo in Jugoslavijo. Težko mi je bilo v tem času brez vseh sredstev. Od takrat do danes mi ostaja denar po šest mesecev v Narodni banki, čeprav iz Francije pošiljajo denar mesečno in zelo redno. Rad bi odgovor, zakaj moram trpeti pomanjkanje sredstev in kam naj se obrnem, da bi zadevo uredil.

IZ SODNE DVORANE

STARŠI MORAJO V BOLEZNI NUDITI SVOJIM OTROKOM POMOČ

Petku Jožetu, delavcu brez stalne zaposlitve, stanujočemu v Studencih, občina Žalec, sta lani februarja umrla dva otroka, obolela na ošpicah. Ni skrbel, da bi otroka ostala na toplem, temveč sta uhajala iz sobe na pol bosa in naga. Petek tudi za zdravniško pomoč ni pravočasno poskrbel. On in njegova žena sta bila pri okrožnem sodišču obtožena, da sta otroka pustila brez pomoči v nevarnih razmerah. Petek je bil obsojen, upoštevaje, da še ni prestal neko lansko kazen, na 9 mesecev strogega zapora, žena pa je bila oproščena.

Značilno je za Petka, da čeprav je delavec, še doslej ni dobil otroških doklad, to pa zaradi tega, ker se noče stalno zaposliti. V zvezi z drugimi okoliščinami je sodišče ugotovilo, da Petek obolelima otrokoma ni nudil tiste osnovne pomoči, ki jo dajejo tudi najbednejši in najpreprostejši starši svojim obolelim otrokom.

POROKA ZARADI POSESTVA

Topovšek Marija se je priženila v jeseni 1949 na posestvo Jakoba Topovška v Lipoglavu pri Poljčanah. 14 dni po poroki je svojega moža v spanju s čevljarskim kladivom udarila po glavi. Nato mu je vzela 15.000 din in šla budit moževega sina, češ da mu je nekdo ubil očeta. Zaradi hudega udarca je Topovšek izgubil spomin in opisoval dogodek tako, kakor mu ga je predočila žena, namreč da je šel mož odpirat vrata, ker ga je ponoči nekdo klical in da ga je dotični udaril po glavi. Ko pa so zdravniki oddali svoje mnenje in na podlagi še drugih okoliščin, je sodišče dokazalo, da je bila obtoženka tista, ki je iz koristoljubja hotela ubiti svojega moža. Obsojena je bila na 4 leta strogega zapora.

NEUPRAVIČENO SE JE PEČAL S TRGOVINO

Rečnik Ivan iz Ponikve je kupoval hrastove prage in jih prodajal Železarni Štore. Pri tem je zaslužil najmanj 30.000 din. Pri svojem neupravičenem trgovanju z lesom je za kupčijo s tvrdko »Les« v Ljubljani predložil isti ponarejeni račun. Zaradi neupravičenega trgovanja in ponarejanja listin je bil obsojen na 3 mesece zapora.

KABEL SI JE PRILASTIL

Škorjanc Maks, električar, zaposlen v Tovarni emajlirane posode v Celju, je julija letos Pevcu Francu v Bukovžlaku pri Teharjih ukradel 20 metrov električnega kabla v vrednosti okrog 20.000 dinarjev. Obsojen je bil na 7 mesecev zapora.

VSESTRANSKO PODJETNA

Toplišek Zinka iz Šoštanja je septembra 1952 v oblačilnici Tovarne sadnih sokov v Celju, kjer je bila takrat zaposlena, svoji sodelavki Kolar Vidi ukradla 50 industrijskih bonov in potrdilo Zlatarne o prevzemu zlatega prstana v popravilo. Prstan je dvignila in si ga prilastila. Kolarjeva je bila oškodovana za 3200 dinarjev. Januarja letos je Glavač Ani v Lilekovi ulici v Celju ukradla 1500 din in več kosov raznega perila, vrednega okrog 7000 din. Glavačevo je zraven tega opeharila še za uro budilko. Glavačevo je nato še enkrat okradla. Za svoje podvige bo sedela eno leto in 15 dni za rešetkami.

ČEZ MEJO STA HOTELA

Laznik Vincenc iz Vitanja in Ogrizek Rajmund iz Strmca sta hotela letos septembra brez dovoljenja čez mejo v Avstrijo. Pri tem sta bila prijeta. Laznik je bil obsojen na 2 meseca in 15 dni zapora, Ogrizek pa na 3 mesece zapora.

Gibanje prebivalcev v Celju

v času od 14. do 21. XI. 1953

Rojenih je bilo 17 dečkov in 18 deklic.

Poročili so se:

Mahne Franc, delavec iz Celja, Delavska 20 in Lampret Doroteja, delavka iz Celja, Delavska 20. Pravica Josip, mizarski pomočnik iz Celja, Zagata 2 in Knafelc Ljudmila, delavka iz Celja, Zagata 2. Gorenšek Martin-Bogomir, skladiščni delavec iz Celja, Stanetova 7 in Pečnik Matilda, trg. pomočnica iz Celja, Levstikova 6. Škorc Vinko, zidarski pomočnik iz Celja, Stritarjeva 5a in Ahačič Marija, delavka iz Celja, Stritarjeva 5a. Stingl Anton, tesarski pomočnik iz Babne reke 21 in Štih Alojzija, poljedelka iz Strtenice 7.

Umrli so:

Hrastnik Marija iz Vrhe 11, Štore, stara tri dni. Tavčar Milka iz Hrastnika 70, stara 1 dan. Novak Anton iz Celja, Razlagova 5 star 6 dni. Belej Jožef, upokojenec iz Celja, Lilekova 4. Stanič Zvonimir iz Celja, Kovinska 1, star dva meseca in 19 dni. Bračič Marija, roj. Kač, gospodinja iz Celja, Lisce 27. Pretekelj Branko iz Celja, Dečkova 59, star 20 dni. Robar Jožica iz Vrhole 49, Laporje pri Poljčanah, stara 4 leta.

Gibanje prebivalcev v celjski okolici

v času od 16. do 23. XI. 1953.

Rojenih je bilo 6 dečkov in 9 deklic.

Poročili so se:

Popovič Milomir, oficir JLA iz Slov. Bistrice in Kukovič Jožica, poštna uslužbenka iz Slov. Bistrice. Zalar Julius, elektromehanik iz Loč 13 in Kališnik Magda, učiteljica iz Loč št. 59. Skale Martin, kmet iz Bukovja 1 in Zveglar Ema, poljedelka iz Košnice 47, Slivnica pri Celju. Horvat Stefan, delavec iz Levca in Podgoršek Marija, delavka iz Levca, obč. LO Petrovče. Mlinarič Martin, nameščenec iz Trnovelj in Crepinšek Frančiška, gosp. pomočnica iz Leskovca, obč. Škofja vas. Veber Janez, poljedelec iz Polane in Brečko Frančiška, poljedelka iz Lažiš. Geršak Jožef, poljedelec iz Crešnjivca, občina Bistrica ob Sotli in Žlender Neža, poljedelka iz Buč, obč. Kozje. Lipovšek Jožef, poljedelec iz Podčetrtka in Kužner Alojzija, poljedelka iz Virštanja. Arnšek Jožef, delavec iz Zg. Ložnice, obč. Žalec in Gradič Elizabeta, gospodinja iz Zg. Ložnice, občina Žalec. Matko Ivan, poljedelec iz Dobrovelj, obč. Braslovče in Vodlan Marija, poljedelka iz Št. Janža, Rečica ob Savinji.

Umrli so:

Tominšek Anton, kmetovalec, star 50 let. Kokotec Jakob, oskrbovanec iz Laškega, star 64 let. Jelen Ivan, oskrbovanec iz Libojj, star 68 let. Tovornik Barbara, oskrbovanka iz Kalobja, stara 80 let. Smazek Karl, upok. knjigovodja iz Vojnika 1, star 62 let. Gaber Jožef, oskrbovanec iz Jankove, obč. Vojnik, star 88 let. Škorja Antonija, roj. Teršek, poljedelka iz Podhum-Laško, stara 64 let. Perc, roj. Šturbej Julijana, posestnica iz Krivice, obč. Lesično, stara 71 let. Kolar, roj. Petek Julijana, kmetica iz Globokega pri Šmarju, stara 69 let. Mlaker, roj. Novak Marija, kmetica iz Pijovca, stara 76 let. Jančič, roj. Lorger Marija, kmetica iz Mestinja, stara 49 let. Smole, roj. Rupnik Elizabeta, upok. iz Vrha-Šmarje pri Jelšah, stara 79 let. Vahčič Marija, gospodinja iz Kozjega, stara 87 let. Motoh Ana, prevžitkarica iz Podčetrtka, stara 74 let. Zagozda Terezija, poljedelka iz Šopote, stara 78 let. Ograjenšek Aleš, prevžitkar iz Studenca-Žalec, star 94 let. Šildenfeld Marija, kmetica iz Vranskega, stara 76 let. Tamše Jernej, upokojenec iz Brega, star 74 let.

LISTNICA UPRAVE

Tov. Tinče iz Stranic nam je s pripombo »nov naročnik«, nakazal po poštni položnici 100 dinarjev. Njegovega priimka na položnici pa ni mogoče razbrati, zato prosimo Tinčeta, da nam po dopisnici sporoči razločno svoje ime, nakar mu bomo začeli pošiljati list.

Splošno gradbeno podjetje „BETON" v Celju

uspešno izvršuje svoje naloge pri izgradnji

O tem ni dvoma. V Celju lahko vidimo nekaj objektov, ki jih je v pičlem letu zgradilo Splošno gradbeno podjetje Beton. Velika stanovanjska palača poleg Mestne mlekarne bo skoraj gotova. Končana so skoraj že vsa dela pri izgradnji nove velike transformatorske postaje v Selcah. Poleg tega gradi to podjetje v Celju še veliko drugih objektov, največ pa seveda izven mesta, da celo izven meja celjske kotline. Nove šole, nov elektroplavž v Štorah in Dom Svobode so delo tega prizadevnega kolektiva. Podjetje gradi na nekaterih krajih v Savinjski dolini, dalje v revirskem kraju Trbovlje, Hrastniku in Zagorju in še drugje.

Podjetje je ogromno prispevalo k narodnemu dohodku, iz izrednih sredstev pa velike vsote tudi komunalnim skupnostim v krajih, kjer gradi. Poleg tega se podjetje neprestano modernizira in postaja eno najmodernejših in najbolj mehaniziranih gradbenih podjetij pri nas sploh. Podjetje je nastalo z zelo majhnimi sredstvi in danes zaposluje okoli 2000 delavcev. Vse te uspehe je mogel delovni kolektiv doseči edinole v socialistični državi, ki je delovnim ljudem izročila oblast in vodstvo gospodarstva. Tega se delovni kolektiv dobro zaveda in zato je ob 10-letnici veličastnega zasedanja AVNOJ v Jajcu trdno odločen prispevati še nadalje, kar se največ da v korist skupnosti, za blaginjo socialistične domovine in pospešeno izgradnjo. Ideja, ki spremlja delo tega kolektiva je taka: Delovnim ljudem čim več higienskih stanovanj, urejenih delovnih mest, čim več socialno zdravstvenih ustanov in zgradb za družabno življenje.

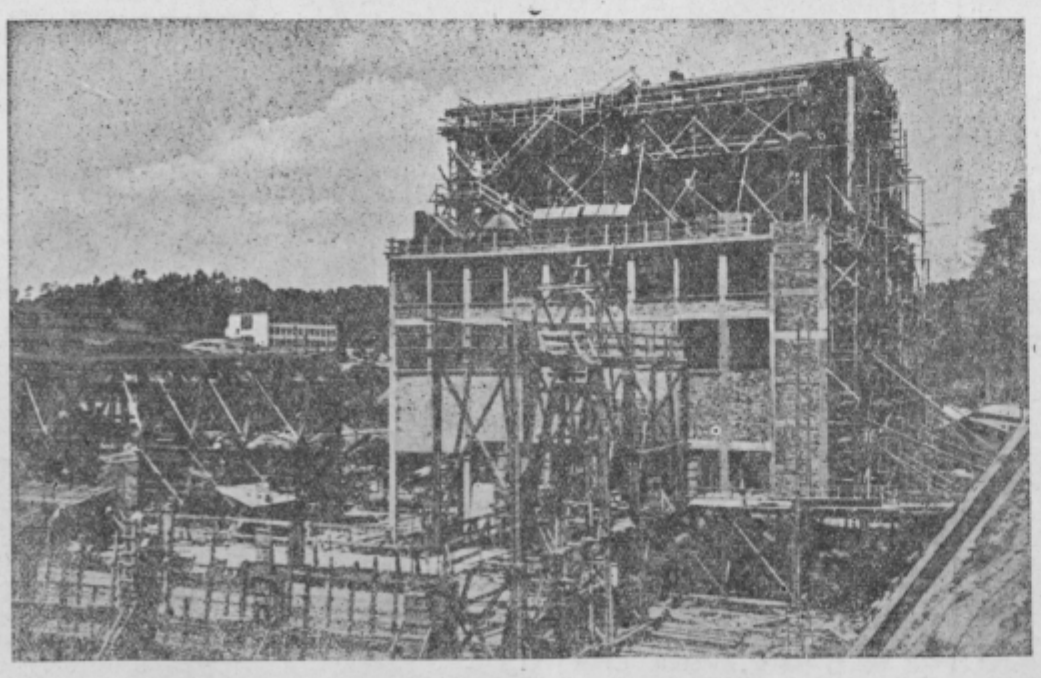

Delovni kolektiv Splošnega gradbenega podjetja „Beton" v Celju z vsemi svojimi gradilišči čestita delovnemu ljudstvu **k Prazniku republike 29. novembru** z željo, da bi graditev socializma še bolj uspešno potekala!

OBJAVE IN OGLASI

OPOZORILO

Ker se kljub ponovnemu opozorilu od strani Mestnega ljudskega odbora še vedno dogaja, da si stranke samovoljno kroje stanovanjske pravice s tem, da se samovoljno in brez odločbe pristojnega stanovanjskega organa vselijo v stanovanje, so pa tudi primeri, da stranke vlamljajo v še nedokončane stanovanjske prostore, zadnjič opozarjamo na nedopustnost takih nezakonitih in kaznivih dejanj.

Vsak samovoljni poseg v stanovanje bo imel za posledico takojšnjo prisilno izselitev iz samovoljno zasedenega stanovanja kamor koli, storilec pa bo predlagan v kaznovanje sodniku za prekrške, v težjih primerih pa bo predan javnemu tožilstvu.

V takih samovoljnih primerih je vsaka intervencija pri katerem koli organu brezuspešna, ker je tako dejanje protizakonito in ne more uživati zaščite.

Iz tajništva MLO Celje.

Trgovinsko-gostinska zbornica za Celje-mesto razpisuje mesto administratorja(-ke). Zahteva se znanje stenografije in strojepisja. Prednost imajo vlagatelji prošenj z večletno prakso.

Smučarski odsek Planinskega društva Celje prireja dne 29. XI. 1953 v počastitev državnega praznika — Dneva republike — **tek smučarjev** iz Celja na Celjsko kočo s startom pri kapucinskem mostu ob 9 dopoldne. Prvi trije bodo nagrajeni s praktičnimi darili. Vabljeni tudi neorganizirani smučarji.

»AVTOBUSNI PROMET« CELJE obvešča potnike, da bo avtobus na progi Celje—Bukovžlak—Podčetrtek od 2. decembra t. l. dalje vozil samo do Loke pri Žusmu po dosedanjem voznem redu:

Odhod 16,00 Celje 7,02 prihod
Odhod 5,30 Loka pri Žusmu 17,35 prihod

Uprava.

PRODAM po ugodni ceni štirikvadratno hmeljsko sušilnico in 700 dobro ohranjenih hmeljskih drogov. Naslov v upravi lista.

SAMOSTOJNA GOSPODINJA in dobra kuharica išče kakršnokoli namestitev v mestu ali v okolici. Dvoršak Julčka, Vojnik 26.

PRODAM namizni emajlirani štedilnik (dvojni). Naslov v upravi lista.

INSTRUKTORJA za matematiko za sedmošolca iščem. Vprašati v upravi lista.

ZAMENJAM prazno ali opremljeno sobo, Cesta na Dobrovo, za enako v mestu. Istotam prodam tudi stavbno parcelo. Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM sobo in kuhinjo, Cesta na Grad, za enako ali večjo. Naslov v upravi lista.

ZAKONCA — mož, gospodarski poslovodja, vešč vodenja poslovalnice ali manjšega podjetja ali KZ, mešane stroke, kakor tudi za skladiščnika; žena, gospodarska pomočnica z daljšo prakso, vešča vseh pisarniških del in samostojnega vodenja korespondence, želita spremeniti službeno mesto, najraje v okolici Celja. Pogoji: stanovanje za štiričlansko družino. Ponudbe na upravo lista pod »Vestna«.

ZUPAN DANICA, posestnica na Vranskem, obžalujem in preklicujem vse, kar sem 23. 10. 1953 govorila o Jurhar Julijani z Vranskega 77, zlasti vse žalitve, ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe proti meni.

PRODAM skoraj nov pisalni stroj (prenosljiv). Naslov v upravi lista.

PRODAM leseno šupo z dvema oknoma (na pol kozolec) v bližini Celja. Naslov v upravi.

KROJAŠKI INVENTAR prodam (peč, španska stena itd.). Naslov v upravi lista.

NEDELJSKA ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Dne 29. 11. 1953: tov. dr. Čerin Josip, Celje, Cankarjeva ulica 9.

Nedeljska zdravniška dežurna služba traja od sobote od 18. ure dalje do ponedeljka do 8. ure zjutraj.

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE

Nedelja, 29. november ob 15. uri: Lhotka-Mlakar: VRAG NA VASI — gostovanje ljubljanske Opere — izven abonmaja.

Ob 20. uri: Foerster: GORENJSKI SLAVČEK — gostovanje ljubljanske Opere — izven abonmaja.

Vstopnice za operne predstave so v prodaji pri Mestnem odboru SZDL Celje.

Sreda, 2. decembra 1953 ob 20 - Josip Kulundžić: SLEPCI — Premierski abonma in izven.
Četrtek, 3. decembra ob 20 - Josip Kulundžić: SLEPCI — Abonma red četrtek in izven.
Sobota, 5. decembra ob 20 - Josip Kulundžić: SLEPCI — Delavski abonma in izven.
Nedelja, 6. decembra ob 15,30 - Josip Kulundžić: SLEPCI — Abonma red nedelja in izven.
Torek, 8. decembra ob 20 - Josip Kulundžić: SLEPCI — Abonma red torek in izven.

Zahvala

Najprisrčneje se zahvaljujem primariju tov. dr. Kopaču v Novem Celju za vso njegovo požrtvovalno delo in zdravljenje, kakor tudi tov. dr. Medvešku in ostalim zdravnikom, sestram in strežnicam. Kuzmus Marija, Vojnik.

KINO UNION CELJE

Od 24. do 30. 11 1953: **»Plesala je eno samo poletje«** švedski film
Od 1. do 6 . 12. 1953: **»Rdečelaska in kovboj«**, ameriški film
Predstave dnevno ob 18. in 20. uri, ob nedeljah ob 16., 18. in 20. uri.

KINO DOM CELJE

Od 1. do 6. 12. 1953: **»V gozdu«**, japonski film
Predstave dnevno ob 18.15 in 20.15, ob nedeljah ob 16.15, 18.15 in 20,15.